

Olarin koulu

ARK—BYROO

OLARIN KOULU JA LUKIO

Arkkitehtitoimisto Ark—byroo oy

Työpajankatu 10 A 49, 7. kerros
00580 Helsinki

info@arkbyroo.fi

www.arkbyroo.fi

+358 50 574 8710

Tilaaaja

Espoon kaupunki, Tilapalvelut-liikelaitos

Ohjausryhmä

Tilaaajan edustaja:

hankekehityspäällikkö Juha Iivanainen

Espoon kaupunginmuseon edustaja:

intendentti Jyri Vilja

Työryhmä

Mirjami Vihma, arkkitehti, projektin johtaja

Olli Nieminen, arkkitehti, vastuullinen tutkija

Nimeke: Olarin koulu. Rakennushistoriaselvitys.

Julkaisija: Ark—byroo oy

Julkaisupaikka: Helsinki

Julkaisuajankohta: 25.10.2024

1. painos

Avustajat:

Joachim Daetz, valokuvaus

ISBN:

978-952-7595-13-8 (pdf)

978-952-7595-14-5 (nide)

Etukannen kuva: Jyri Vilja 2018, KAMU Espoon kaupunginmuseo.

Kuva on otettu keväällä 2018 ennen pihan uudistusta ja lukion lähtöä rakennuksesta.

Painopaikka: Grano Oy

Sisällys

1. JOHDANTO	6
1.1 Kohde	6
1.2 Tehtävä	7
1.3 Perustiedot	8
2. ALUEEN KEHITYS JA KOULURAKENTAMINEN 1990-LUVULLA	9
2.1 Lähiympäristön kehitys ja koulu sen osana	9
2.2 Koulurakentaminen 1990-luvun Suomessa	12
3. OLARIN KOULU JA LUKIO	16
3.1 Arkkitehtitoimisto Pekka Salminen Ky (myöh. PES-arkkitehdit)	16
3.2 Päätöksenteko ja rakentaminen	18
3.3 Suunnitteluratkaisu	19
4. MYÖHEMMÄT VAIHEET	30
5. NYKYTILA	32
5.1 Sisätilat	32
5.2 Ulkotilat	66
5.3 Pihapiiri ja kaupunkikuva	77
6. YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET	78
LÄHTEET	79
RAKENNUSLUVAT	80

Asiasanat:

1990-luku, Arkkitehtitoimisto Pekka Salminen Ky, arkkitehtuuri, Espoo, Vesa Honkonen, koulurakennukset, lukiot, Olari, peruskoulu, postmodernismi, rakennushistoria, Pekka Salminen.

1. Johdanto

1.1 Kohde

Olarin koulu sijaitsee Olarin asuinalueen pohjoispuolella, ja se kuuluu virallisesti pientalovaltaiseen Henttaan kaupunginosaan. Kaupunginosa on tiivistynyt merkittävästi 2010- ja 2020-luvuilla, ja sen itäosaan on samalla rakentunut Suurpellon alue uudeksi keskukseksi. Olarin koulu liittyy nimensä mukaisesti kuitenkin läheisemmin sen eteläpuolella sijaitsevaan Olarin kaupunginosaan sekä liikenneyhteyksien että rakentamisaikakautensa puolesta. Rakennus sijoittuu aivan Kokinmetsän reunalle ja on puistomaisessa ympäristössään jokseenkin irrallinen ympäröivästä kaupunkirakenteesta. Olarin kerrostalovaltainen asuinalue rakennettiin 1970-luvun aikana yhtenäisenä aluerakentamishankkeena. Tyyllisesti harmonista asuinalueetta pidettiin rakennusaikanaan esimerkillisenä. Olarin koulu ei kuulunut alkuperäiseen aluesuunnitelmaan, vaan se kaavoitettiin Olarin pohjoispuolelle 1980-luvun aikana ja rakennettiin 1990-luvun alussa. Suurikokoinen koulu valmistui vuonna 1993. Koulun on suunnitellut Arkkitehtitoimisto Pekka Salminen ky, ja pääpiirustuksissa suunnittelijaksi on merkitty arkkitehti Vesa Honkonen.

Koulussa toimi sen valmistuessa Olarin peruskoulun yläaste ja lukio. Koulu oli opetusohjelmaltaan luonnontiedepainotteinen. Rakennukseen on sen valmistumisen jälkeen tehty vain vähäisiä muutoksia. Merkittävimmät muutokset ovat koskeneet koulun yhteyteen rakennettua talonmiehen asuintaloa, joka muutettiin opetustiloiksi vuonna 2019 sekä koulun pihaa, joka uudistettiin kauttaaltaan 2010-luvun lopulla. Koulun lähiympäristö on täydentynyt ja monipuolistunut toiminnoiltaan 2000-luvulla viereiselle tontille rakennettujen Steiner-koulun ja tennishallin myötä, mutta alue on säilynyt väljään rakennettuna ja vehreänä. Koulun toiminta muuttui merkittävästi vuonna 2017, kun Olarin lukio

siirtyi osaksi Haukilahden lukiota Otaniemessä. Olarin koulu on sittemmin palvellut peruskoulun luokka-asteita 5.–9.

Arkkitehtuuriltaan koulu edustaa hillittyä postmodernismia, ja rakennuksessa on moniin aikakauden kouluihin verrattuna virastomaisen asiallinen ilme. Tämä kertoo ainakin osin koulun alkuperäisestä käyttötarkoituksesta lukiona ja yläasteena, jolloin käyttäjät ovat olleet nuoria ja lähes aikuisia. Koulurakennus muodostuu neljästä, toisiinsa ketjumaaisesti yhdistyvästä

rakennusmassasta, jotka mukailevat kaarevasti rakennuspaikan etelää kohti laskevaa rinnekuotoa. Erilliset rakennusmassat mahdollistivat opetustilojen jaottelun lukiolaisten ja yläastealaisten kesken. Molemmat kouluasteet käyttivät kuitenkin muun muassa samoja liikunta- ja ruokailutiloja.

↓ Olarin koulu valokuvattuna etelästä vuonna 2024.

1.2 Tehtävä

Olarin koulun rakennushistoriaselvitys tehdään rakennusta koskevan päätöksenteon, mahdollisen peruskorjauksen ja muutostöiden sekä tulevan kaavoitustyön lähtöaineistoksi. Selvitys käsittää koulun vuonna 1993 valmistuneen päärakennuksen piha-alueineen ja koulun yhteyteen rakennetun talonmiehen asunnon. Lisäksi selvityksessä tarkastellaan koulua osana ympäröivää kaupunkikuvaa. Ajallisesti selvitys painottuu koulun rakennusajankohdasta nykypäivään. Työ on tehty Espoon kaupunginmuseon valvomana.

Rakennushistoriaselvityksen tärkeimpiä arkistolähteitä olivat Espoon kaupungin rakennusvalvonnan arkisto, Espoon kaupunginmuseon arkisto ja Espoon kaupunginarkisto. Lisäksi piirustusaineistoa työn tueksi on saatu PES-arkkitehtien omasta arkistosta. Tärkeimpiä kirjallisuuslähteitä ovat olleet Espoon paikallishistoriikit sekä aiemmat espoolaisista kouluista laaditut rakennushistoriaselvitykset. Lähdeluettelo on kirjattu selvityksen loppuun ja tekstissä on käytetty alaviitteitä.

Rakennushistoriaselvitys koostuu kuudesta luvusta. Selvityksen ensimmäisessä luvussa esitellään kohde- ja tehtäväkuvauksen lisäksi rakennuksen perustiedot. Toinen luku taustoittaa rakennushanketta sekä Olarin paikallishistoriaa ja 1990-luvun koulurakentamista. Kolmannessa luvussa esitellään rakennuksen suunnittelijat ja suunnitteluratkaisu sekä rakennuttamiseen johtanut päätöksentekoprosessi. Neljännessä luvussa käydään läpi koulurakennuksessa sekä koulun toiminnassa tapahtuneet vähäiset muutokset. Koulurakennus pihoineen on inventoitu syyskuussa 2024, ja inventoinnin yhteydessä tehdyt huomiot rakennuksen nykytilasta ja säilyneisyydestä on esitetty rakennushistoriaselvityksen viidennessä luvussa yhdessä paikalla otettujen valokuvien kanssa. Kuudes luku on yhteenveto. Rakennushistoriaselvityksen liitteenä on lista rakennusta koskevista hyväksytyistä rakennusluvista.

↑ Olarin koulu ympäristöineen vuoden 2024 ortoilmakuvassa. MML.

← Koulun sijainti kartalla. Taustakartta MML.

1.3 Perustiedot

Olarin koulu

Valmistunut: 1993

Rakennuttaja: Espoon kaupunki

Arkkitehti: Vesa Honkonen, Arkkitehtitoimisto Pekka Salmi-nen ky

Osoite: Olarinniityntie 4

Kiinteistötunnus: 49-21-31-1

Kaupunginosa: Henttaa

Kortteli: 21031

Tontti: 1

Pysyvä rakennustunnus: 1002226047

Vanha rakennustunnus: 49-21-31-1-2

LAAJUUSTIETOJA¹

Kokonaisala: 6 389 m²

Kerrosala: 5 740 m²

Tontin ala: 29 097 m²

Kerroksia: 3

TÄRKEIMMÄT MUUTOSVAIHEET

2018 talonmiehen asunnon muutos opetuskäyttöön

2019 pihan perusparannus

KÄYTTÖHISTORIA

1993–2017 peruskoulun yläaste ja Olarin lukio

2017 alkaen peruskoulun 5.–9. luokat

OMISTUS

Espoon kaupunki

KAAVOITUS

Kohde kuuluu voimassa olevassa asemakaavassa 21031 (vahvistettu 15.11.1989) opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeseen (YO)². Tontilla ei ole aiempia asemakaavoja.

2 Asemakaava 21031. Espoon kaupunki. Espoon karttapalvelu.

RAKENNUSSUOJELU

Rakennusta ei ole suojeltu.

↓ Ote asemakaavasta 21031. EKP.

¹ Laajuustiedot Espoon kaupungin mukaan.

2. Alueen kehitys ja koulurakentaminen 1990-luvulla

2.1 Lähiympäristön kehitys ja koulu sen osana

Olarin nykyisen asuinalueen suunnitteluhistoria alkoi vuonna 1959, kun aikaisemmin Storsin kartanoon kuulunut sadan hehtaarin maa-alue myytiin rakennusliike Arjatsalolle. Ennen kerrostalorakentamista alueella sijaitsi joitain kesämökkejä ja omakotitaloja. Maastoltaan alue oli lähinnä kallioita ja metsää.³ Suuret aluerakentamishankkeet olivat haluttuja toimeksiantoja rakennusliikkeille, ja Arjatsalon ohella uuden asuinalueen rakennusurakasta oli kiinnostunut rakennusliike Puolimatka, mutta lopulta urakoitsijaksi valikoitui Arjatsalo. Päätöksen taustalla vaikutti Arjatsalon suhdetoiminta esimerkiksi valtuustolle järjestettyjen juhlaillallisten muodossa. Arjatsalon alkuperäinen suunnitelma oli keskittää pistetaloja niin kutsutun Länsipään alueen pohjoisrinteelle, mutta suunnitelmaa jalostamaan ei löydetty arkkitehtia. Seutukaavaliitto myös vastusti alueelle rakentamista, sillä pääkaupunkiseudun kaavoitusta valmisteleavassa ryhmittelykaaviossa se oli pääosin viheraluetta.⁴

Hankkeen alkuvaiheessa 1960-luvun lopulla rakennusliike Arjatsalo luovutti Espoon kauppalalle vaihtokaupassa alueen pohjoisosassa sijaitsevan viheralueeksi lasketun Kokinmetsän, minne Olarin koulu myöhemmin rakennettiin. Vastineeksi rakennusliike sai käyttönsä Gräsan kartanolle kuuluneen maa-alueen nykyisen Olarin kaakkoispuolelta. Espoon kauppa sitoutui myös myöhemmässä vaiheessa myymään Arjatsalolle lisää rakennusoi-keutta Olarin länsipuolelta nykyisen Kuitinmäen alueelta. Suunnittelualue siirtyi näin aikaisempaa etelämmäksi.⁵

↑ Olarin keskus rakentumassa heinäkuussa 1970. Taustalla näkyvä avoin nurmikenttä on Olarin koulun tuleva rakennuspaikka. Kai R. Lehtonen. EKM.

3 Kangasluoma 2011; Livady oy 2017, 16.

4 Maisala 2008, 234–235.

5 Kangasluoma 2011.

Vaihtokauppojen jälkeen Olarin kaavoitustyöhön ryhtyi arkkitehti Simo Järvinen. Suunnittelutyö alkoi 1960-luvun loppuvuosina ja jatkui aina 1970-luvun puoleen väliin. Olarin keskeisen kerrostaloalueen yhä voimassa oleva asemakaava vahvistettiin vuonna 1972. Järvisen asemakaavan periaatteena oli alueen moninaisten maastonmuotojen korostaminen eri kokoisten massojen sijoittelulla. Alueen korkeimmat kerrostalot sijoitettiin Olarin pohjoisosaan korostamaan alueen mäkimaisemaa. Eteläpuolelle sijoitettiin pienemmän mittakaavan rivi- ja pientaloja. Eteläistä ja pohjoista osaa erotti Olarin ostoskeskuksen etelälaidalla kulkeva länsi-itäsuuntainen pääjalankulkukatu, jota Järvinen vertasi alueen selkärangaksi.⁶

Olarin ensimmäiset kerrostalot valmistuivat 1960-luvun lopussa. Talojen asunnot olivat keskimääräistä suurempia, minkä vuoksi alueelle hakeutui asumaan erityisesti lapsiperheitä. Palveluista oli aluksi pulaa, mutta alue sai ennen pitkää oman ostoskeskuksensa ja koulun, johon kuului myös kirjasto sekä päiväkoti. Olaria pidettiin aikanaan esimerkillisinä aluerakentamiskohteenä, ja sen suunnittelijoille myönnettiin työstään valtionpalkinto vuonna 1974.⁷

Rakennusliike Arjatsalo urakoi suurimman osan Olarin alueesta lukuun ottamatta atrium-rivitaloja alueen eteläreunalla, jotka jäivät lopulta Puolimatkan toteutettaviksi. Rakennusliike Puolimatka toteutti lopulta myös Espoon kauppalan lupaaman, Olarin länsipuolelle sijoittuvan Kuitinmäen kerrostaloalueen 1970- ja 1980-lukujen aikana. Kuitinmäen suunnittelijoina toimivat Olarin parissa työskennellyt Simo Järvinen ja Eero Valjakka. Kuitinmäki oli pääosin korkean asuinrakentamisen alue, ja sen valmistumisen myötä myös Olarin palveluiden painopiste siirtyi alueelle rakennetun suuremman ostoskeskuksen vuoksi. Kuitinmäen valmistuminen autioitti Olarin ostoskeskuksen lähes täysin.⁸

6 Luoto 2004, 146–147; Espoon karttapalvelu, asemakaava 321100.

7 Luoto 2004, 146–148.

8 Kangasluoma 2011; Luoto 2004, 148.

Vuonna 1977 vahvistettiin niin kutsuttu Olari II:n asemakaava kerrostalo-Olarin ja Kuitinmäen kaakkoispuolelle. Alue kaavoitettiin pientalovaltaiseksi ja se rakentui vaihteittain.⁹

Olarin aluekeskus on tähän päivään asti säilyttänyt hyvin 1970-luvun ilmeensä. Erityisesti pohjoinen kerrostalokokonaisuus on säilynyt lähes alkuperäisessä hahmossaan.

9 Maisala 2008, 241.

↑ Olarin aluetta kuvattuna ilmasta vuonna 1975, etualalla näkyy myöhemmin valmistunut Kuitinmäen kerrostaloalue. Kai Lehtonen. KAMU Espoon kaupunginmuseo.

Täydennysrakentamista on 1990- ja 2000-luvuilla tapahtunut lähinnä Olarin reuna-alueilla etelässä ja idässä.¹⁰

10 Espoon karttapalvelu, rakennustiedot.

Olarin kouluhistoriaa

Ensimmäinen Olarin kansakoulu sijaitsi nykyisen Niittykummun alueella Olarin itäpuolella, jossa vanhan Gräsan kartanon maille rakennettu kansakoulu valmistui vuonna 1947. Alun perin Gräsan kansakouluna tunnettu koulu nimettiin Olarin kansakouluksi vuonna 1954, millä nimellä se tunnettiin aina vuonna 1977 alueella voimaan astuneeseen peruskoulu-uudistukseen asti. Olarin kansakoulu oli 1960-luvulla Espoon suurimpia suomenkielisiä kansakouluja yhdessä Aarnivalkean, Jousenkaaren ja Sepon koulujen kanssa.¹¹ Peruskoulu-uudistuksen jälkeen koulu jatkoi toimintaansa Niittykummun kouluna, millä nimellä se toimii edelleen.

Olarin 1970-luvulla rakentuneen kerrostaloalueen etelälaidalle valmistui uusi Olarin koulu 1977. Matala tiilipintainen koulu käsitti kolmisarjaisen peruskoulun ala-asteen. Sen suunnitteli Arkkitehtitoimisto Matti Hakuri.¹² Koulu nimettiin myöhemmin Päivänkehrän kouluksi, ja rakennusta muokattiin merkittävästi 2010-luvulla.

Olarin länsipuolella sijaitsevalle Kuitinmäen asuinalueelle rakennettiin lisäksi 1980-luvun aikana ylä- ja ala-asteet. Koulut sijaitsevat alueen lounaisosassa. Alaluokkien käytössä ollut rakennus tunnettiin aiemmin Tähtiniityn ja Tähtitarhan kouluna, ja se on korvattu kokonaan uudella rakennuksella 2020-luvun alussa.

11 Lahti 1975, 331–332.

12 Siren arkkitehdit oy, 4–6.

2.2 Koulurakentaminen 1990-luvun Suomessa

Uusien koulujen rakennustahti oli ollut tasaisessa laskussa 1950-luvun sodanjälkeisistä huippuvuosista koko Suomessa. Tilanne taittui hetkelliseen nousuun vasta 1990-luvun lopussa.¹³ Espoossa uusia kouluja valmistui 1990-luvulla kymmenkunta. Useat kouluista suunniteltiin Espoon kaupungin teknisen viraston talon-suunnitteluosaston arkkitehtien toimesta. Lisäksi toteutettiin suurempia lisärakennuksia esimerkiksi Kilon kouluun ja Jupperin kouluun.¹⁴ 1970-luvulla vaihteittain pohjoisesta etelään käyttöön otettu peruskoulujärjestelmä kattoi 1990-luvun alkaessa koko maan. 1990-luvun alussa muuttui myös uusien koulujen rahoitusjärjestelyt, kun rahoitusvastuu siirtyi valtiolta kunnille.¹⁵

Koulujen arkkitehtuuria oli 1970-luvulla ohjattu valtiojohtoisesti Kouluhallituksen julkaisemien suunnitteluohjeiden muodossa. Myös 1980-luvulla julkaistiin suunnitteluohjeita muun muassa koulujen erityisluokille, ja ohjeet julkaistiin myös RT-kortteina. 1990-luvulla suunnittelun ohjaaminen ylhäältä päin alkoi vähentyä ja koulujen pohjaratkaisut ja muodonanto monipuolistua. Ennen vuotta 1992 koulurakentamista valvottiin niin kutsutulla valtion normaalihintajärjestelmällä. Tällä tarkoitettiin käytäntöä, jossa koulurakennuksen tilojen tuli olla tiettyjen normien mukaisia taloudellisen valtionavun saamiseksi uuden koulun rakentamiseen. Määrätyt normit perustuivat valtakunnallisiin keskiarvoihin. Vuonna 1992 siirryttiin niin kutsuttuun yksikköhintajärjestelmään, joka perustui koulutiloille määriteltyihin neliömetrikohtaisiin hintoihin. Vuonna 1993 suunnittelua ohjaavista järjestelmistä luovuttiin, kun valtionapuviranomaisvastuu siirtyi Kouluhallitukselta Opetusministeriölle. Jatkossa suunnittelua ohjasivat itse opetuksen järjestäjät eli kunnat. Seurauksena oli koulujen suunnitteluratkaisujen monipuolistuminen.¹⁶

Tyylillisesti 1980-luvulla yleistynyt postmodernismi vaikutti edelleen koulusuunnittelunkin saralla. Paikallisena postmodernismin muotona vaikutti Suomessa 1980-luvulta eteenpäin niin kutsuttu Oulun koulu, jonka suunnittelufilosofiassa korostui regionalistinen ajattelu ja voimakas materiaalinkäytön kautta tapahtuva ilmaisu, erityisesti punatiilen käyttö. Samaan aikaan koulusuunnittelussa toteutettiin toisena ääripäänä kansainvälisempää postmodernia estetiikkaa, jonka esikuvat löytyivät muualta Euroopasta ja Yhdysvalloista. Vapamuotoisuutta ja leikkisyyttä korostanut arkkitehtuuri antoi tilaa monen tyyppisille tilaratkaisuille ja oli oletettavasti toinen koulujen suunnitteluratkaisujen monimuotoisuuden vaikuttanut tekijä erityisesti alaluokkia palvelevien koulujen kohdalla. Koulujen sisätiloissa esimerkiksi erityyppisten luokkatilojen ominaispiirteet saattoivat korostua entistä enemmän. 1990-luvulla esiintyi myös edellisellä vuosikymmenellä yleistyneitä monitoimitiloja, joissa koulun yhteydessä toimi muita kunnallisia julkisia palveluja, kuten kirjastoja ja nuorisotaloja.¹⁷

1990-luvun kouluissa typologisesti yleisiä ratkaisuja ovat erityisesti muunnelmat keskikäytäväkoulusta. Suunnitelmissa näkyy usein leveiden käytävien käsittely niin kutsuttuina sisäkaatuina, jotka on suunniteltu kulkutilan ohella myös kohtaamis- ja oleskelutiloiksi. Pohjaratkaisujen perusajatuksena toistuivat tyypillisesti edelleen perinteiset keski- ja sivukäytävämallit. Pohjaratkaisuissa toistuvat vapaampi tilamuotoilu, suorakulmaisista koordinaatistoista poikkeaminen ja polveilevat, maastoon mukautuvat rakennusmassat. Tyypillisimmin koulut ovat massaltaan leveärunkoisia ja kaksikerroksisia. Pohjaratkaisuissa toistuvat usein viistosti toisiinsa liittyvät rakennussiivet, joista yhteen on usein keskitetty kotiluokat ja muihin esimerkiksi liikunta- ja juhlasali, erikoisluokat sekä ruokala. Siipiä yhdistävät

aulat saattoivat olla pienehköjä, mutta niihin järjestettiin elämyksellisyttä tilan korkeutta ja monimuotoisuutta hyödyntämällä. Auloihin tuotiin aukiomaista ulkotilan tuntua myös materiaali- ja valaisinvalinnoilla.

Postmoderneja piirteitä ilmeni erityisesti koulujen julkisivuarkkitehtuurissa. Koulujen julkisivumaailmaa elävöitettiin vaihtelevin ikkunajaoiin, katoksin ja erilaisin erkkerein. Julkisivumateriaaleista tyypillisimpiä olivat puhtaaksi muurattu puna- ja keltatiili, joita hyödynnettiin myös koristeellisina vaakaraitoina, vähemmässä määrin myös betoni. Tiilen ohella toistuvat klinkkeri- ja tiililaatat sekä tiiltä kookkaammat harkkomuuraukset. Julkisivut olivat usein monimateriaalisia erilaisten korosteiden ja kuviointien myötä, ja myös puupaneelipintoja käytettiin korosteena. Tilajako heijastui usein myös julkisivuun, jossa esimerkiksi liikuntasali saattoi erottua poikkeavalla kattomuodollaan. Yleensäkin kattomuodot olivat vaihtelevia, mutta erilaiset harja- ja pulpettikattojen yhdistelmät toistuvat monissa kohteissa. Erilaiset kattoikkunat olivat tyypillisiä ratkaisuja syvärunkoisten koulujen valaisemiseksi.

2000-luvun kynnyksellä koulusuunnittelussa ryhdyttiin poikkeamaan perinteisistä pohjaratkaisuista, ja suunnitteluperiaatteena korostui koulurakennuksen rooli pedagogisena välineenä. Kehityksen taustalla vaikutti muun muassa yleiset kouluarkkitehtuurikilpailut, joiden pohjalta toteutettua Arkkitehtitoimisto Lahdelma Mahlamäen suunnittelemaa Soinisen koulua pidetään erityisesti käänteentekevänä. Koulun pohjaratkaisuissa suora- viivaisista käytävätiloista oli luovuttu kokonaan. Muodoltaan amebamaisen rakennuksen sisällä käytävät kulkivat polveillen ja välillä leventyten soluauloiksi ja sisäpihoiksi. Saman tyyppiset suunnitteluratkaisut korostuivat myös muissa samassa kilpailussa sijoittuneissa ehdotuksissa. Vuonna 1994 järjestettyyn koulukilpailuun lähetettiin jopa 182 ehdotusta. Toinen vuosikymmenen lopulla noussut suunnitteluihanne olivat niin kutsutut avoimet

13 Tilastokeskus 2011.

14 Espoon karttapalvelu, rakennustiedot.

15 Tapaninen.

16 Tapaninen.

17 Ibid.

oppimisympäristöt, jotka kuitenkin pian osoittautuivat laajalti koettujen ääniongelmien vuoksi epäkäytännöllisiksi.¹⁸

Määrällisesti 1990-luvulla koulurakentaminen painottui luonnollisesti pääkaupunkiseudulle ja muihin kasvukeskuksiin. Koulurakennusten suunnittelussa haettiin uusia linjoja, toisaalta perinteiset keskikäytäväkoulut pitivät pintansa. Olarin koulussa korostuva ja monista muista aikakauden peruskoulua palvelevista rakennuksista poikkeava ominaispiirre on tietynlainen asiallisuus, joka oletettavasti liittyy siihen, että koulu oli suunniteltu yläasteikäisille ja lukiolaisille, siis lähes aikuisille oppilaille. Samantyyppistä, ilmeeltään lähes toimitilamaista arkkitehtuuria nähdään saman aikakauden ja myös aiempien vuosikymmenten opisto- ja yliopistotason koulutusrakennuksissa 1960-luvulta alkaen. Olarin koulun symmetria ja keskusosan ja ulkoportaan monumentaalisuus ovat lisäksi piirteitä, jotka viittaavat akateemiseen maailmaan. Arkkitehtitoimisto Pekka Salminen Ky:n aikakauden päätöissä, Myyrmäen teknillisessä oppilaitoksessa (1989) ja Hervannan poliisikoulussa (1994), postmoderneja aiheita on käytetty selvästi enemmän leikitellen ja ilmaisuvoimaisemmin, samoin muissa aikakauden merkittävässä korkeamman asteen oppilaitoksissa, kuten Turun yliopiston kemian ja biokemian Arcanum-laitosrakennuksessa (Arkkitehtitoimisto Nurmela-Raimoranta-Tasa Oy 1993) ja Tampereen yliopistossa (yliopiston III vaihe, Arkkitehti- ja rakennuttajatoimisto Antti Katajamäki Ky 1993). Taloudelliset realiteetit näkyvät eri koulutusasteita palvelevien rakennusten suunnittelussa.

Peruskoulujen osalta ratkaisujen moninaisuuden havainnollistamiseksi hieman ennen Olarin koulua valmistunut Metsolan ala-asteen koulu (Arkkitehtitoimisto P & P Manner Oy 1991) Pohjois-Helsingissä tarjoaa Olarille mahdollisimman vastakohtaisen vertailukohteen. Ajan arkkitehtuurilehdistössä huomioitu puukoulu rakennettiin hieman Olarin koulun tapaan asuinalueen pohjoispuolelle sijoittuvalle puistoalueelle kaupunkiympäristöstään

hieman irrallleen. Pohjamuodoltaan pyöreä ja reunoiltaan sahalaitainen koulu ei sisällä juurikaan suorita kulmia, ja suunnitelma pyrittiin suhteuttamaan lapsen mittakaavaan. Koulun pohjaratkaisu enteilee jo vuosikymmenen lopun ja 2000-luvun alun koulusuunnitteluihanteita, joissa suoraviivaisten käytävien tilalle tulivat monimuotoiset ja toisiinsa limittyvät kerrosaulat ja toiminnalliset välitilat.¹⁹ Kuten Olarin koulu, myöskään muodonannotaan omaperäinen Metsolan koulu ei edusta aikansa tyypillisintä koulusuunnittelua. Rakennus valittiin valmistumisvuonnaan Helsingin kaupungin toimesta vuoden rakennustyöksi ja Puuinfon vuoden 1994 Puupalkinnon voittajaksi. Metsolan ala-aste purettiin katon vesivahingon vuoksi 2020-luvun alussa.²⁰

Seuraavissa kappaleissa esitellään arkkitehtuurilehdistössä huomioituja, 1990-luvulla valmistuneita kouluja.

19 Manner 1993.

20 Rämö 2021; Manner 1993.

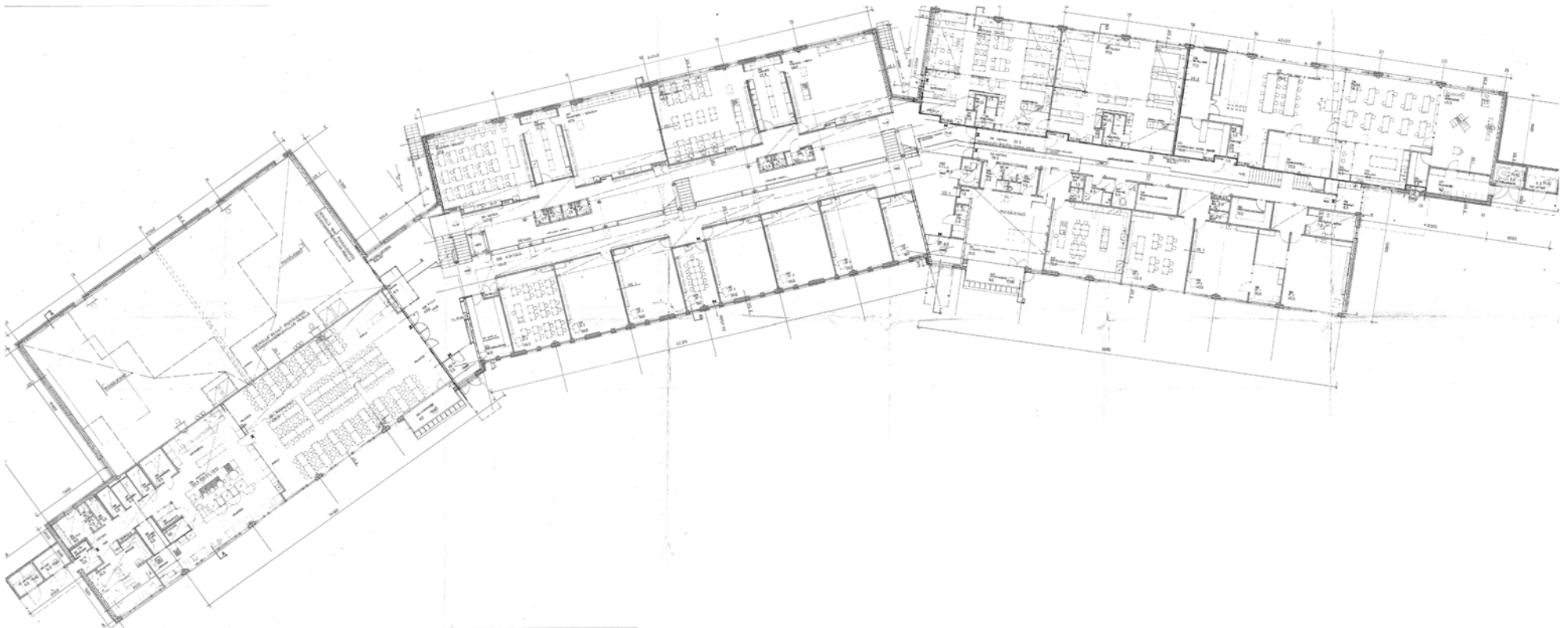
18 Tapaninen; Helsingin Soinisen koulun yleinen arkkitehtuurikilpailu 1994.

Mankkaan yläasteen koulu, Espoo, (Arkkitehtitoimisto Kari Järvinen ja Timo Airas 1991)

Hieman ennen Olarin koulua valmistunut Mankkaan yläasteen koulu Espoossa hyödyntää samantapaista pohjaratkaisua kuin Olarissa. Koulu on jaettu kolmeen loivassa kaaressa toisiinsa liittyvään matalaan rakennusmassaan, joihin koulutilat on ryhmitelty. Rakennusosia yhdistävät korkeammat, tornimaiset niveλοςat. Koulun julkisivuissa on yhdistelty tiilipintaa, valkoiseksi maalattua betonia sekä suuria lasipintoja. Koulun julkisivusommittelu on rauhallisen vaakasuuntaista ja ikkuna-aukotus rytmiltään tasaista. Hahmoltaan matalan koulun kattomuotona on loiva, rikottu harjakatto. Arkkitehtuuri on yleisilmeeltään hillityn rauhallista.

Sisätiloiltaan koulu on Olarin tapaan jäsennetty keskikäytäväperiaatteen mukaisesti. Kolmesta rakennusosasta läntisimpään sijoitettiin koulun liikuntasali ja ruokala. Kaksi muuta, osittain kaksikerroksista rakennussiipeä sisälsivät koulun perus- ja erityisluokat sekä opettajien työtilat. Koulun pääsisäänkäynnit sijoitettiin Olarin tapaan rakennusosien nivelkohtiin. Olarista poiketen Mankkaan koulussa ei ole koulua yhdistävää keskusaulaosaa. Mankkaan koulu on Olaria mittakaavaltaan pienempi eikä sillä ole samaan tapaan julkisen rakennuksen luonnetta.

↓ Mankkaan yläasteen pohjaratkaisussa on Olarin tapaan koulun eri tyyppiset toiminnot jaettu kolmeen erilliseen rakennusosaan, jotka on yhdistetty nivelpaloilla. Luokat on samaan tapaan ryhmitelty keskikäytävän varrelle. RakVV.

Pappilapellon koulu, Vihti (Ulla ja Lasse Vahtera 1995)

Arkkitehtien Ulla ja Lasse Vaahteran suunnittelema Pappilapellon ala-aste on hiukan Olarin koulua nuorempi. Koulurakennus valmistui Vihtiin 1990-luvun puolivälissä, ja sen suunnitteluratkaisu poikkesi monin tavoin aikansa valtavirrasta. Koulurakennus muodostui kahdesta keskuskadulla erotetusta massasta, joista toiseen sijoitettiin opetustilat ruokaloineen ja toiseen liikuntasali sekä hammashoitola. Perusluokat ryhmiteltiin sivukäytävän varrelle ja erityisluokat omaan, leveällä keskusportaalla erotettuun kaistaleeseensa. Korostettu keskusporras oli koulusuunnitelman keskeinen arkkitehtoninen aihe. Porras toimi myös auditoriona ja juhlasalina.

Suunnittelijat kuvasivat suunnitelmaansa ”lujana ja ankarana”, ja korostivat haluavansa oppilaiden ja henkilökunnan tuovan kouluun itse väriä ja elämää. Kommentti viitanee postmodernin kouluarkkitehtuurin yleiseen lapsia kosiskelemaan muoto- ja värimaailmaan. Vahterat mainitsivat erityisesti haluavansa ottaa etäisyyttä niin kutsuttuun Oulun kouluun. Koulusta puuttuivat myös aikakauden tyypilliset sisäkadut; Vahterat mitoittivat käytävät tarkoituksellisen pieneksi välttääkseen oppilaiden välisten konfliktitilojen syntymistä. Samaa periaatetta toteuttivat välituntipihalle ulkonevat luokkakohdaiset sisäänkäynnit portaikkoi-neen.²¹ Tavallista ankarampi muotokieli ja erityisesti betonipinnan käyttö ovat yhteisiä piirteitä Pappilapellon ja Olarin kouluissa.

Pappilapellon koulu huomioitiin valmistuttuaan kansainvälisesti Venetsian biennaalissa, johon koulu valittiin edustamaan Suomea pohjoismaisen nykyarkkitehtuurin katselmukseen. Perusilmeeltään kansainvälisen postmodernistisen koulun arkkitehtuurissa on nähtävillä myös konstruktivistisia yksityiskohtia.

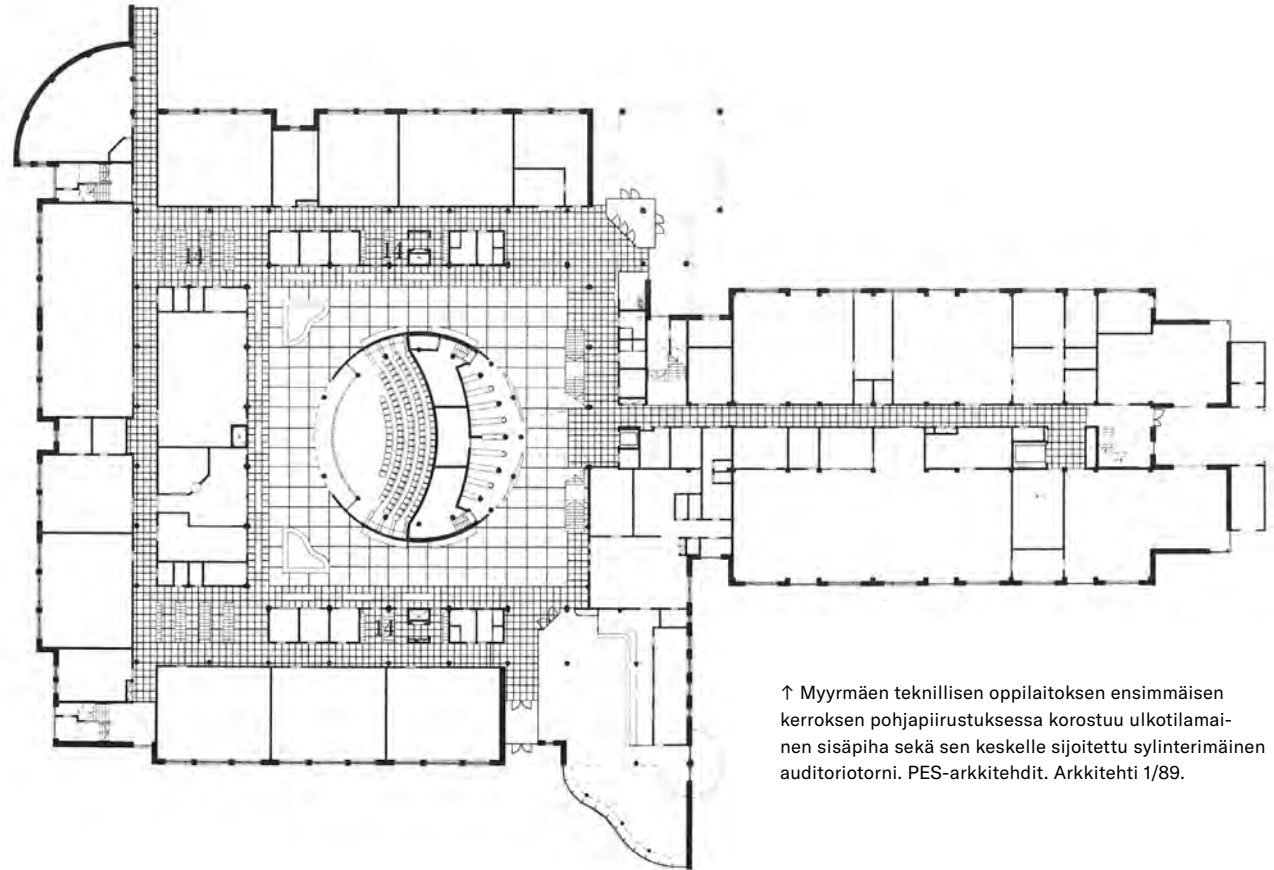
↑ Pappilapellon koulu on ulkoiselta ioolmeeltään veistoksellinen. Julkisivuarkkitehtuuria hallitsee puhtaaksivaletut betonipinnat sekä kirkkaat korostevärit. Jussi Tiainen. Arkkitehti 5-6/95.

3. Olarin koulu ja lukio

3.1 Arkkitehtitoimisto Pekka Salminen Ky (myöh. PES-arkkitehdit)

Pekka Einari Salminen syntyi Tampereella 1937, missä hän suoritti keskikoulusta valmistuttuaan rakennusarkkitehdin koulutuksen. Vuonna 1966 Salminen valmistui arkkitehdiksi Teknillisestä korkeakoulusta. Salminen työskenteli opiskeluaikanaan Aarne Ervin ja Timo Penttilän toimistoissa, mutta perusti pian valmistumisensa jälkeen vuonna 1968 oman toimistonsa, KSS-arkkitehdit, yhdessä Esko Koiviston ja Juhani Siivolan kanssa. Lahden kaupunginteatterin arkkitehtikilpailuvoiton siivittämänä syntyi Arkkitehtitoimisto Pekka Salminen Ky KSS joulukuussa 1980. Toimistosta tuli vuonna 2006 PES-arkkitehdit.⁹

Arkkitehtitoimiston varhaisiin suurtöihin lukeutuvat Lahden urheilukeskus ja hiihtostadionin katsomo vuodelta 1977 sekä Lahden kaupunginteatteri vuodelta 1982. Molemmat kohteet voittivat valmistumisvuonnaan vuoden betonirakenne -palkinnon. Betoni rakennusmateriaalina onkin alusta saakka leimannut toimiston suunnittelutöitä. Vuonna 1985 toimisto voitti Vantaan Myyrmäen Metropolia-ammattikorkeakoulun suunnittelukilpailun, ja kookas, tyyliiltään postmoderni korkeakoulurakennus valmistui 1980-luvun lopulla. Näyttävää, kansainvälistä postmodernismia edustavan ammattikoulurakennuksen suunnitteluratkaisu perustui lasikattoiseen sisäpihaan, jonka ympärille koulun teorialuokat ryhmiteltiin. Ulkotilanomaisesti käsitellyn sisäpihan keskellä kohoaa sylinterimäinen auditorio. Neliömäiseen runko-osaan liittyi lisäksi erillinen erityisluokkasiipi sekä sittemmin purettu liikuntasaliosa. Koulun ulkohahmoa elävöitettiin vaihtelevilla

↑ Myyrmäen teknillisen oppilaitoksen ensimmäisen kerroksen pohjapiirustuksessa korostuu ulkotilamainen sisäpiha sekä sen keskelle sijoitettu sylinterimäinen auditoriotorni. PES-arkkitehdit. Arkkitehti 1/89.

kattomuodoilla, erkereillä ja vaihtelevalla ikkuna-aukotuksella. Toimisto suunnitteli kouluun laajennuksen 2000-luvun alussa.

Toimiston 1990-luvun päätöihin lukeutuu 1990-luvun alussa valmistunut poliisikoulu asuntoloihin Tampereen Hervannassa. Koulun päärakennus muodostui puikkomaisesta opetustilat sisältävästä rakennusosasta, joka yhdistyy vinosti suoralinjaista muotomaailmaa rikkovaan puoliympyrän muotoiseen ruokalasiipeen

kapean aulaosan välityksellä. Koulun ulkoasussa näkyy postmodernin yleisilmeen lisäksi konstruktivistisia vaikutteita, ja koulun eri osia korostettiin erilaisin julkisivumateriaalein. Koulun opetustilat sisältävä runko-osa on ilmeeltään suoraviivainen nauhaikkunoin aukotettu ja vaalean betonipintainen, sisätiloiltaan se jäsennettiin keskikäytäväperiaatteella. Koulun pääsisäänkäynnille nouseaan korostetun juhmallista loivaa ulkoporrasta pitkin.

9 Häkkinen, Salminen, Silvennoinen 2024.

Sisäänkäyntipihan porrasaiheessa on samantapaista monumetaalilihenkeä Olarin koulun ulkoportaatan kanssa. Toimisto suunnitteli kouluun laajennuksen 1990-luvun lopulta.

1990-luvun alussa toimisto suunnitteli Helsingin Kannelmäen kulttuurikeskus Kanneltalon. Tyyliltään postmoderni rakennus valmistui samoihin aikoihin Olarin koulun kanssa. Toimiston varsinainen päätyö 1990-luvulla oli kuitenkin Helsinki-Vantaan lentoaseman uusi terminaal. PES-arkkitehtien toimeksiantot Helsinki-Vantaan lentokentän parissa ovat jatkuneet aina 2020-luvulle asti. Lentokenttähankkeisiin on kuulunut terminaalirakennusten lisäksi muun muassa kentän pysäköintihalli ja kehäradan juna-asemia.¹⁰

2000-luvulta lähtien arkkitehtitoimiston työkenttä alkoi laajentua ulkomaille, ja arkkitehtuuriviennin edistäminen tuli toimiston tärkeäksi painopisteeksi. Ensimmäinen merkittävä ulkomaankohde oli vuonna 1996 pidetyn kansainvälisen arkkitehtuurikilpailun voiton myötä 2000-luvun alussa valmistunut Marienkirchen-konserttisali Saksan Neubrandenburgissa. Toisessa maailmansodassa kärsineen 1200-luvun goottilaiskirkon sisätila muutettiin hankkeen myötä moderniksi konserttisaliksi. Pekka Salminen mainitsi haastattelussa vuonna 2017 pitävänsä Marienkircheniä uransa päätyönä.¹¹

2010-luvun alussa PES-arkkitehtien toiminta laajeni voitettujen arkkitehtuurikilpailujen myötä Kiinaan. PES-arkkitehdit olivat ensimmäisiä Kiinan-markkinoilla menestyneitä suomalaisia arkkitehtitoimistoja. Toimiston merkittävimpiin Kiinan-hankkeisiin kuuluvat 2012 valmistunut Wuxin oopperatalo ja 2018 valmistunut Fuzhoun kulttuuri- ja taidekeskus. PES-arkkitehdit ovat sittemmin perustaneet oman haaratoimiston Shanghaihin.¹²

Olarin koulun suunnittelijaksi on piirustuksissa merkitty toimistossa työskennellyt arkkitehti Vesa Honkonen. Vuonna 1958

syntynyt Honkonen valmistui arkkitehdiksi Oulun yliopistosta vuonna 1990. Oman arkkitehtitoimistonsa Honkonen oli perustanut jo opiskeluaikanaan vuonna 1984.¹³ Pian Olarin koulun valmistuttua Honkonen työllistyi arkkitehti Steven Hollin kumppaniksi ja projektiarkkitehdiksi Kiasman suunnitteluhankkeeseen aina 1990-luvun lopulle asti. Kiasman valmistuttua Honkonen

↑ Hervannan poliisikoulun päärakennuksen sisäänkäynnille johdattaa korostettu porrasaihe. Sisäänkäynti sijoittuu vaaleapintaisen kouluosan ja kaarevamuotoisen, tiilipintaisen ruokalaosan väliseen lasipintaiseen nivelleen. Ari Rahikainen. Arkkitehti 5-6/94.

¹⁰ PES-architects, architecture.

¹¹ Malmberg 2017.

¹² Malmberg 2017.

¹³ STS & TFIF 1991, 274.

3.2 Päätöksenteko ja rakentaminen

toimi jälleen oman toimistonsa nimissä. Toimisto sai toimeksiantoja kotimaan lisäksi muun muassa Ruotsista ja myöhemmin 2010-luvulla Kiinasta. Honkonen jatkoi myös yhteistyötä Steven Hollin kanssa, ja yhdessä he voittivat Taivallahden kasarmien yhteyteen rakennettavaa asuinkerrostaloa koskevan arkkitehtuurikilpailun vuonna 2006.¹⁴

Arkkitehtuurin lisäksi Honkonen tunnetaan valaistus- ja huonekalusuunnittelijana. Honkosen valaistushankkeisiin lukeutuvat muun muassa Helsingin Senaatintorin talvivalaistus sekä Turun Aurajoen ranta-alueiden valaistus. Huonekalusuunnittelua Honkonen opetti professorina Tukholman Konstfack-korkeakoulussa vuodesta 2009. Vuonna 2012 Honkonen valittiin professoriksi Kiinan Guandongin teknilliseen yliopistoon.¹⁵

14 Pöppönen 2008.

15 Pöppönen 2013.

Olarin kaupunginosaan oli kaivattu yläasteen koulua jo pian asuinalueen valmistumisen jälkeen. Yläasteelle oli vuonna 1981 olemassa tontti, ja koululle haettiin tuolloin opetusministeriöltä perustamislupaa ja valtionosuutta.¹⁶ Olarin yläasteen ja lukion rakennuttamisesta päätettiin lopulta Espoon kaupunginvaltuustossa marraskuun alussa 1986. Yläasteen ja lukion yhteisen koulurakennuksen rakennustöiden suunniteltiin alkavan 1989.¹⁷

Espoon kaupunginhallitus päätti marraskuussa 1987 kaksiluokkasarjaisen lukion perustamisesta Olarin kaupunginosaan. Perustamislupaa anottiin elokuun alusta 1989, ja lukion suunniteltiin aluksi toimivan väliaikaistiloissa. Tavoitteena tässä vaiheessa oli aloittaa yläasteelle ja lukiolle yhteisen koulutalon rakentaminen vuonna 1992. Matinkylän suuralueella, johon Olari kuului, ei tuolloin ollut yhtään suomenkielistä lukiota.¹⁸ Valtioneuvosto kuitenkin jätti Olarin lukion perustamisluvan myöntämättä keväällä 1988. Vaihtoehtona omalle lukiolle harkittiin hetkellisesti muiden Espoon lukioiden tytärluokkien sijoittamista Olariin, kunnes maaliskuussa 1990 valtioneuvosto myönsi perustamisluvan Olarin omalle lukiolle.¹⁹ Olarin lukio aloitti toimintansa elokuussa 1990 Haukilahden lukion tiloissa osoitteessa Koulutanhua 3.²⁰

Alkuvuodesta 1986 käynnistettiin myös asemakaavahanke uuden yläaste- ja lukiorakennuksen mahdollistamiseksi. Koulun sijainniksi valikoitui yleiskaavassa ja seutukaavassa keskuspuiston osaksi määritelty Olarinniityn alue Olarin kerrostaloalueen pohjoispuolella. Keskuspuistoon rakentamista ei nähty toivottavana ratkaisuna, mutta koululle ei erinäisten selvitysten jälkeen onnistuttu löytämään vaihtoehtoista tonttia. Lopulta koulurakennukselle osoitettiin viheralueen eteläosasta 2,9 hehtaarin tontti,

joka oli jo valmiiksi osittain raivattu metsästä. Kaava-alueelle sijoitettiin lisäksi koko Olarin aluetta palveleva urheilukeskus sekä ulkoilualueita ja urheilukenttiä. Alueelle tuli rakentaa myös uusi tieyhteys koulua palvelemaan.²¹

Olarin yläaste oli mitoitettu nelisarjaiseksi ja käsittämään 12 perusluokkaa, mikä tarkoitti noin 360 oppilasta. Lukio mitoitettiin alun perin kaksisarjaiseksi, ja kuuden opetusryhmän oppilasmääräksi arvioitiin 216 henkilöä. Koulun rakennuttamisen mahdollistanut asemakaava vahvistettiin kaupunginvaltuustossa 15.11.1989.²² Koulurakennuksen suunnittelutyö valmistui samoihin aikoihin.

Valmis koulurakennus luovutettiin käyttäjän haltuun vastaanottotarkastuksen jälkeen 24.6.1993.²³

21 Espoon kaupunkisuunnitteluvirasto 1988, 5.

22 Espoon kaupunkisuunnitteluvirasto 1988, 7.

23 Olarin koulun ja lukion sekä talonmiehen asunnon vastaanottotarkastus, pöytäkirja, 21.7.1993. PES-arkkitehtien arkisto.

16 Bask 1981.

17 Helsingin Sanomat 1986.

18 Helsingin Sanomat 1987.

19 Helsingin Sanomat 1988; Helsingin Sanomat 1990a.

20 Helsingin Sanomat 1990b.

3.3 Alkuperäinen suunnitteluratkaisu

Ulkohahmo ja sijoitus tontille

Olarin koulu rakennettiin avoimelle tontille metsän reunalle pohjoiseen nousevat rinteen juurelle. Koulun perushahmo muodostuu neljästä liikuntasaumoin jaetusta pääosin kaksi- tai kolmikerroksisesta suorakaiteen mallisesta massasta, jotka yhdistyvät toisiinsa hoikempien nivelosien välityksillä. Rakennusmassat muodostavat ketjun, jonka kaareva muoto mukailee pohjoispuolen nousevaa rinnettä.

Neljä rakennusmassaa on suunnitelmissa nimetty lännestä itään luettuna A-, B-, C- ja D-osiksi. A-osa on yksikerroksinen ja sisältää koulun korkean liikuntasalin. Yläasteen käyttöön osoitettu B-osa on kaksikerroksisen. C-osa on niin kutsuttu keskiosa, joka on pääosin kaksikerroksinen. A-, B- ja C-osalla on kullakin oma IV-konehuone, joka on sijoitettu rakennusosan katolle. C-osan alla on kellari, johon sijoitettiin väestönsuojatilat. Tontin laskevan rinnemuodon myötä kolmikerroksinen D-osa on osoitettu lukion käyttöön, ja myös sen katolla on IV-konehuone.

Rakennusmassoista sommitelmassa korostuu julkisivusta ulkoneva C-osa, johon on sijoitettu ruokala- ja auditoriotilat sekä toiseen kerrokseen hallinnolliset tilat. Keskusosan molemmin puolin sijaitsevat yläasteen ja lukion pääsisäänkäynnit. Yläastetta ja lukiota palvelevat luokkasiivet sijaitsevat symmetrisesti C-osan molemmin, ja niiden lisäksi lännen puoleiseen luokkasiipeen liittyy aulan välityksellä ulkoiselta ilmeeltään umpinainen liikuntasaliosa.

Koulurakennuksen länsipuolella on koulurakennuksesta erillinen puurakenteinen talonmiehen asuinrakennus. Ulkoilupihalle noppamaisen keskusosan yhdelle puolelle on sijoitettu kookas betoninen ulkoporras ja toiselle puolelle pieni pohjaltaan neliömäinen sadekatos. Sadekatos on myöhemmin purettu.

Julkisivut

Koulun julkisivusommittelu on yleisilmeeltään rauhallisen vaaka-suuntaista. Ikkunat on järjestetty yhtenäisiin nauhoihin, joita turkoosiksi maalatut ikkunanpuitteet korostavat. Tiettyjä erityisluokkia on korostettu julkisivuissa teräslasirakenteisin erkereihin. Julkisivujen päämateriaalina on käytetty vaalean kellertävää neliön muotoista tiililaattaa, mutta esimerkiksi keskusosan auditorio ja paikallavaletut porrashuoneet korostuvat julkisivuissa sileillä betonipinnoillaan. Myös porrashuoneissa on korkeat erkkeri-ikkunat, jotka luokkahuoneiden erkereistä poiketen on maalattu turkoosilla värillä.

Koulun etelään avautuvan pääjulkisivun kohokohta on C-osan porrastetusti ulostyöntyvä ja umpinainen, sileän betonipintainen auditorio-osa, jonka molemmin puolin koulun pääsisäänkäynnit on sijoitettu symmetrisesti. B-, C- ja D-osa muodostavat keskeissymmetrisen, pihan ympärille kaartuvan sommitelman, josta lännen puoleinen liikuntasaliosa erottuu poikkeavilla, pääosin umpinaisilla julkisivuillaan.

Koulu on kauttaaltaan tasakattoinen ja vesikatteena on käytetty bitumihuopaa. Katoille sijoitetut IV-konehuoneet muodostavat tornimaisen aiheen.

Julkisivujen keskeissymmetrinen sommittelu voidaan nähdä yhtenä postmodernina piirteenä, vaikka monissa muissa aikakauden kouluissa symmetriaa pyrittiin pikemminkin välttämään. Julkisivumateriaaleista tiililaatta ja turkoosi korostusväri sitovat rakennuksen lisäksi aikaansa, vaikka muilta osin julkisivusuunnittelu on monia muita ajan kouluja hillitympää ja virastomaisempaa. Koulun vakava ilme kertoo rakennuksen olevan suunnattu varttuneemmille oppilaille.

Sisätilat

Koulun pohjaratkaisu perustuu neljään toiminnaltaan erilliseen rakennusosaan, jotka yhdistyvät toisiinsa nivelosien välityksellä. Koulun koti- ja aineluokat on sijoitettu B- ja D-osiin pääaulana palvelevan C-osan molemmin puolin. Alun perin luokkaosista läntinen B-osa omistettiin yläasteen käyttöön ja kaakon puoleinen D-osa lukiolle. Kolmikerroksisen D-osan kellaritasoon sijoitetut käsityö- ja kotitalousluokat lienevät olleet yläasteen käytössä. D-osan kellarikerrokseen on oma kulkunsa C-osan pääaulasta, jolloin se on ollut saavutettavissa myös yläasteen tilojen puolelta. Tekstiilikäsityöluokka on sijoitettu muista käsityöluokista erilleen B-osan pohjakerrokseen. Luokat on sommiteltu pohjaltaan syvärunkoisiin ja suorakaiteen mallisiin rakennusmassoihin kesikäytävien varrelle.

Koulun pohjaratkaisussa keskeisimpänä tilakokonaisuutena korostuu C-osa, johon on sijoitettu symmetrisesti koulun kaksi pääsisäänkäyntiä naulakko- ja wc-tiloineen. Aulojen välillä on lattiatasoltaan laskettu, kattoikkunalla valaistu ruokala, joka palvelee koko koulua. Siihen taiteseinällä yhdistettävissä oleva auditorio kuuluu lukion tilaohjelmaan. Ruokalan pohjoispuolelle on sijoitettu keittiö- ja sosiaalityötiloja. Oppilaiden wc:t on keskitetty aulojen sivuille naulakoiden yhteyteen. Hallintotilat ja opettajien työtilat on järjestetty keskiosan toiseen kerrokseen pohjoisen puolelle ja koulun kirjasto sekä opinto-ohjaajan huone saman käytävän toiselle puolelle. Kerroksen läpi kulkee koulun kahta luokkaosaa yhdistävä käytävä.

Lännen puolelle sijoitetun B-osan pohjakerrokseen on keskitetty yläasteen musiikin ja kuvataiteen opetuksen erikoisluokat, minkä lisäksi kerroksessa on kouluterveydenhoitajan vastaanotto ja erillinen, työväenopiston käyttöön osoitettu tila. Kuvataiteen ja musiikin luokkia on korostettu suurin lasipintaisin erkereihin pohjoisella julkisivulla. Toiseen kerrokseen on sijoitettu yläasteen

perusluokat.

Lukion käyttöön osoitetussa kaakon puoleisessa D-siivessä ensimmäinen kerros on omistettu pääosin luonnontieteiden erikoislukioille, ja ylempään kerrokseen sijoitettiin B-osan malliin lukion perusluokat. Sekä yläasteen että lukion puolella on oma, pääaulan kulmaan sijoitettu portaansa sekä toinen porras kummankin rakennussiiven päässä.

Läntisimpänä osana kokonaisuutta on koulun A-osa, joka käsittää koulun liikuntasalin aputiloineen. A- ja B-osien väliseen niveleen on sijoitettu erillinen sisäänkäynti liikuntasalille, jossa lisäksi on suora uloskäynti salin päädyssä.

Rakenne ja talotekniikka

Koulun A-osa on perustettu osittain kallionvaraisten anturoiden ja osittain maanvaraisten anturoiden varaan. B-, C-, ja D-osat on perustettu kalliovaraisten anturoiden tai kaivorengasmuotein valettujen peruspilareiden varaan.²⁴ A-osan muista osista poikkeava runko on toteutettu elementtirakenteisista teräsbeetonipilareista ja -palkeista, sekä liikuntasalin pitkät jännevälit mahdollistavista HTT- ja ontelolaatoista. Runko on jäykistetty mastopilarein. B-, C-, ja D-osien rungot muodostuvat teräsbeetonipilareista ja -palkeista sekä ontelolaatoista. Rakennuksen betoniseinäiset porrashuoneet on valettu paikalla. Runko on jäykistetty paikallavaluseinillä ja ontelolaattatasoilla. IV-konehuoneet rakennuksen katolla ovat teräsrunkoiset.²⁵

Ulkoseinät muodostuvat pääosin sandwich-elementeistä, jotka on verhottu tiililaatoin. Tietyissä julkisivun osissa käytettiin myös betonipintaisia sandwich-elementtejä. Kantavat väliseinät ovat paikalla valettuja teräsbetoniseiniä. Kevyet väliseinät ovat pääosin kalkkikiiekkatiilestä muurattuja.

Koulu on varustettu kauttaaltaan koneellisella ilmanvaihdolla ja lämmitysmuotona on kaukolämpö.

→ Olarin koulu valokuvattuna ilmasta vuonna 2012 ennen uusinta pihamuutosta. Pihalla on edelleen havaittavissa alkuperäinen neliömäinen sadekatos. KAMU Espoon kaupunginmuseo.

Talonmiehen asunto

Olarin koulun talonmiehen asunto on sijoitettu erilliseen pientaloon koulun länsipuolelle. Pulpettikattoinen talo on koulusta poiketen toteutettu puurakenteisena. Pohjamuodoltaan suora-kaiteen mallisessa talossa oli alun perin kaksi makuuhuonetta, olohuone avokeittiöllä sekä sauna. Olarinniityntien puoleinen pohjoisjulkisivu on pieniä ikkunoita lukuun ottamatta umpinaisen muurimainen ja huoneiden ikkunat avautuivat etelään. Talon itäpäässä on jätahuone sekä ulkovarasto, joiden paikalle on myöhemmin rakennettu ilmanvaihdon tekniikkahuone.

Piha-alue

Koulun ulkoilupiha on koulurakennuksen eteläpuolella. Pihan maasto laskee kaakkoon päin ja maastonmuotoa hyödynnettiin pihasuunnittelussa. Pihan näkyvin aihe on koulun C-osan

eteläpuolelle sijoitettu suuri betoniporras. Suorassa kulmassa taittuvaa porrasta on korostettu koulurakennuksen linjoja jatkavin betonimuurein. Auditorio-osan lounaskulmalle betonimuurin yhteyteen on sijoitettu pohjaltaan neliömäinen sadekatos penkkeineen, joka sittemmin on purettu.

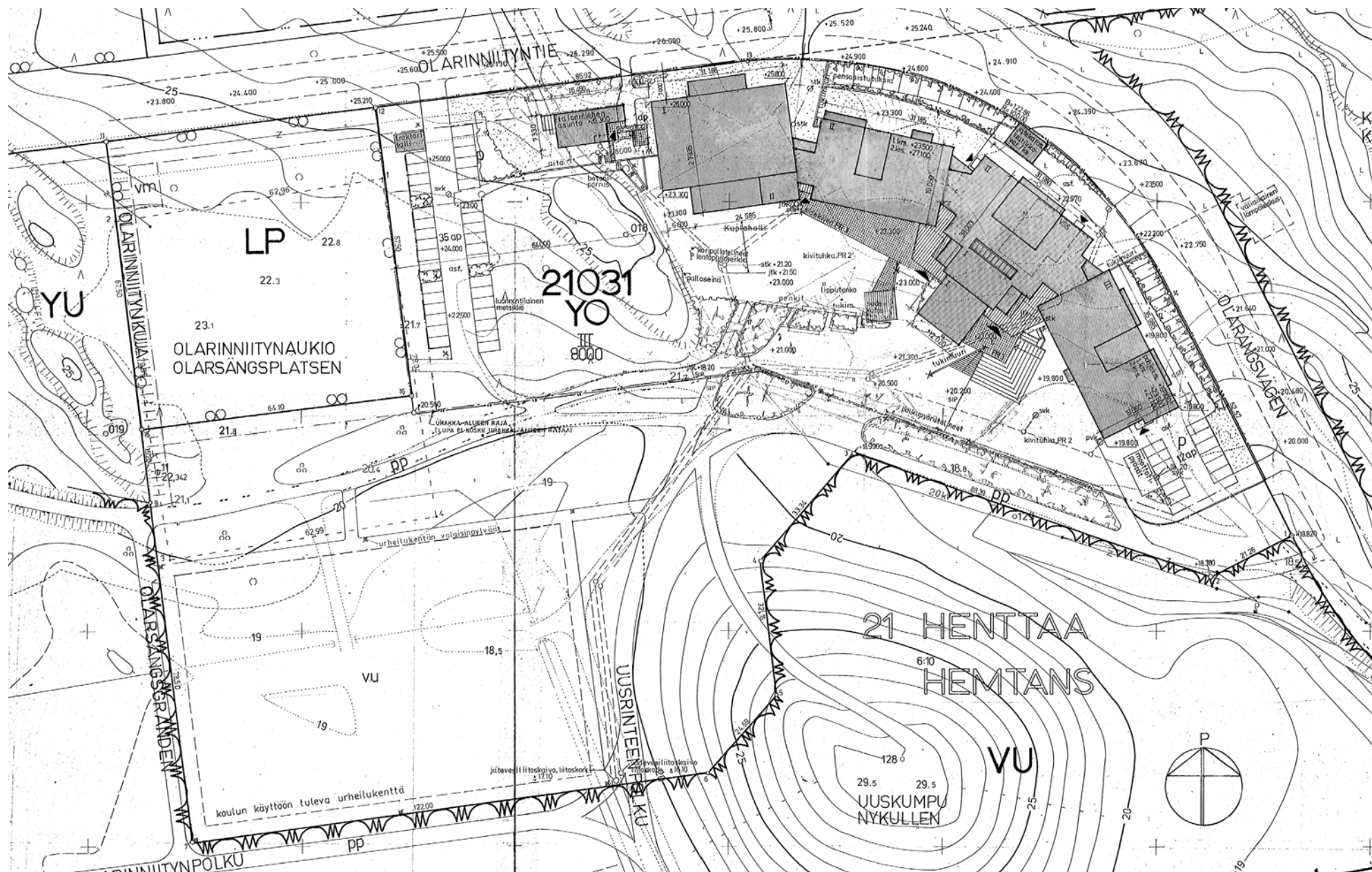
Pihaa on rajattu istutusvyöhykkein ja koulun autopaikoi- tus sijoittuu lännen puolelle. Piha on jaettu lukiolaisten alapihaan ja yläasteen käytössä olevaan yläpihaan betoniseinäkkein ja istutuksin.

Koulun piharakennuksiin kuuluu myös pohjoispuolelle kadun varteen rakennettu pieni puurakenteinen jättekatos. Autopaik- koitus on alkuperäissuunnitelmassa sijoitettu 35 paikan pysä- köintialueelle koulun länsipuolelle ja toiselle 12 autopaikan pysäköintialueelle koulun kaakkoispäädyssä.

²⁴ Arkkitehtitoimisto Pekka Salminen Ky 1990, 28.

²⁵ Arkkitehtitoimisto Pekka Salminen Ky 1990, 31.

! Asemapiirros rakennuslupavaiheesta 1990, Pekka Salminen Ky. RakVV.

Pohjapiirustus, kellari

US1

Pintakäsittely huoneselostuksen mukaan
Teräsbetoni 100 mm
Lämmöneriste, mineraalivilla 140 mm
Teräsbetoni, pinnassa tiililaatat 85 mm

US3

Pintakäsittely huoneselostuksen mukaan
Teräsbetoni paikallavaluna 200 mm
Lämmöneriste, mineraalivilla 140 mm
Ilmarako min 20 mm
Kuorielementti, pinnassa tiililaatat 145 mm

US4

Pintakäsittely huoneselostuksen mukaan
Teräsbetoni paikallavaluna 200 mm
Lämmöneriste, mineraalivilla 140 mm
Ilmarako min 20 mm
Kuorielementti, sileä valu 110 mm

US6

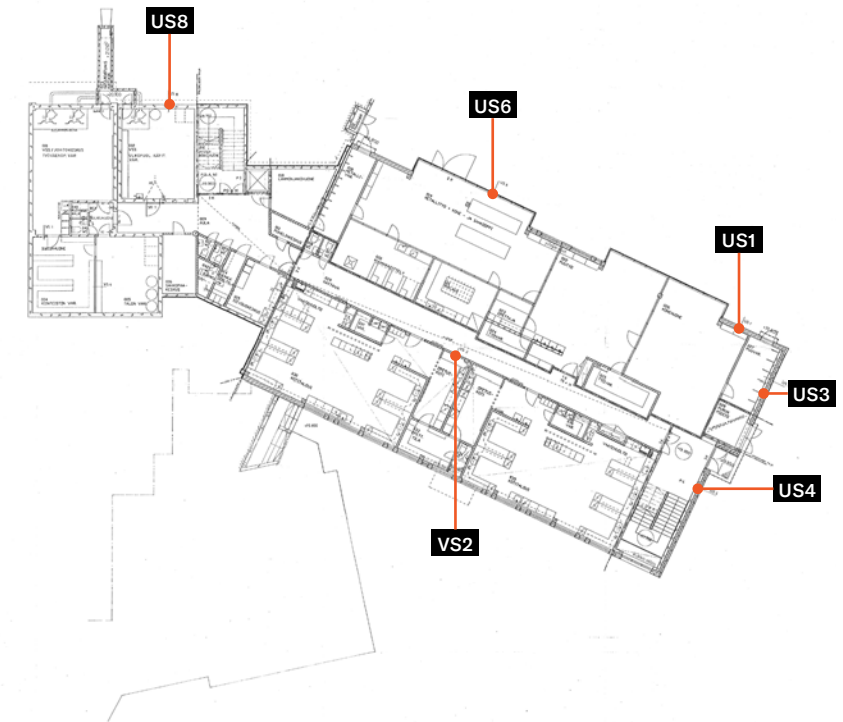
Teräspuutkirunko 80 x 60 x 4 mm
Alumiiniprofiili
3-kertainen lasi

US8

Pintakäsittely huoneselostuksen mukaan
Teräsbetoni
Kosteuseristys, 2-kertainen bitumi
Lämmöneriste, solupolystyreeni 100mm tai 50 mm

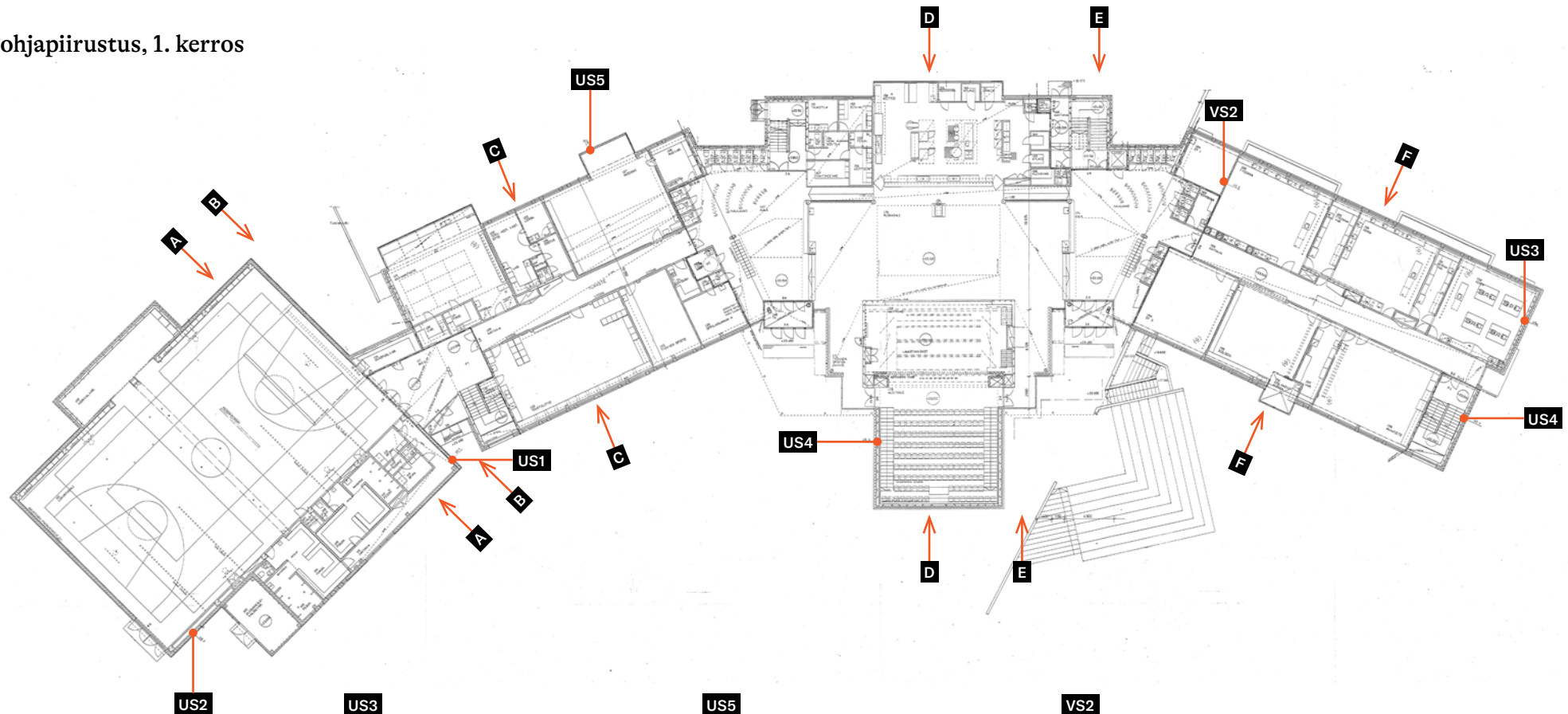
VS2

Pintakäsittely huoneselityksen mukaan
Kalkkikiekkatiili 135 mm

Pohjapiirustus rakennuslupavaiheesta 1989,
Pekka Salminen Ky. RakVV.

Pohjapiirustus, 1. kerros

US1

Pintakäsittely huoneselostuksen mukaan
 Teräsbetoni 100 mm
 Lämmöneriste, mineraalivilla 140 mm
 Teräsbetoni, pinnassa tiililaatat 85 mm

US2

Pintakäsittely huoneselostuksen mukaan
 Teräsbetoni 100 mm
 Lämmöneriste, mineraalivilla 150 mm
 Teräsbetoni, sileä valu 60 mm

US3

Pintakäsittely huoneselostuksen mukaan
 Teräsbetoni paikallavaluna 200 mm
 Lämmöneriste, mineraalivilla 140 mm
 Ilmarako min 20 mm
 Kuorielementti, pinnassa tiililaatat 145 mm

US4

Pintakäsittely huoneselostuksen mukaan
 Teräsbetoni paikallavaluna 200 mm
 Lämmöneriste, mineraalivilla 140 mm
 Ilmarako min 20 mm
 Kuorielementti, sileä valu 110 mm

US5

Pintakäsittely huoneselostuksen mukaan
 Rakennuslevy Gyproc GEK 13 mm
 Höyrysulku, muovikalvo 0,2 mm
 Lämmöneriste, mineraalivillalevy 90 mm
 Teräspuutkirunko 80 x 60 x 4 mm
 Kiinnityslista
 Tuulensuoja, kovalevy 4 mm
 Alumiiniprofiili
 Ilmarako
 Verhouslevy

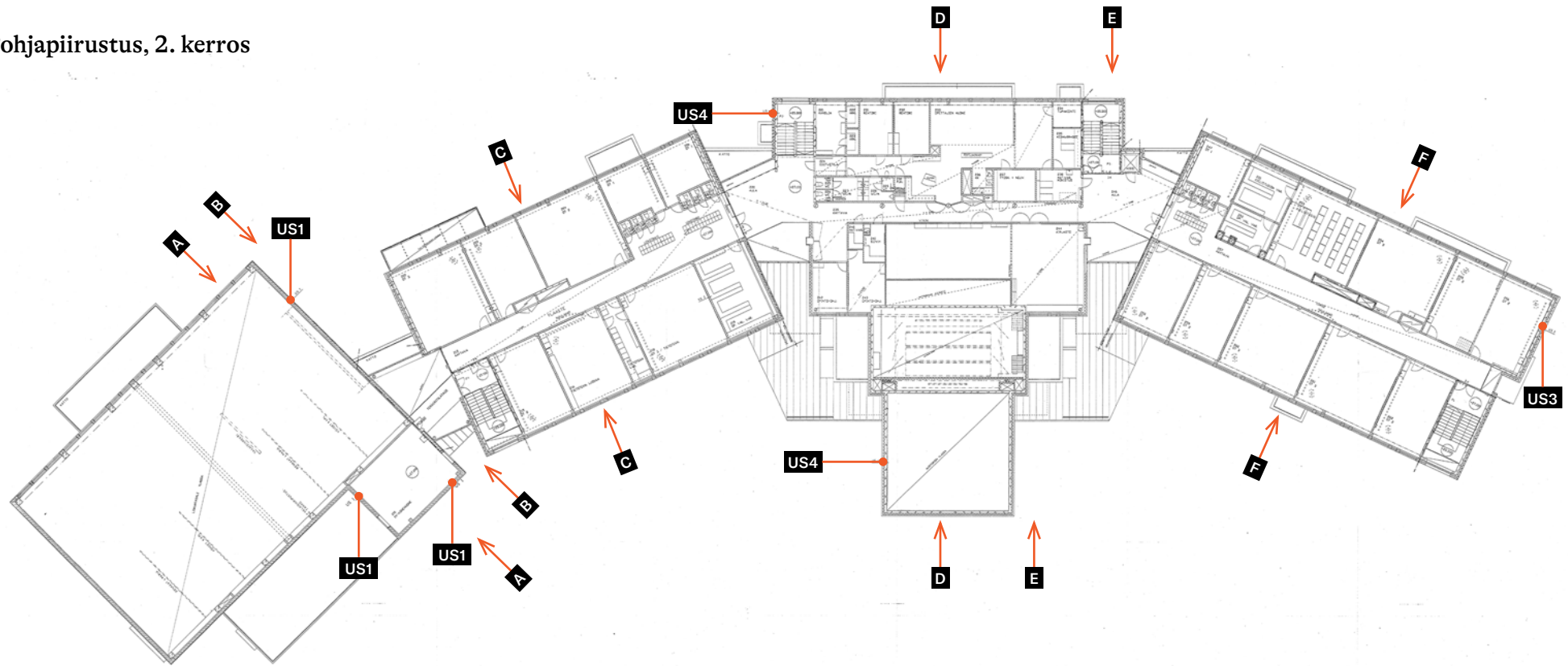
VS2

Pintakäsittely huoneselityksen mukaan
 Kalkkikiiekkatiili 135 mm

Pohjapiirustus rakennuslupavaiheesta 1989,
 Pekka Salminen Ky. RakVV.

Pohjapiirustus, 2. kerros

US1

Pintakäsittely huoneselostuksen mukaan
 Teräsbetoni 100 mm
 Lämmöneriste, mineraalivilla 140 mm
 Teräsbetoni, pinnassa tiililaatat 85 mm

US3

Pintakäsittely huoneselostuksen mukaan
 Teräsbetoni paikallavaluna 200 mm
 Lämmöneriste, mineraalivilla 140 mm
 Ilmarako min 20 mm
 Kuorielementti, pinnassa tiililaatat 145 mm

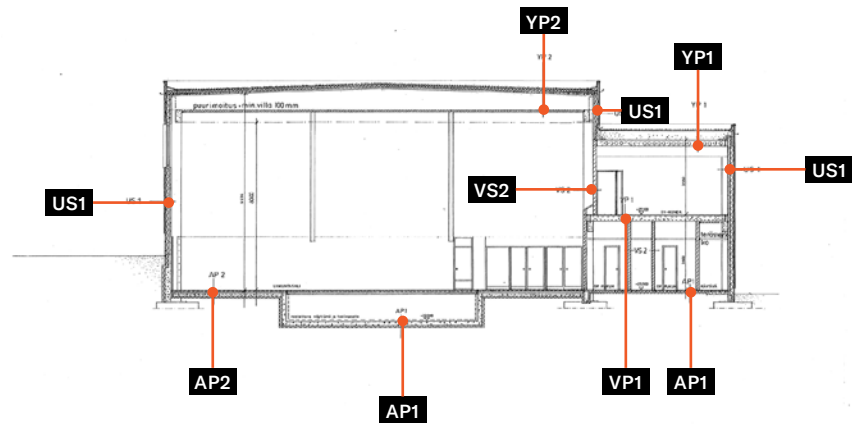
US4

Pintakäsittely huoneselostuksen mukaan
 Teräsbetoni paikallavaluna 200 mm
 Lämmöneriste, mineraalivilla 140 mm
 Ilmarako min 20 mm
 Kuorielementti, sileä valu 110 mm

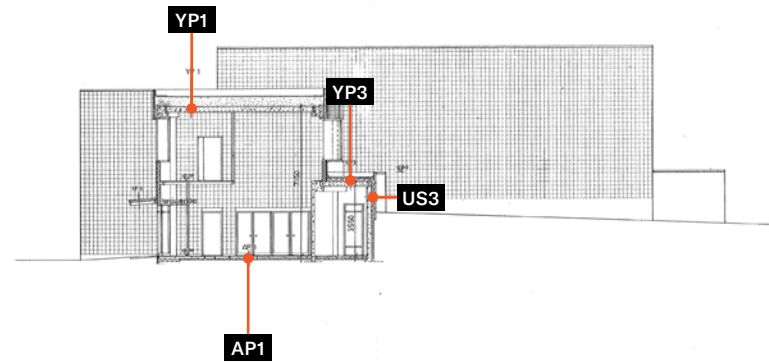

Pohjapiirustus rakennuslupavaiheesta 1989,
 Pekka Salminen Ky. RakVV.

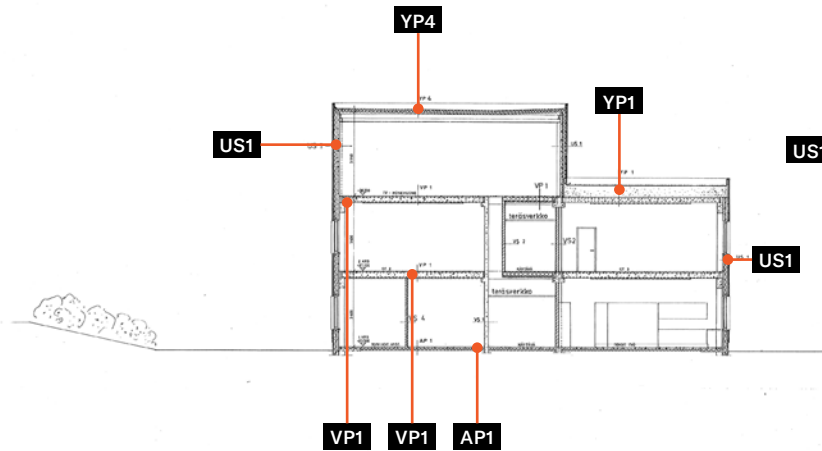
Leikkaukset

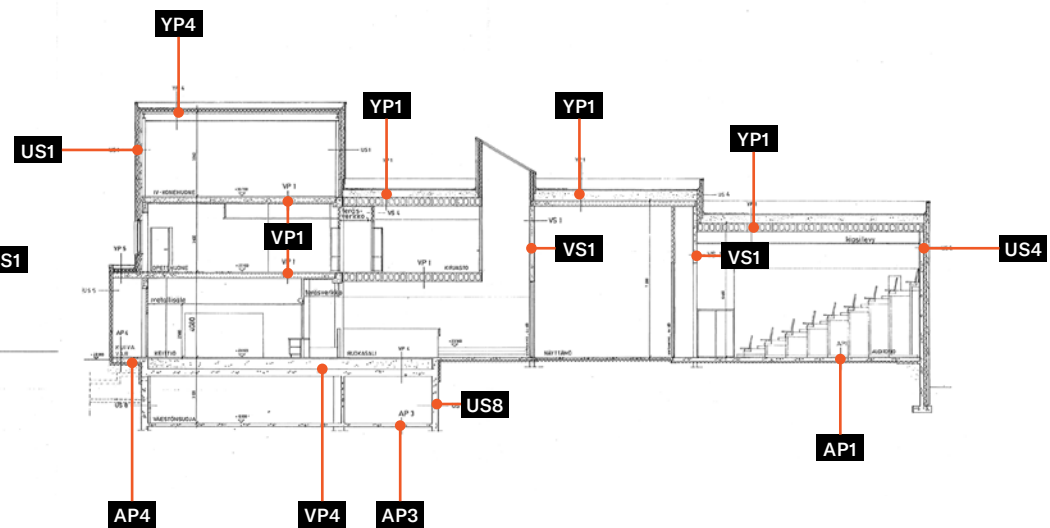
LEIKKAUS A-A

LEIKKAUS B-B

LEIKKAUS C-C

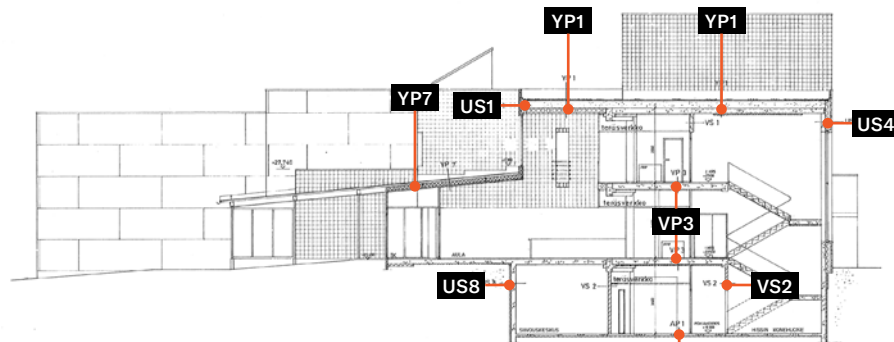

LEIKKAUS D-D

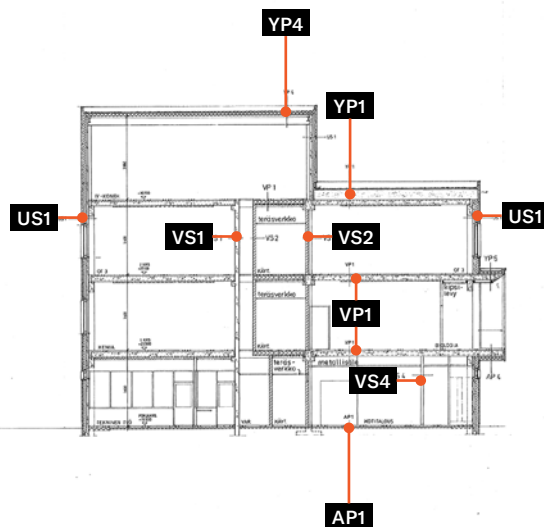

Piirustukset rakennuslupavaiheesta 1989,
Pekka Salminen Ky. RakVV.

Leikkaukset

LEIKKAUS E-E

LEIKKAUS F-F

AP1

Pinta huoneselityksen mukaan
Teräsbetoni-laatta, 80 mm
Sitkeä rakennuspaperi
Lämmöneriste styrox R, 75 mm / 125 mm 1m:n
ulommalla reuna-alueella

Soratäyttö, 200 mm

AP2

Parketti
Ympäripontattu vaneri, 24 mm
Soiro, 50 x 100 mm, kumi
Mineraalivillalevy, 50 mm
Kovalevy, n. 4 mm
Soiro, 50 x 100 mm, alla kumi
Puukiilat, 0...25 mm, 100 x 200 mm
Painekyllästetty lauta 25 x 100 mm, kiila-ank-
kurit

Höyrysulku, 0,2 mm muovikeltu

Lämmöneriste styrox R, 75 mm

AP3

Pinta huoneselityksen mukaan
Teräsbetoni-laatta, 150 mm
Sitkeä rakennuspaperi
Soratäyttö, 200 mm

AP4

Pinta huoneselityksen mukaan
Pintavalu, 50 mm
Ontelolaatta, 265 mm
Lämmöneriste, 150 mm
Tuulensuoja, mineraalivilla, 50 mm
Alakatto huoneselityksen mukaan

VP1

Pinta huoneselityksen mukaan
Pintavalu, 50 mm
Ontelolaatat

VP2

Keraamiset laatat
Vesieriste, muovimatto
Kallistusvalu, 50 mm
Ontelolaatta

VP3

Pinta huoneselityksen mukaan
Pintavalu 50 mm
Teräsbetoni-laatta

VP4

Pinta huoneselityksen mukaan
Teräsbetoni-laatta, 80 mm
Suodatinkangas tai sitkeä rak.paperi
Hiekka, 365 mm
Lämmöneriste styrox R, 75 mm
Kantava rakenne, 400 mm

VS1

Pinta huoneselityksen mukaan
Betoni

Piirustukset rakennuslupavaiheesta 1989,
Pekka Salminen Ky. RakVV.

YP1

Vesikate

Betoni, 30 mm tai kevytsoralaatat, 60 mm

Lämmöneriste, kevytsora, 230-470 mm

Höyrysulku, muovikelmu, 0,2 mm

Kantava rakenne, ontelolaatat

YP2

Vesikate

Lämmöneriste, kova mineraalivilla, 100 mm;
puolikova mineraalivilla, 80 mm

Höyrysulku, muovikelmu, 0,2 mm

HTT-laatta

Akustointiverhous arkkitehdin mukaan

YP3

Vesikate

Lämmöneriste, kova mineraalivilla, 100 mm;
puolikova mineraalivilla, 80 mm

Höyrysulku, muovikelmu, 0,2 mm

Kallistusvalu, 0...70 mm

Kantava laatta

YP4

Vesikate

Lämmöneriste, kova mineraalivilla, 100 mm;
puolikova mineraalivilla, 80 mm

Höyrysulku

Rei'itetty kuumasinkitty profiloitu teräspelti,
70 mm

Kantava rakenne

YP7

Vesikate, sileä kuumasinkitty teräspelti, 0,6 mm

Harvalaudoitus 22 x 100 mm

Kuumasinkitty teräspoimulevy, 70 mm

Kantava teräsrakenne

Tuulensuojalevy 30 mm

Lämmöneriste, mineraalivillalevy, 150 mm

Höyrysulku

Lämmöneriste, mineraalivilla, 70 mm

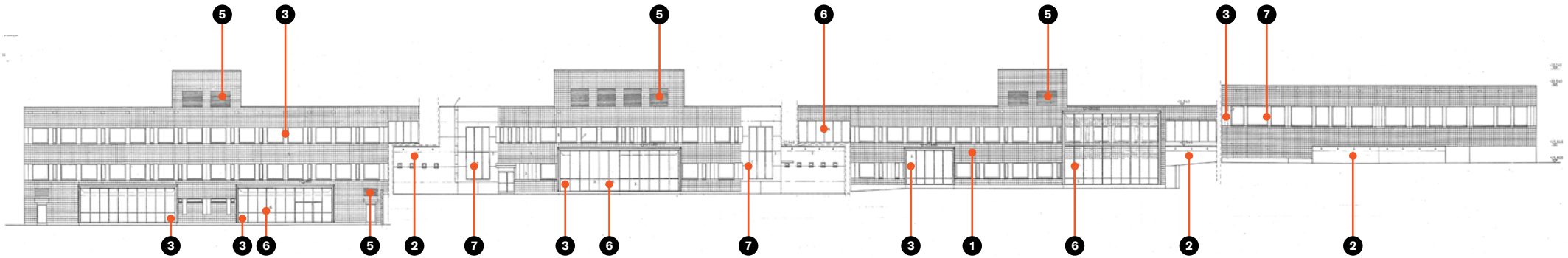
Aluslaudoitus, puolipontti, 21 mm

Pintakäsittely huoneselityksen mukaan

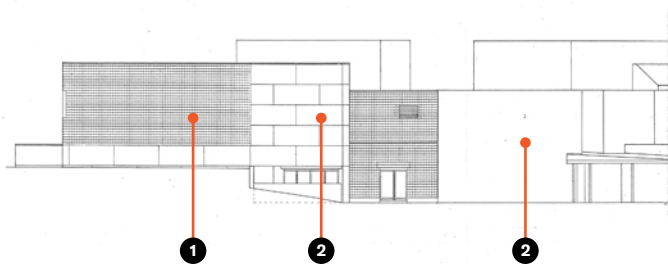
Julkisivut

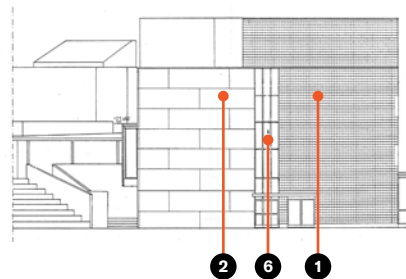
JULKISIVU ETELÄÄN

JULKISIVU POHJOISEEN

JULKISIVU LÄNTEEN

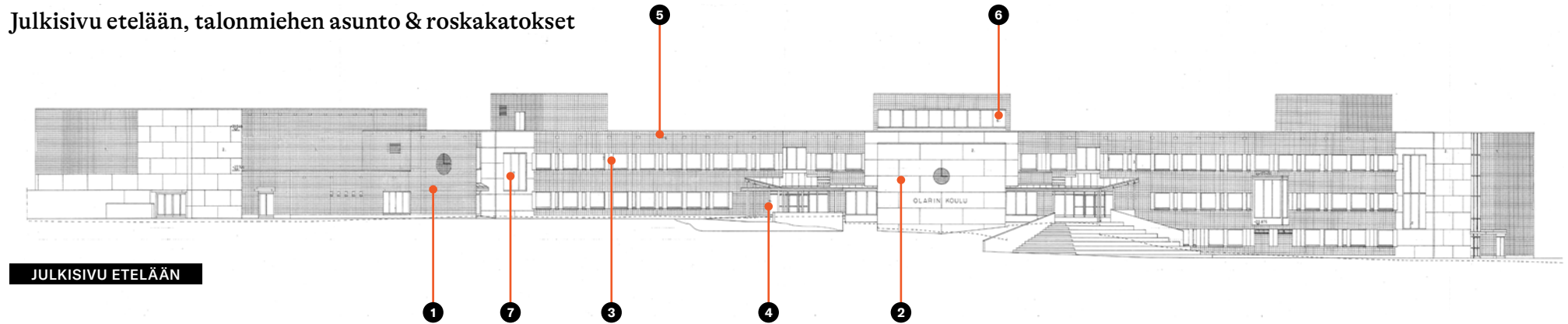

JULKISIVU KAAKKOON

ALKUPERÄISET JULKISIVUMATERIAALIT

- 1 Poltettu tiililaatta, 185 x 185 mm, vaalean keltainen
- 2 Sileävalettu betonielementti, harmaa
- 3 AL-peltikasetti, epoksipolttomaalattu, vihreä
- 4 Maalattu teräs
- 5 Polttomaalattu AL-pelti
- 6 AL-listoitettu ikkuna, polttomaalattu
- 7 Ikkunakarmit ja puitteet, maalattu puu

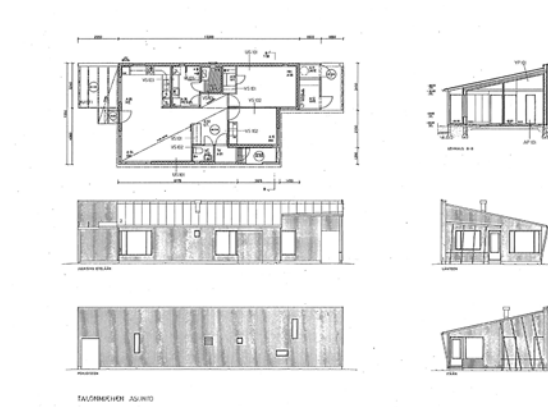
Julkisivu etelään, talonmiehen asunto & roskakatokset

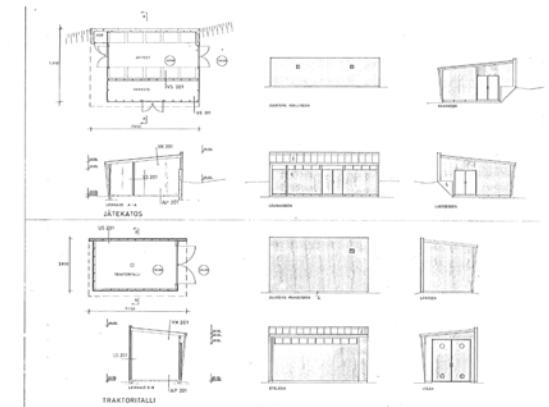
ALKUPERÄISET JULKISIVUMATERIAALIT

- ❶ Poltettu tiililaatta, 185 x 185 mm, vaalean keltainen
- ❷ Sileävalettu betonielementti, harmaa
- ❸ AL-peltikasetti, epoksipolttomaalattu, vihreä
- ❹ Maalattu teräs
- ❺ Polttomaalattu AL-pelti
- ❻ AL-listoitettu ikkuna, polttomaalattu
- ❼ Ikkunakarmit ja puitteet, maalattu puu

TALONMIEHEN ASUNTO

ROSKAKATOKSET

Piirustukset rakennuslupavaiheesta 1989 ja 1990, Pekka Salminen Ky. RakVV.

4. Myöhemmät vaiheet

Rakennuksessa on tehty hyvin vähän muutoksia. 2010-luvulla Olarin lukio päätettiin siirtää Otaniemeen ja yhdistää Pohjois-Tapiolan lukioon. Uusi lukio nimettiin Otaniemen lukioksi, ja se aloitti toimintansa osoitteessa Tietotie 6 lukuvuoden 2019–2020 alussa. Olarin lukion siirtämisen taustalla vaikuttivat tilanpuute Olarissa ja pitkä välimatka Aalto-yliopistoon, jonka kanssa lukio teki tiivistä yhteistyötä. Lisäksi Olarin koulutiloja tarvittiin peruskoulun käyttöön.²⁵ Lukion poistuttua rakennukseen muuttivat yläkoulun 7.–9. luokkien lisäksi peruskoulun 5.–6. luokat. Tähän vaiheeseen liittyvät rakennuksen merkittävimmät muutokset – pihan kokonaisvaltainen uudistus vuonna 2018 ja talonmiehen asunnon ottaminen opetustilaksi seuraavana vuonna.

25 Juupaluoma 2019.

Pihamuutos 2018

Koulun etelän puoleinen ulkoilupiha uusittiin kauttaaltaan vuonna 2018. Muutoksen yhteydessä piha pinnoitettiin uudelleen asfaltilla sekä turkoosilla muovinurmikolla ja pihan istutukset poistettiin. Pihan alun perin istutuksin jäsennetty alaspäin viettävä rinne verhoitiin sinisellä muovinurmikolla jonka päälle sijoitettiin leikkitelineitä. Myös alkuperäiseen pihaan kuulunut koulun edustaa reunustanut laatoitus purettiin ja korvattiin asfalttipinnalla. Asfalttiin maalattiin korkeuskäyriä muistuttavat koristemaalaukset. Auditorion kulmalla sijainnut sadekatos purettiin. Muutostyöt suunnitteli maisema-arkkitehtitoimisto Studio Terra Oy. Muutoksesta ei ole rakennuslupapiirustuksia Espoon kaupungin rakennusvalvonnan arkistossa.

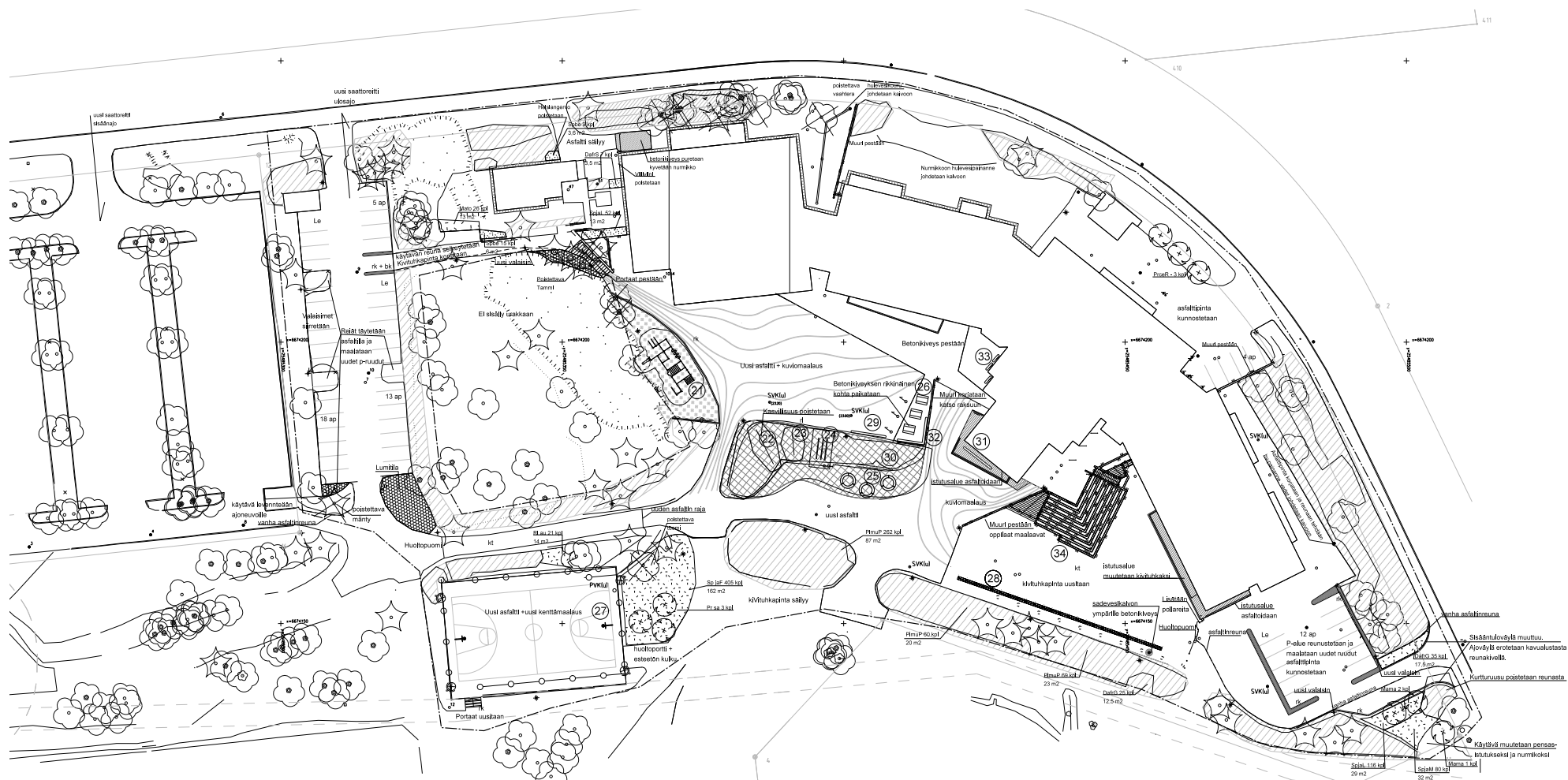
Talonmiehen asunnon muutos 2019

Talonmiehen asunnoksi rakennettu pientalo muutettiin opetustiloiksi vuonna 2019. Muutostöissä rakennuksen pohjaratkaisua muutettiin muun muassa saunan osalta, jonka tilalle rakennettiin inva-wc. Talon itäpäädyn makuuhuoneet säilyivät alkuperäisessä hahmossaan. Käyttötarkoitukseltaan ne muutettiin ryhmätilaksi ja neuvotteluhuoneeksi. Asunnon keittiö- ja olohuonetilasta purettiin keittiökalustus ja siitä tehtiin opetustila. Lisäksi asunnon ulkovarastot itäjulkisivulla muutettiin sisätiloiksi ja niihin tehtiin IV-konehuoneet. Talon toiselle, puutarhan puoleiselle sisäänkäynnille rakennettiin teräsrakenteinen ramppi. Muutokset suunnitteli arkkitehti Marja Törmälä.

Vesikatto 2021

Koulun vesikatto on ilmakuviasta päätellen verhoiltu uudelleen vuoden 2021 paikkeilla. Muutoksesta ei ole rakennuslupapiirustuksia Espoon kaupungin rakennusvalvonnan arkistossa.

Pihamuutos 2018

↑ Pihan muutos oli kokonaisvaltainen, ja erityisesti istutusalueet vähenivät sen myötä. Oларin koulun pihasuunnitelma vuodelta 2018, Studio Terra. Espoon kaupunki.

5. Nykytila

5.1 Sisätilat

Olarin koulu on inventoitu ja valokuvattu sisä- ja ulkotiloiltaan syyskuussa 2024. Tässä luvussa on esitetty inventoinnin yhteydessä tehdyt huomiot rakennuksen nykytilasta ja säilyneisyydestä yhdessä dokumentointivalokuvien kanssa. Koulun pääasialliset sisätilat on käsitelty eri rakennusosiltaan tila- tai tilatyyppi-kohtaisesti niin, että sisätilaratkaisuiltaan toisiaan toistavat tilat on esitetty tilatyyppeinä ja yksilöllisemmät tilat yksittäisinä huonekortteina. Valokuvat on numeroitu ja valokuvauspaikat on merkitty kerroskohtaisesti tämän ja seuraavan sivun pohjapiirustuksiin.

Rakennus on yleistasolla säilyttänyt pitkälti alkuperäisasunsa niin ulko- kuin sisäpuolelta. Muutoksia on tapahtunut lähinnä irtonaisen sisustuksen, talotekniikan ja opetusvälineiden osalta. Lisäksi koulussa on todennäköisesti toteutettu pintojen maalauksen kaltaisia kunnostustöitä.

VALOKUVAUSPAIKAT

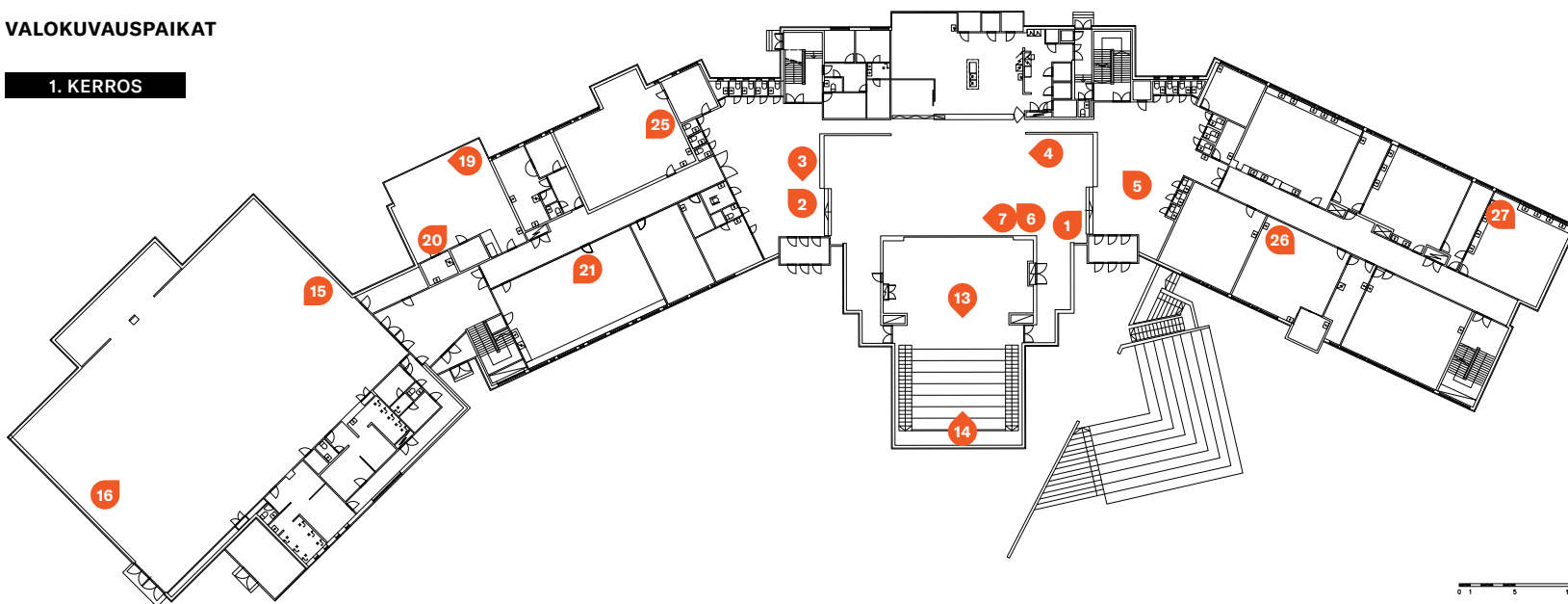
KELLARI

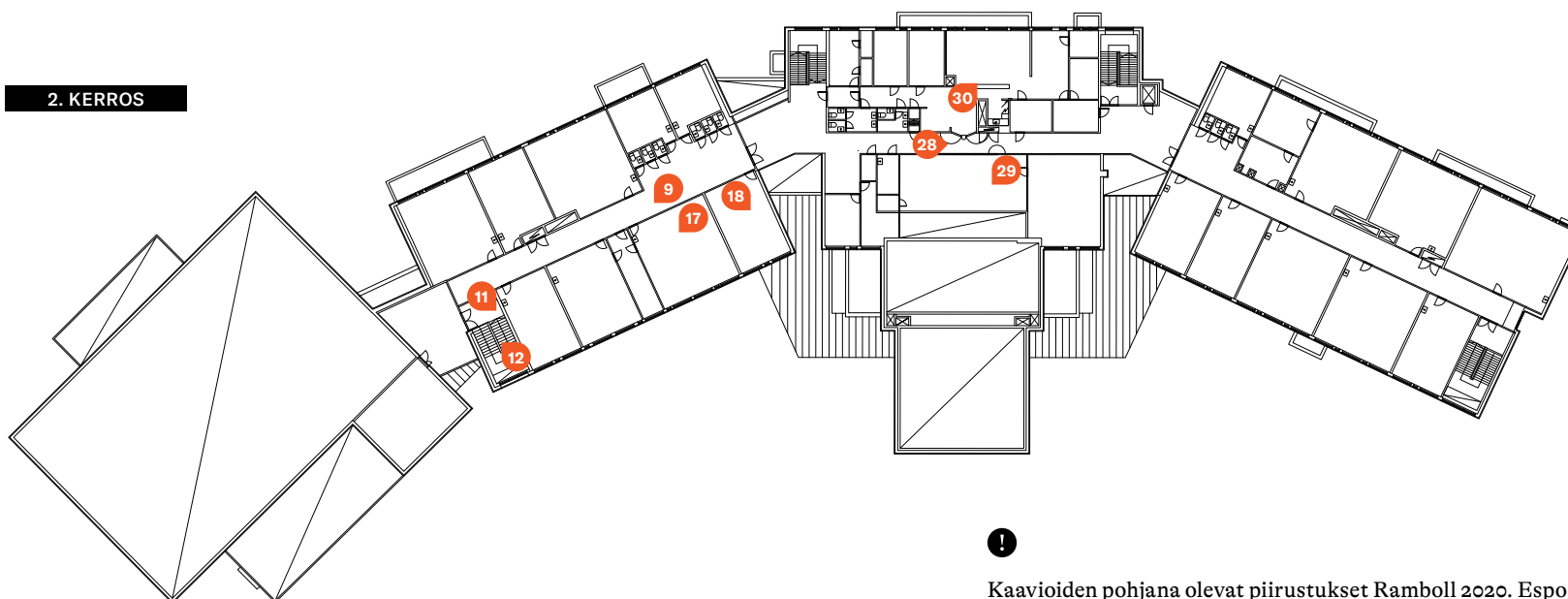
Kaavion pohjana oleva piirustus Ramboll 2020. Espoon kaupunki.

VALOKUVAUSPAIKAT

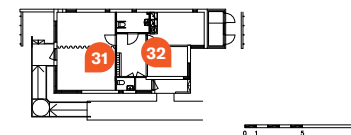
1. KERROS

2. KERROS

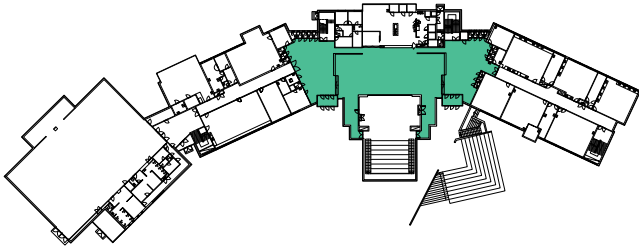

TALONMIEHEN ASUNTO

Kaavioiden pohjana olevat piirustukset Ramboll 2020. Espoon kaupunki.

Pääaula ja ruokala, 1. kerros

TILAHAAHMO

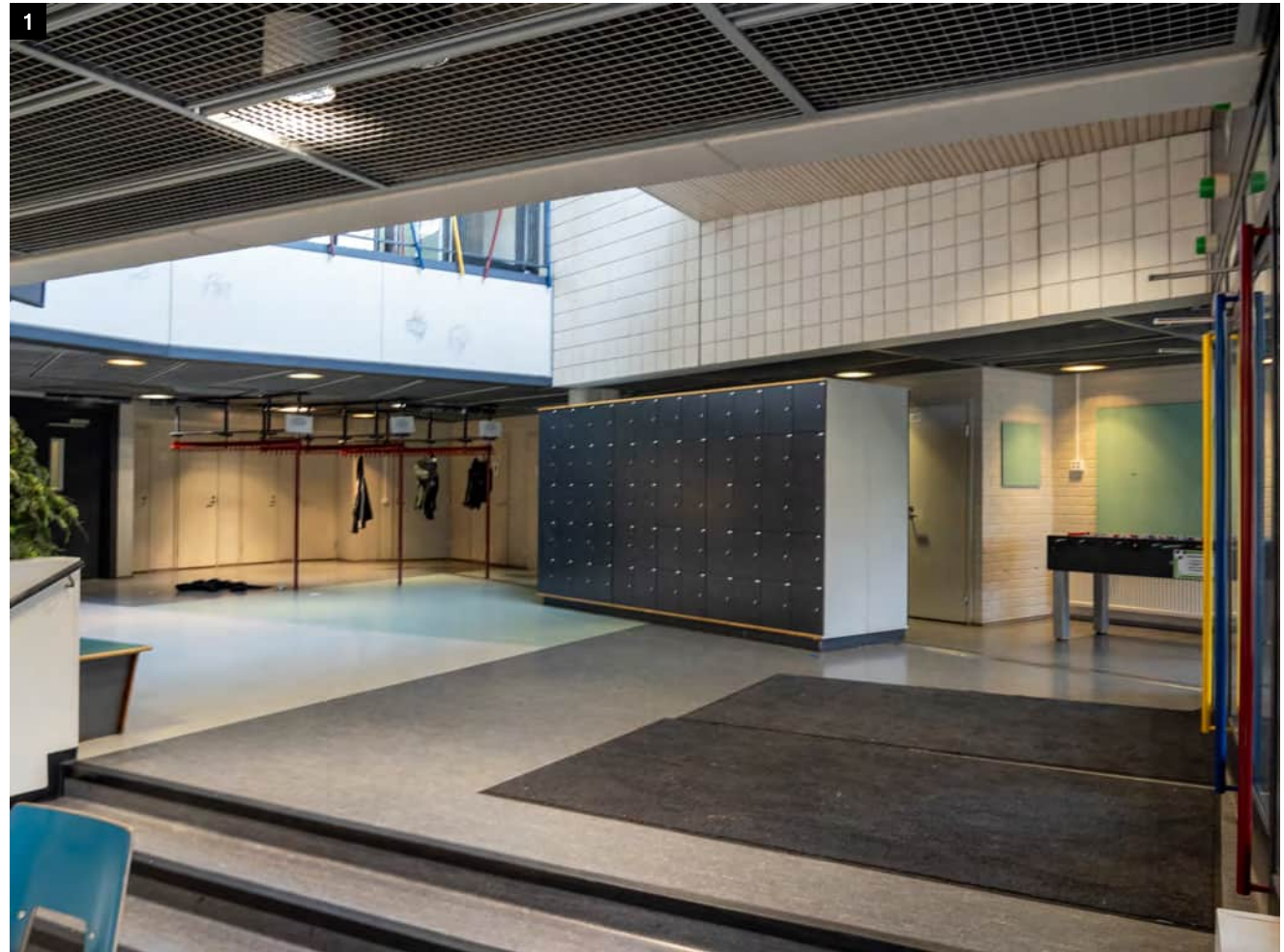
Ruokala ja kahden pääsisäänkäynnin yhteyteen sijoittuvat symmetriset aulan muodostavat avoimen tilasarjan. Ruokala sijoittuu korkotasoltaan auloja alemmas ja sinne laskeudutaan auloista portaita. Aulat ovat osittain kahden kerroksen korkuiset, ja yläkerran aula avautuu niihin parvena. Ruokalan ja auditorion seinän vierellä on kahden kerroksen korkuinen ruokalaa valaiseva kattoikkunallinen valokuilu. Pohjoisen puolella keittiö yhdistyy puoliavoimesti ruokalaan.

KÄYTTÖ

Keskusaula on koko koulua yhdistävä läpikulkutila, aulan yhteyteen sijoittuu myös oppilaiden naulakko- ja lokerotiloja sekä keskitetyt wc:t. Ruokala yhdistää kahta sisäänkäyntiaulaa ja palvelee koko koulua.

LATTIA

Sisäänkäyntiaulojen lattia on koostettu eri muotoisiin kenttiin sommitelluista kolmesta eri värisestä muovimatosta. Muovimattojen värit ovat tumma harmaa, vaalea vihreä ja vaalea harmaa. Kaikissa matoissa on marmorikuvio. Ruokalan lattia on yksivärinen vaalean harmaa muovimatto.

LISTAT

Tiloissa on jalkalistana musta ja korkea kumilista. Kattolistaa ei ole.

SEINÄT

Seinät ovat pääosin vaalean harmaaksi maalattua tiilipintaa. Aulatilojen seinissä on käytetty julkisivuja vastaavaa vaalean keltaista, neliömäistä tiililaattaa.

↑ Pääsisäänkäyntien eteen on sijoitettu keskitetysti oppilaiden wc:itä, aulatilojen naulakot ja lokerikot ovat koulun alkuperäissisustusta.

ALAKATTO

Sisäänkäyntiaulojen alakatto on peitetty tumman harmaaksi maalatulla teräsverkolla, jonka yläpuolelle on asennettu talotekniikka. Ruokalan katto on maalattu valkoiseksi ja verhottu akustoivin levyin. Molempien pääsisäänkäyntien edustalla on vaalea lautakatto, joka ei toistu muualla rakennuksessa.

IKKUNAT

Eteläpihalle aukeavat ikkunat ovat kiinteitä teräspuitteisia ikkunoita, joissa on kaksi päällekkäistä lämpölasia. Puitteet on maalattu tumman harmaiksi. Ruokalan yllä on kattoikkuna. Kattoikkunan valaiseman valokuilun ja toisen kerroksen kirjaston välillä on sisäikkunaseinä. Sisäänkäyntien lähellä on toisen kerroksen korkeudella molemmin puolin sisäseinästä ulkonevat vitriini-ikkunat. Ikkunat ovat alkuperäisiä.

OVET

Koulun sisäänkäyntiovet ovat tumman harmaaksi maalattuja teräslasiovia. Lasitus alkaa potkupellin yläpuolelta ja yltää oven yläreunaan asti. Ovissa on korkeat punaisiksi, keltaisiksi tai sinisiksi maalatut vetimet, jotka on kiinnitetty hieman vinoon. Sisä-ovet ovat pääosin vaalean harmaaksi maalattuja yksinkertaisia laakaovia. Ovet ovat oletettavasti pääosin alkuperäisiä.

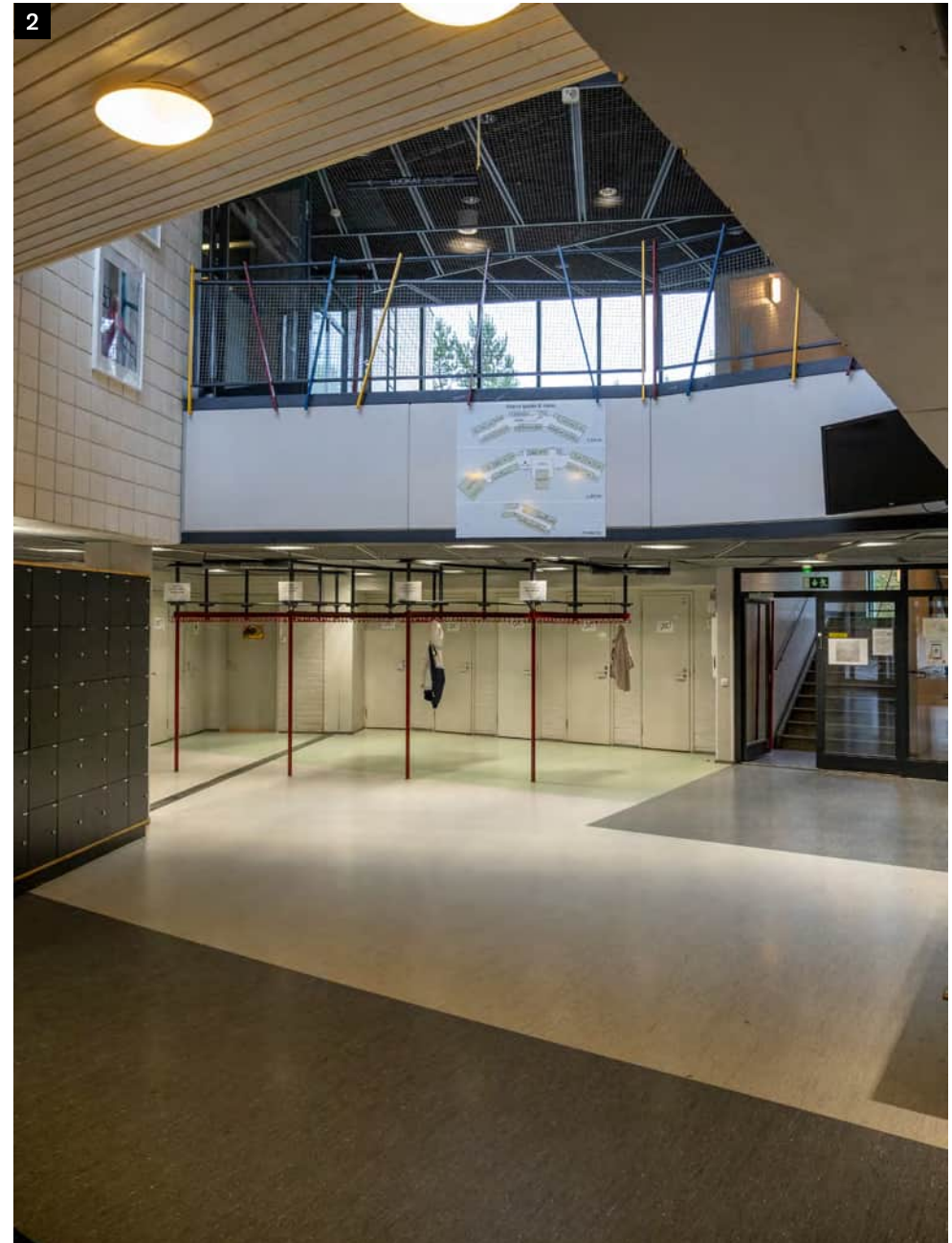
TEKNISET RATKAISUT

Talotekniikka on pääosin asennettu alakattojen yläpuolelle. Loisteputkivalaisimia on asennettu alakattojen pintaan ja sisäänkäyntiaulojen yhteydessä teräsverkkoalakattojen yläpuolelle.

MUUTA

Ruokalan kalustus on uusittu. Aulatiloissa on säilynyt alkuperäisiä naulakko- ja lokerikkokalusteita.

→ Sisäänkäyntiaula on kahden kerroksen korkuinen. Toisen kerroksen parvea pitkin kuljetaan opettajanhuoneille ja kirjastoon.

↑ Koulun kaksi pääsisäänkäyntiä on sijoitettu symmetrisesti auditorion molemmin puolin. Sisäänkäynnin yläpuolisessa alakatossa on puupaneelointi, joka ei toistu muualla rakennuksessa. Paneeli on todennäköisesti myöhempi lisäys.

↑ Koulun ruokala sijoittuu kahden avoimen aulatilän väliin. Se oli alun perin sekä lukion että yläasteen käytössä. Keittiö on avonainen ruokalaan päin tarjoilulinjaston kautta.

↑ Koulun kiinteässä sisustuksessa toistuva yksityiskohta on kolmella päävärillä maalatut terässauvat. Sisäänkäyntien läheisyydessä on toisen kerroksen korkeudella teräsrakenteiset vitriini-ikkunat. Vino aihe toistuu alakaton ritilöissä.

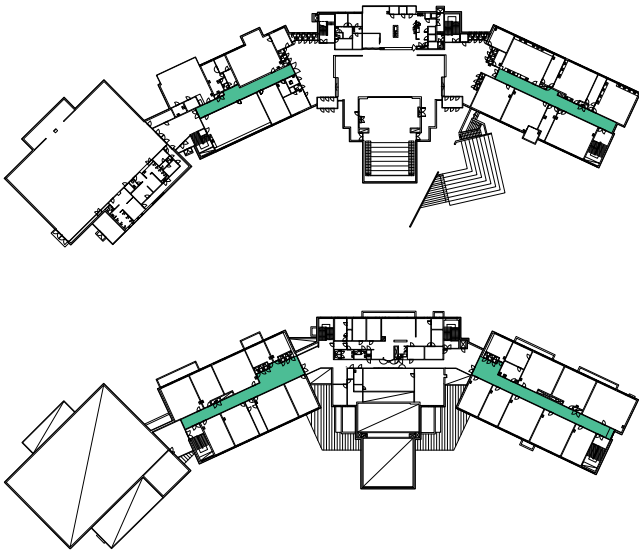

↑ Ruokala sijoittuu muuta keskusaulaa alemmalle korkotasolle. Kalustusta on uusittu.

→ Ruokalaa valaisee lasein katettu valokuilu. Kuvassa vasemmalla näkyy auditorioon avautuva siirtoseinä. Ylhäällä oikealla näkyy kirjaston ikkunaseinää.

Käytävät, 1. ja 2. kerros

→ A- ja B-osien välisen sisäänkäynnin yllä on liikuntasalin toisessa kerroksessa sijaitsevaan tekniseen tilaan vievä parvi, jonka lattia on teräsritilää.

KÄYTTÖ

Läpikulku- ja vaatesäilytystila.

LATTIA

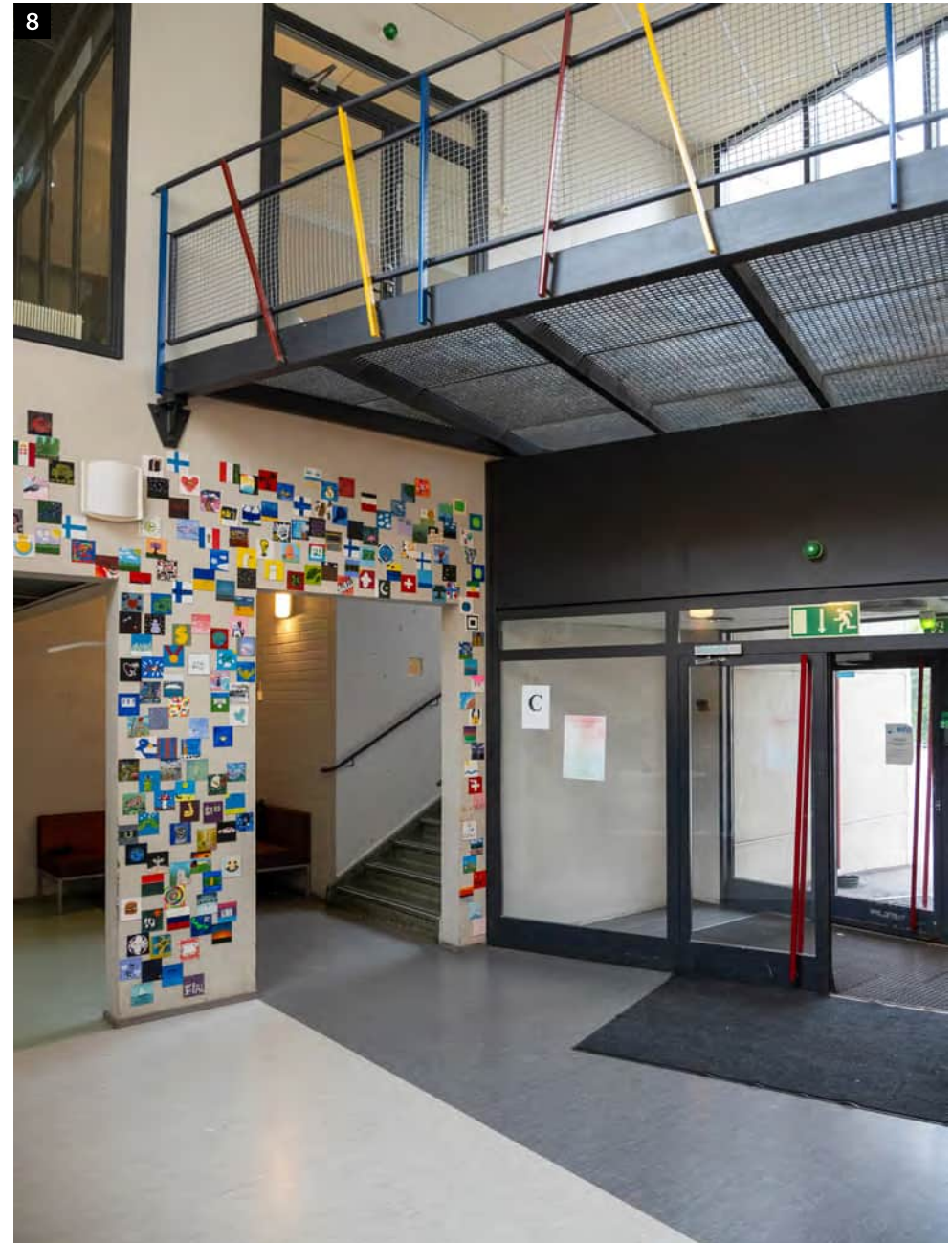
Käytävien lattia on koostettu eri muotoisiin kenttiin sommitelluista kolmesta eri värisestä muovimatosta. Muovimattojen värit ovat tumma harmaa, vaalea vihreä ja vaalea harmaa. Kaikissa matoissa on marmorikuvio. Matto on luultavasti alkuperäinen ja tuotenimikkeeltään Tarkett Optima.

LISTAT

Jalkalista on yksinkertainen profiloimaton puulista, joka on maalattu tumman harmaaksi. Kattolistaa ei ole.

SEINÄT

Seinät ovat pääosin vaalean harmaaksi maalattua tiilipintaa.

ALAKATTO

Käytävien alakatto on peitetty tumman harmaaksi maalatulla teräsverkolla, jonka yläpuolella kulkee talotekniikka. Alakatto on elävöitetty vinoin saumoin.

IKKUNAT

Kellarikerroksen käytävällä on muista käytävistä poiketen matalat puiset ja valkoiseksi maalatut yläikkunat luokkiin katon rajassa.

OVET

Aulojen ja käytävien väliset sisäänkäyntiovet ovat tumman harmaaksi maalattuja teräslasiovia. Lasitus alkaa potkupellin yläpuolelta ja yltää oven yläreunaan asti. Ovissa on korkeat punaisiksi maalatut vetimet, jotka on kiinnitetty hieman vinoon. Sisäovet ovat tumman harmaaksi maalattuja yksinkertaisia laakaovia. Ovien vierellä on samalla tumman harmaalla värillä maalatut paneeliosat. Ovet ovat oletettavasti pääosin alkuperäisiä.

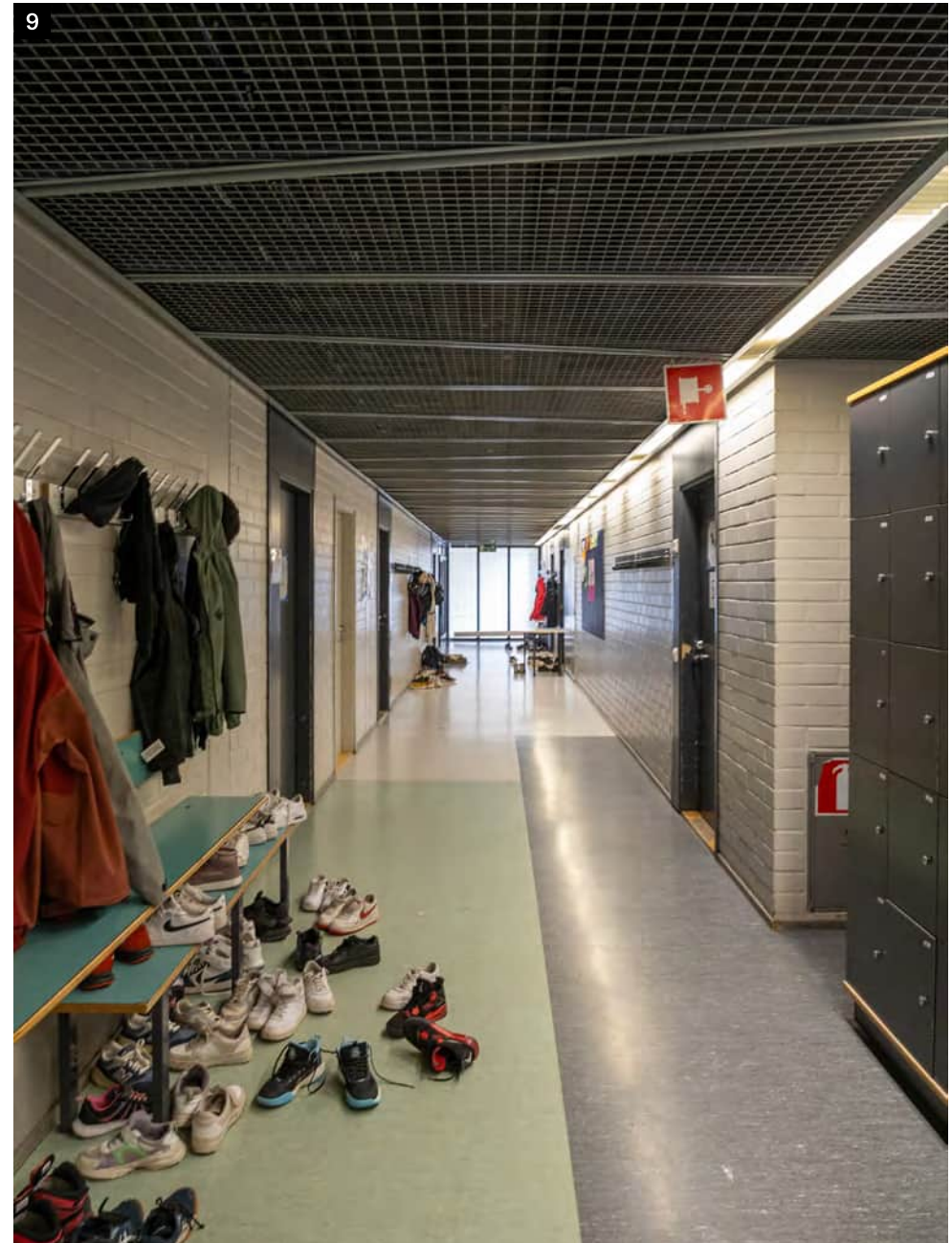
TEKNISET RATKAISUT

Talotekniikka on pääosin asennettu alakattojen yläpuolelle. Toisen seinän vierellä kulkee koko käytävän mittainen loisteputkivalaisimien linja, joka on asennettu alakaton tasolle.

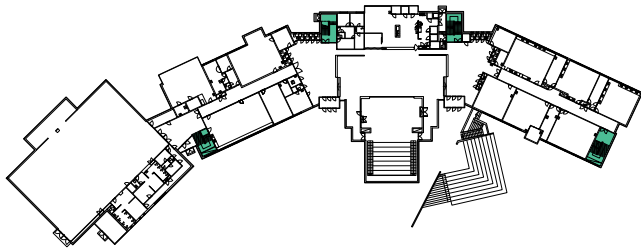
KALUSTUS

Käytävillä on säilynyt alkuperäisiä lokerikkokalusteita sekä alkuperäisiä turkoosin värisiä penkkejä. Seinillä on kiintokalusteena ylhäältä valaistuja lasivitriinejä.

→ Koulun käytävillä toistuvat kolmiväriset muovimattolattiat ja tumman harmaat teräsverkkoalakatot. Ritiilät on jaettu reunoiltaan vinoihin osiin. Turkoosit penkit ovat koulun alkuperäistä sisustusta.

Porrashuoneet

→ Porrasjuoksuja erottaa betoniseinämä, jota on aukotettu eri kokoisin koristeikkunoin.

TILAHAHMO

Porrashuone on pohjamuodoltaan suorakaiteen mallinen. Porras on kaksisyöksyinen.

LATTIA

Porrasaskelmat ovat harmaata mosaiikkibetonia mustalla kiveinaineella. Välitasanteet ovat tummaa nelilömäistä keraamista laattaa. Portaan ylä- ja alapäässä lattia on erivärisin muovimaton verhottua. Matto on luultavasti alkuperäinen ja tuotenimikkeeltään Tarkett Optima.

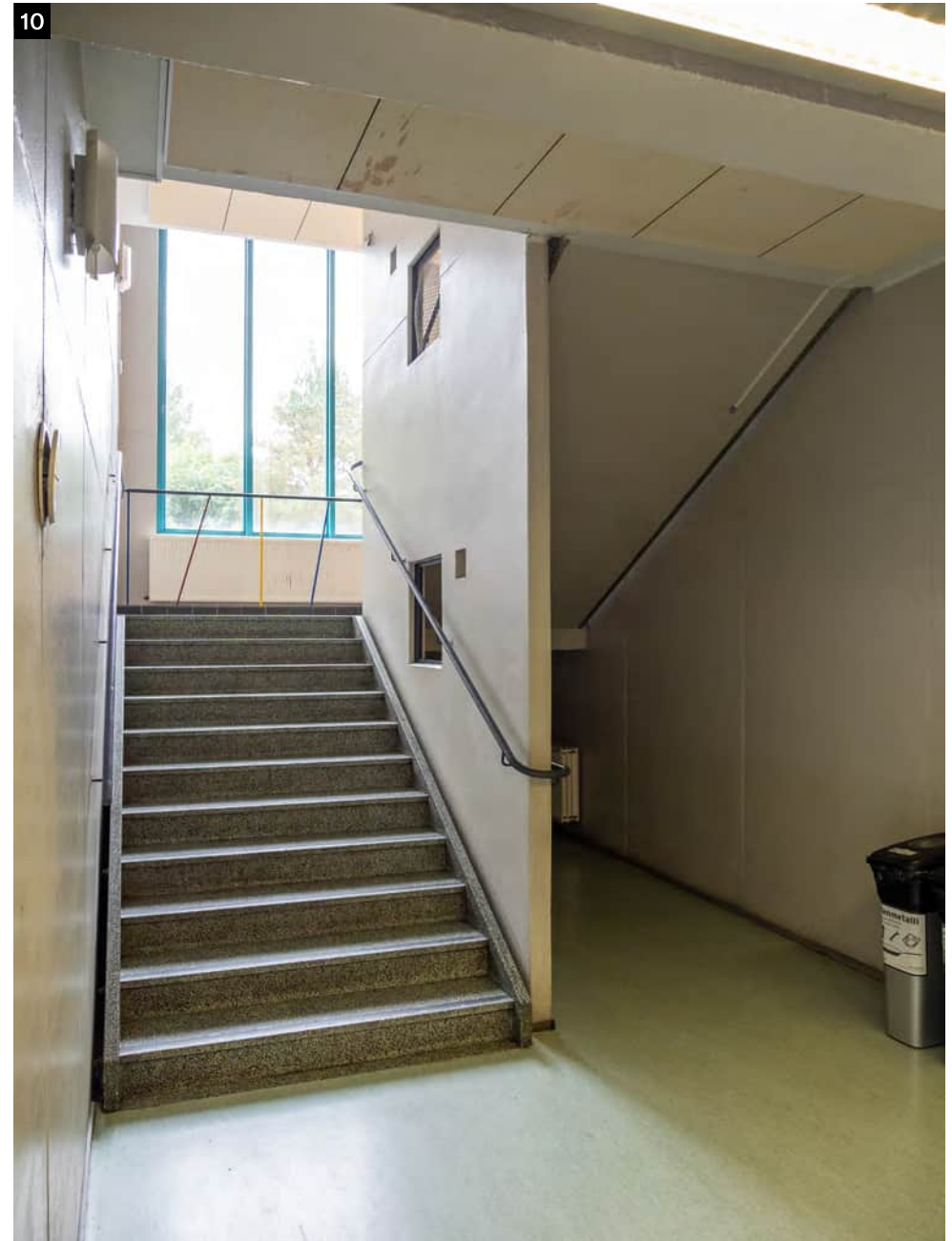
LISTAT

Portaan välitasanteella on tummista keraamisista laatoista tehty jalkalista.

SEINÄT

Porrashuoneen seinät ovat sileää maalamatonta betonipintaa, jossa näkyy betonimuottien tiivisteiden jättämä suurikokoinen ruutukuvio. Porrasjuoksuja erottaa neliömäisin ikkuna-aukoin koristettu betoniseinämä.

10

ALAKATTO

Porrashuoneissa on tasapintainen valkoiseksi maalattu katto, jonka pintaan on asennettu akustoivia levyjä. Portaan ylä- ja alapäässä on yksinkertainen profiloimaton puujalkalista, joka on maalattu harmaaksi. Kattolistoja ei ole.

IKKUNAT

Porrashuoneen ikkuna on korkea kolmesta pystyrudusta koostuva kiinteä puuikkuna, jonka puitteet on maalattu kirkkaan turkoosiksi. Ikkunat ovat alkuperäisiä. Porrassyöksyjä erottavaa betoniseinämää on aukotettu erikokoisin sisäikkunoin, joissa osassa on lasitus ja osassa teräsverkko.

OVET

Porrashuoneiden sisäänkäyntiovet ovat tumman harmaaksi maalattuja teräslasiovia. Lasitus alkaa potkupellin yläpuolelta ja yltää oven yläreunaan asti. Ovissa on korkeat punaisiksi maalatut vetimet, jotka on kiinnitetty hieman vinoon.

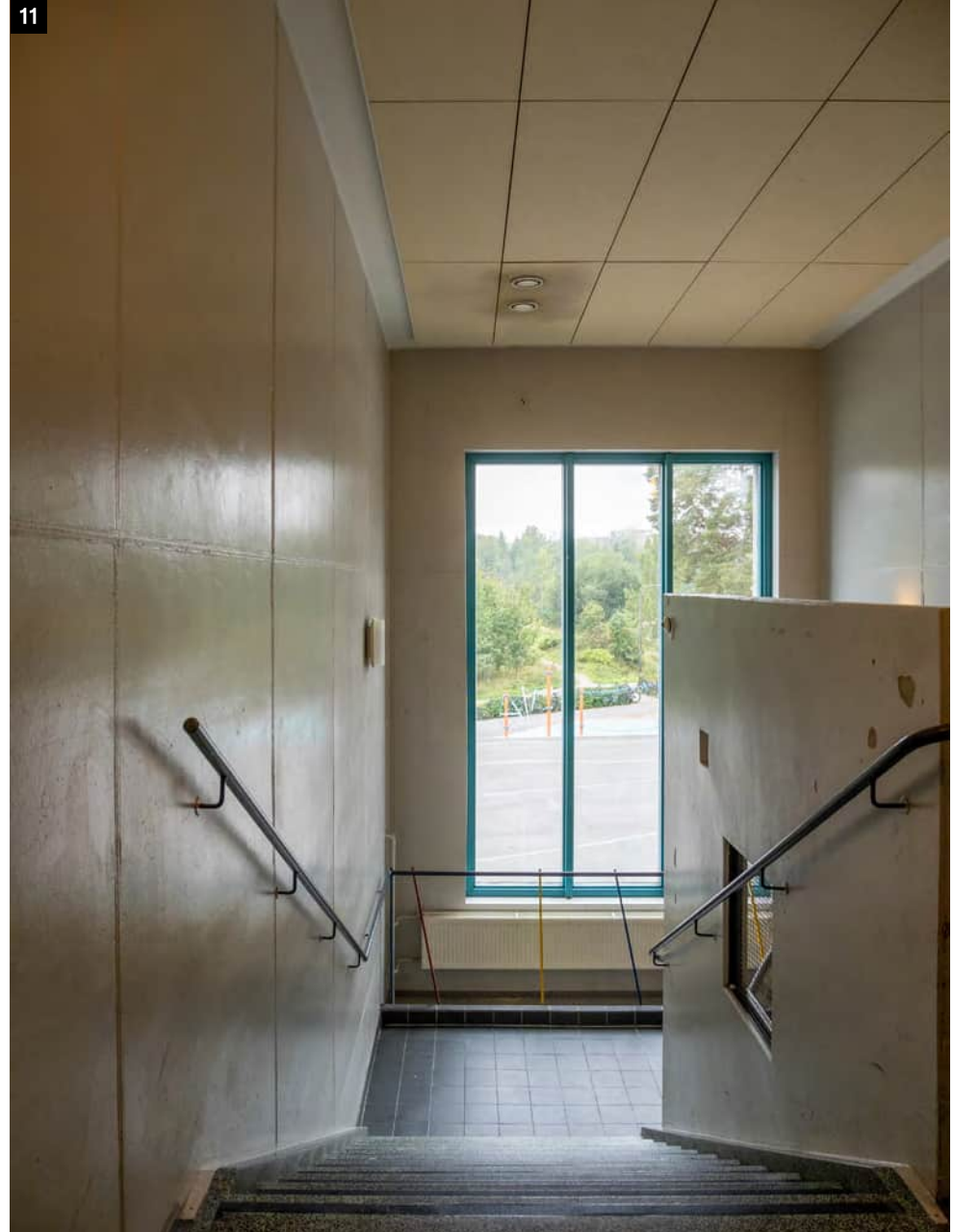
TEKNISET RATKAISUT

Porrashuoneissa on seinään asennettuja lampettivalaisimia. Ikkunan alla on levypatteri.

MUUTA

Porrastasanteiden teräskaitteissa on rakennuksessa toistuvia teräsverkkoalakattoja muistuttavia teräsverkko-osia, joissa on vinoreunoja. Kaitteita on elävöitetty vinoon asetetuilla punaisilla, sinisillä ja keltaisilla teräspuikoilla, jotka muistuttavat koulussa toistuvan teräslasiovityypin vetimiä.

→ Koulun porrashuoneet ovat muusta rakennuksesta poiketen paikallavalettuja. Betoniseinässä näkyy valumuotin tiivisteiden jäljet.

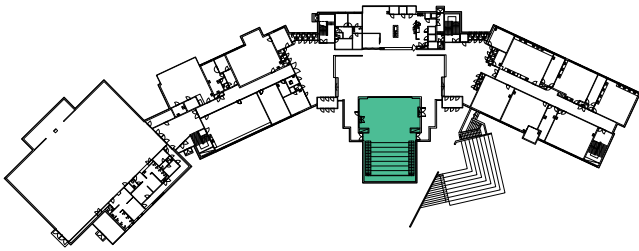

12

← Elementtirakenteinen porras on harmaata mosaiikkibetonia, jossa on musta kiviaines.

Auditorio, 1. kerros

TILAHAHMO

Auditorio on suuri ja korkea tila, joka on siirtoseinillä avattavissa ruokalaan. Ruokalan puolella on näyttämötila, joka voidaan erottaa katsomotilasta toisella siirtoseinällä.

KÄYTTÖ

Monitoimitila joka palvelee muun muassa juhlasalina.

LATTIA

Auditoriossa on vaahteramosaiikkiparkettilattia. Lattia on luultavasti alkuperäinen.

LISTAT

Jalkalista on yksinkertainen profiloimaton maalaamaton puulista. Kattolistaa ei ole.

SEINÄT

Auditoriossa on tasaiseksi rapatut ja vaalean harmaaksi maalatut seinät. Katsomon reunoille on asennettu rei'itettyjä vaalean harmaita puulevyjä akustoiviksi elementeiksi.

↑ Koulun auditorion katsomo on sähkökäyttöisesti kokoon taittuva. Salin muista tiloista poikkeava alakatto on tuettu teräksisin I-palkkeihin, joilla on myös koristeellinen funktio. Auditorion mosaiikkiparketti on samanlainen kuin liikuntasalissa.

ALAKATTO

Auditorion alakattoon on asennettu teräksisten tumman harmaaksi maalattujen I-palkkien varaan akustoivia levyjä, joihin on upotettu valaisimia. Levyt on asennettu limittyvästi salin takaosaa kohti nousevaan asentoon. Alakattorakenteen yllä on talotekniikkaa.

IKKUNAT

Auditoriossa ei ole ikkunoita.

OVET

Auditorion sisäänkäyntiovet ovat tumman harmaaksi maalatut yksinkertaiset laakaovet, joissa on läpi rakennuksen toistuvat korkeat teräksiset punaiseksi maalatut ja vinoon asennetut vetimet.

TEKNISET RATKAISUT

Auditoriossa on katsomon valaistuksen lisäksi näyttämön puolella trusseihin ripustettua näyttämötekniikkaa.

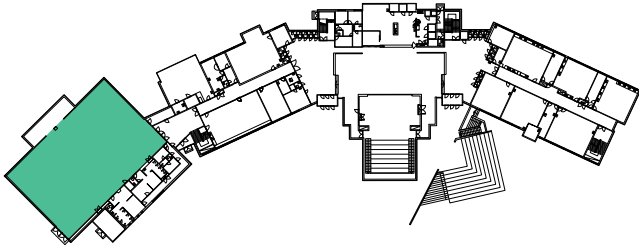
MUUTA

Auditoriossa on sähkökäyttöinen, sisäänvedettävä porrastettu katsomo. Katsomorakenne on pinnoitetaan puinen ja siinä on punaisella kankaalla verhoillut kokoontaitettavat istuimet. Verhoilu on oletettavasti alkuperäinen.

↑ Auditoriotilaa voidaan tarvittaessa muokata siirtoseinien avulla. Näyttämön takaosa aukeaa ruokalaan ja se voidaan myös erottaa etuosastaan katsomosta toisella siirtoseinällä.

Liikuntasali, 1. kerros

TILAAHMO

Liikuntasali on suuri ja korkea suorakaiteen muotoinen tila, pohjoisen puolella on liukuovin erotettu urheiluvälinevarasto. Sali voidaan jakaa kahteen osaan keskilinjastaan laskuseinällä.

LATTIA

Liikuntasalissa on vaahteramosaiikkiparketti, jossa on urheilulajien mukaisia teippauksia. Lattia on oletettavasti alkuperäinen.

LISTAT

Jalkalista on yksinkertainen profiloimaton maalaamaton puulista. Kattolistaa ei ole.

SEINÄT

Seinät on pääosin rapattu tasaiseksi ja maalattu vaalean harmaaksi. Seinistä ulkonee betonipilareita. Kolmella sivulla seinän alaosa on verhottu rei'itetyillä vaalean harmaaksi maalatuilla akustoivilla puulevytyksillä.

ALAKATTO

Liikuntasalin alakatto on verhottu vaalealla maalaamattomalla harvalaudalla. Kattoon on upotettu loisteputkivalaisimia.

↑ Koulun liikuntasali sijoittuu omaan rakennusmassaansa tontin länsipuolella. Sali on pinnoiltaan vaalea ja sitä valaisee yläikkunoiden rivi pohjoisen puolella.

IKKUNAT

Salin pohjoisseinällä on yläikkunoiden rivi, joka on peitetty suo-
jaavin teräsverkein.

OVET

Liikuntasalin ovet ovat yksinkertaisia vaalean harmaaksi maa-
lattuja laakaovia, osa ovista on myöhemmin uusittuja.

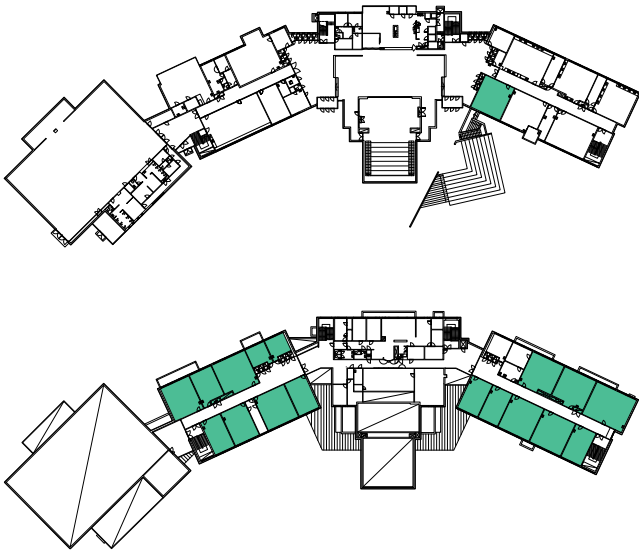
MUUTA

Salin kiinteään sisustukseen kuuluu esimerkiksi koripallotelineitä,
puolapuita ja kiipeilyköysiä.

↑ Liikuntasali on jaettavissa kahteen osaan laskuseinällä. Eteläseinän
syvennykset peilaavat pohjoisseinän ikkunariviä.

Luokkahuoneen perustyyppi, 1. ja 2. kerros

TILAHAHMO

Koulun tyypilliset opetustilat ovat suorakaiteen muotoisia ja yhdeltä pitkältä seinältään nuahaikkukoin valaistuja.

LATTIA

Luokkien lattiat ovat lähes poikkeuksetta vaalean harmaata marmoriguvioista muovimattoa. Matto on luultavasti alkuperäinen ja tuotenimikkeeltään Tarkett Optima 42864.

LISTAT

Jalkalista on yksinkertainen profiloimaton puulista, joka on maalattu harmaaksi. Kattolistaa ei ole.

SEINÄT

Sisäseinät ovat vaalean harmaaksi maalattua tiilipintaa. Ulkoseinä on vaalean harmaaksi maalattua tasapintaa, ja sen edessä on paikoin vaalean harmaaksi maalattuja betonipilareita.

↑ Koulun luokkahuoneissa toistuvat samat tyyppiratkaisut pintamateriaalien ja muiden rakennesien osalta. Irto- ja kiintokalustus vaihtelee eri luokissa, ja sitä on uusittu, samoin opetusvälineistöä.

ALAKATTO

Luokkien alakatto on rapattu tasaiseksi ja maalattu valkoiseksi. Katon pintaan on asennettu akustoivia levyjä metallikehyksin.

IKKUNAT

Luokissa on koko ulkoseinän mittaiset umpipaneelin rytmittävät ikkunauhat. Ikkunat ovat muodoltaan joko neliömäisiä tai kapeita tuuletusikkunoina toimivia pystyikkunoita. Ikkunat ovat kaksinkertaisia sisään-sisään aukeavia puuikkunoita, joiden puitteet on maalattu kauttaaltaan kirkkaan turkoosiksi.

OVET

Luokan ovi on yksinkertainen tumman harmaaksi maalattu laakaovi, jonka ympärillä on kattoon asti yltäviä tumman harmaaksi maalattuja panelointeja. Opetusvälinevarastojen ovet joidenkin luokkien päädyissä ovat vaalean harmaaksi maalattuja yksinkertaisia laakaovia.

TEKNISET RATKAISUT

Luokissa on joko ripustettuja tai katon pintaan asennettuja loisteputkivalaisimia. Ikkunauhuojen alla kulkee koteloituja tekniikkakouruja.

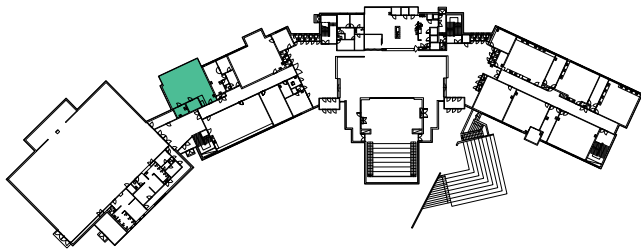
KALUSTUS

Irtokalustus on luokkakohtainen mutta lähes kauttaaltaan myöhemmässä vaiheessa uudistettu. Luokissa on alkuperäiset vesipisteet ja paikoin alkuperäiseltä vaikuttavia kiintokaapistoja, jotka ovat useimmiten vaalean harmaan sävyisiä.

↑ Koulussa on myös muutamia tavallista pienempiä luokkia.

Kuvataideluokka, 1. kerros

→ Kuvataideluokan erkkeri on kahden kerroksen korkuinen ja yläkerran luokan ikkunat avautuvat erkkerin sisään.

TILAHAHMO

Kuvataideluokka poikkeaa perusluokista kahden kerroksen korkeisella, leveällä lasierkkerillään. Julkisivulinjan kohdalla yläkerrosta tukee betonipilari. Luokan kulmasta on myös erotettu erilliset varastuhuone ja pimiö.

LATTIA

Lattia on vaalean harmaata marmorikuvioista muovimattoa. Matto on luultavasti alkuperäinen ja tuotenimikkeeltään Tarkett Optima 42864.

LISTAT

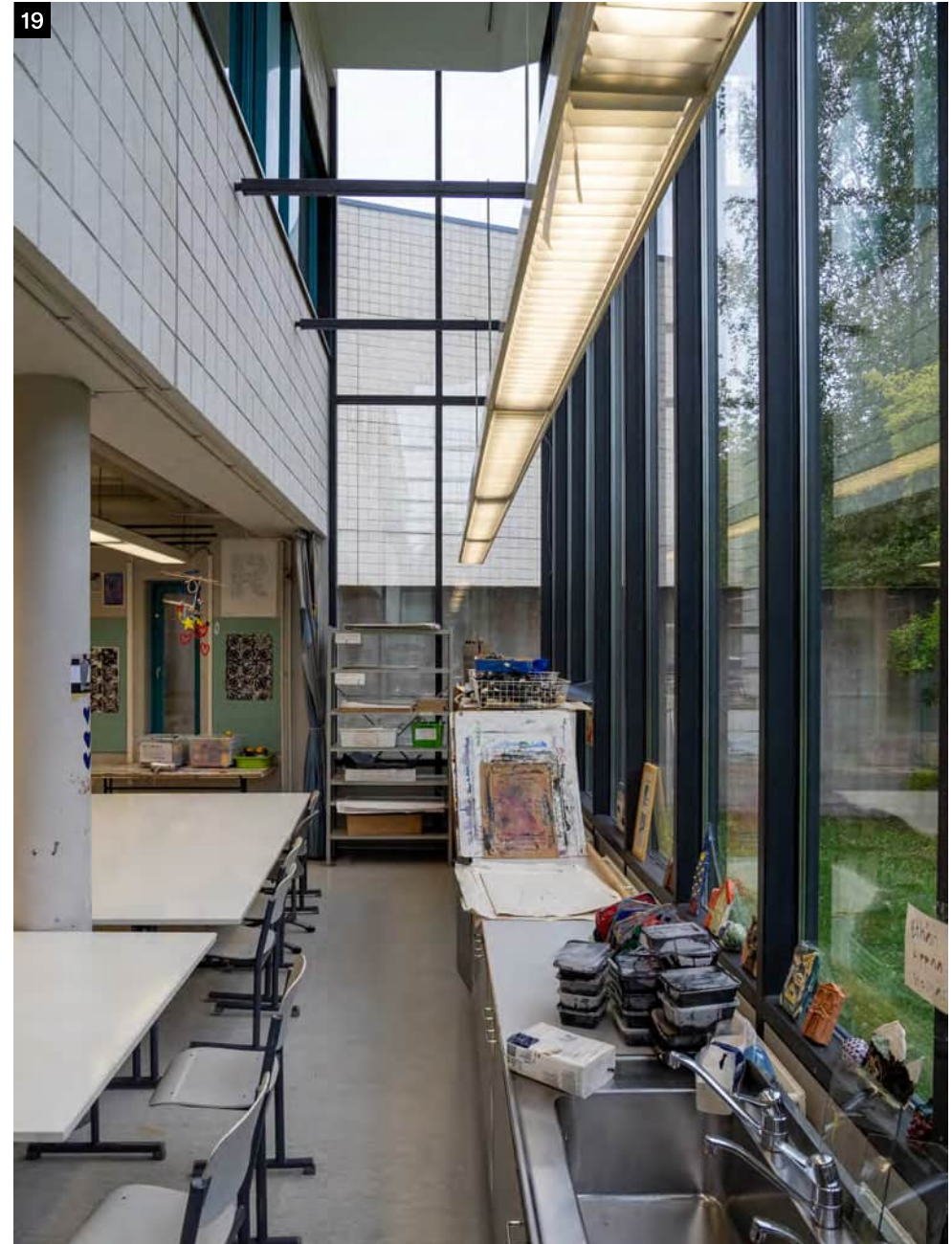
Jalkalista on yksinkertainen profiloimaton puulista, joka on maalattu harmaaksi. Kattolistaa ei ole.

SEINÄT

Sisäseinät ovat pääosin vaalean harmaaksi maalattua tiiltä. Ulkoseinä on vaalean harmaaksi maalattu ja tasapintainen.

ALAKATTO

Luokassa on valkoiseksi maalattu tasapintainen katto, jossa näkyy betonielementtien saumoja. Katon pintaan on asennettu akustoivia levyjä. Kattoon on ripustettu loisteputkivalaisimia.

IKKUNAT

Julkisivun puolella kuvataideluokassa on koko luokan levyinen, kaksikerroksinen lasierkkeri. Erkkeri on teräsrakenteinen ja tumman harmaaksi maalattu. Päätyseinällä on kaksi pientä puista tuuletusikkunaa, jotka on maalattu turkoosiksi.

OVET

Luokan ovi on yksinkertainen tumman harmaaksi maalattu laakaovi, jonka ympärillä on kattoon asti yltäviä tumman harmaaksi maalattuja panelointeja. Opetusvälinevarastojen ovet joidenkin luokkien päädyissä ovat vaalean harmaaksi maalattuja yksinkertaisia laakaovia.

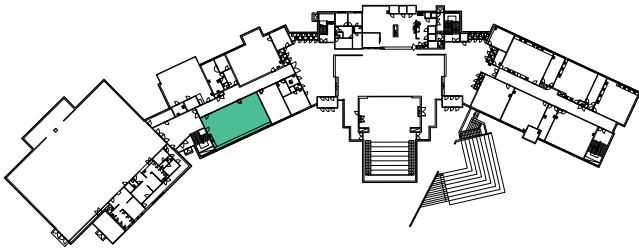
KALUSTUS

Kuvataideluokassa on ulkoseinän vierellä kiinteä tummapintainen laatikostorivi johon kuuluu myös vesipiste.

↑ Kuvataideluokan kiinteään sisustukseen kuuluu muun muassa ikkunaseinää reunustava pitkä pöytä. Luokan yhteydessä on erillinen pimiö ja varastotiloja.

Tekstiilikäsityöluokka, 1. kerros

TILAHAAHMO

Tekstiilikäsityöluokka on pitkänomainen, perusluokkia suurempi suorakaiteen mallinen tila.

LATTIA

Lattia on vaalean harmaata marmorikuvioista muovimattoa. Matto on luultavasti alkuperäinen ja tuotenimikkeeltään Tarkett Optima 42864.

LISTAT

Jalkalista on yksinkertainen profiloimaton puulista, joka on maalattu harmaaksi. Kattolistaa ei ole.

SEINÄT

Sisäseinät ovat pääosin vaalean harmaaksi maalattua tiiltä. Ulkoseinä on vaalean harmaaksi maalattu ja tasapintainen. Seinän edustalla on vaalean harmaaksi maalattuja betonipilareita.

ALAKATTO

Luokan alakatto on verhottu valkoisin akustoivin levyin.

IKKUNAT

Luokissa on koko ulkoseinän mittaiset umpipaneelin rytmittyt ikkunanauhat. Ikkunat ovat muodoltaan joko neliömäisiä tai kapeita tuuletusikkunoina toimivia pystyikkunoita. Ikkunat

21

ovat kaksinkertaisia sisään-sisään aukeavia puuikkunoita, joiden puitteet on maalattu kauttaaltaan kirkkaan turkoosiksi.

OVET

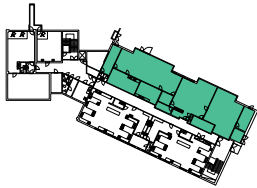
Luokan ovi on yksinkertainen tumman harmaaksi maalattu laakaovi, jonka ympärillä on kattoon asti yltäviä tumman harmaaksi maalattuja panelointeja. Opetusvälinevarastojen ovet joidenkin luokkien päädyissä ovat vaalean harmaaksi maalattuja yksinkertaisia laakaovia.

KALUSTUS

Luokassa on kiintokalustuksena kaapistoja sekä ikkunan edustalla pitkä, kiinteä työpöytä. Yhdellä seinällä on pienkeittiö.

↑ Tekstiilikäsityöluokka on koulun B-osan ensimmäisessä kerroksessa. Luokka on koulun perusluokkia isompi.

Teknisen käsityön tilat, kellarikerros

TILAHAHMO

Puu- ja metallikäsityön tilat on jaettu osittain lasitetuin kevyin väliseinien erilliseen metallityöluokkaan, puutyöluokkaan ja konehuoneeseen. Lisäksi käytävän puolella on pienempiä huoneita opettajalle, maalaukselle ja kuumakäsittelylle sekä varastoille.

LATTIA

Tiloissa on hiottu betonilattia.

LISTAT

Jalkalista on yksinkertainen profiloimaton puulista, joka on maalattu harmaaksi. Kattolistaa ei ole.

SEINÄT

Sisäseinät ovat pääosin vaalean harmaaksi maalattua tiiltä. Luokan eri osia on erotettu kevyin puurakenteisin ja valkoisiksi maalatuin seinin, jotka on lasitettu yläosastaan. Ulkoseinä on vaalean harmaaksi maalattu ja tasapintainen.

ALAKATTO

Alakaton pinta on verhottu akustoivin levyin. Talotekniikka on asennettu kauttaaltaan alakaton alapuolelle muista luokkatiloista poiketen.

↑ Puutyöluokka ja metallityöluokka ovat toisistaan erilliset tilat. Luokahuoneita on jaettu kevyin puurakenteisin lasiseinin.

IKKUNAT

Tiloissa on leveät lasierkkerit pohjoiseen päin. Lasiseinä on teräs-rakenteinen ja tumman harmaaksi puitteiltaan maalattu. Erkke-riseinän alaosassa on umpinaisen paneelit. Tiloissa on myös useita pienempiä turkooseja puuikkunoita tuuletusta varten.

OVET

Työtilojen väliovina on yläosastaan lasitettuja sekä umpinaisia vaalean harmaaksi maalattuja laakaovia. Tiloista on oma ulos-käyntinsä pohjoiseen. Ulko-ovi on yläosastaan lasitettu tumman harmaaksi maalattu teräsovi.

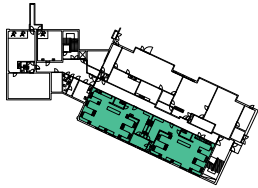
KALUSTUS

Käsityöluokan kiinteänä kalustuksena on erilaisia työkoneita ja kiinteitä säilytyskalusteita. Irtokalustus on pääosin uusittua.

↑ Puu- ja metallityöluokissa on suuret pohjoiseen avautuvat erkkeri-ikkunat. Talotekniikkaa on asennettu koulun muista tiloista poiketen katon pintaan. Tiloissa on käyttötarkoitukseen sopivat hiotut betonilattiat.

Kotitalousluokat, kellarikerros

TILAHAHMO

Kotitalousluokissa on eteistila, suuri opetuskeittiö, siitä likuovella erotettava opetuskoti ja käytävän puolella sijaitseva vaatehuoltotila sekä varasto. Kaksi luokkaa ovat pohjaratkaisuiltaan toistensa peilikuvat. Niiden välissä on lisäksi opettajan työtila.

LATTIA

Lattiat ovat vaalean harmaata marmorikuvioista muovimattoa. Matto on luultavasti alkuperäinen ja tuotenimikkeeltään Tarkett Optima 42864.

LISTAT

Jalkalista on yksinkertainen profiloimaton puulista, joka on maalattu harmaaksi. Kattolistaa ei ole.

SEINÄT

Sisäseinät ovat pääosin vaalean harmaaksi maalattua tiiltä. Ulkoseinä on vaalean harmaaksi maalattu ja tasapintainen. Seinän edustalla on vaalean harmaaksi maalattuja betonipilareita. Keittiökalusteiden kohdalla seinäpinta on peitetty vaalein neliömäisin kaakeleihin.

ALAKATTO

Luokan alakatto on verhottu valkoisin akustoivin levyin.

24

IKKUNAT

Luokissa on koko ulkoseinän mittaiset umpipaneelin rytmittyt ikkunauhat. Ikkunat ovat muodoltaan joko neliömäisiä tai kapeita tuuletusikkunoina toimivia pystyikkunoita. Ikkunat ovat kaksinkertaisia sisään-sisään aukeavia puuikkunoita, joiden puitteet on maalattu kauttaaltaan kirkkaan turkoosiksi.

OVET

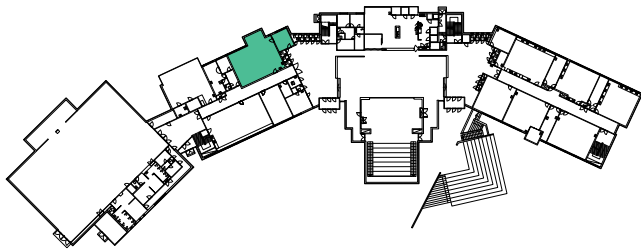
Ovet ovat vaalean harmaaksi maalattuja yksinkertaisia laakaovia.

↑ Koulun kaksi kotitalousluokkaa sijoittuvat D-osan kellarikerrokseen. Useammasta erillisestä tilasta koostuvat luokat sijaitsevat vierekkäin ja ovat toistensa peilikuvia.

TEKNISET RATKAISUT

Luokan opetuskeittiökalusteita on luultavasti uusittu myöhemässä vaiheessa. Katossa on huippumureita. Loisteputkivalaisimet on upotettu alakattoon.

Musiikkiluokka, 1. kerros

TILAHAHMO

Musiikkiluokka poikkeaa perusluokkien pohjamuodosta pohjoispuolen erkkerin osalta. Luokkaan liittyy itäpuolella erillinen varasto.

LATTIA

Lattia on vaalean harmaata marmorikuvioista muovimattoa, luultavasti alkuperäinen ja tuotenimikkeeltään Tarkett Optima 42864.

LISTAT

Jalkalista on yksinkertainen profiloimaton puulista, joka on maalattu harmaaksi. Kattolistaa ei ole.

SEINÄT

Luokan seinät ovat tasapintaiset ja vaalean harmaaksi maalatut.

ALAKATTO

Musiikkiluokassa on muista luokista poikkeava, rakennuksen sisäosaan päin laskeva limittyvä akustoiva kattomuoto. Kattopinta on tasaista ja valkoiseksi maalattua ja siihen on upotettu loisteputkivalaisimet. Ulkoseinän puolella katto on vaakatasossa ja akustoivin levyin verhottu.

IKKUNAT

Luokissa on koko ulkoseinän mittaiset umpipaneelin rytmitetyt ikkunauhat. Ikkunat ovat muodoltaan joko neliömäisiä

tai kapeita tuuletusikkunoita toimivia pystyikkunoita. Ikkunat ovat kaksinkertaisia sisään-sisään aukeavia puuikkunoita, joiden puitteet on maalattu kauttaaltaan kirkkaan turkoosiksi. Musiikkiluokassa on lisäksi teräsrakenteinen tumman harmaaksi maalattu erkkeri, jonka lyhyet sivut on lasitettu ja pitkä pohjoinen sivu peitetty umpinaisin paneelin.

OVET

Luokan ovi on yksinkertainen tumman harmaaksi maalattu laakaovi, jonka ympärillä on kattoon asti yltäviä tumman harmaaksi maalattuja panelointeja. Opetusvälinevarastojen ovet joidenkin

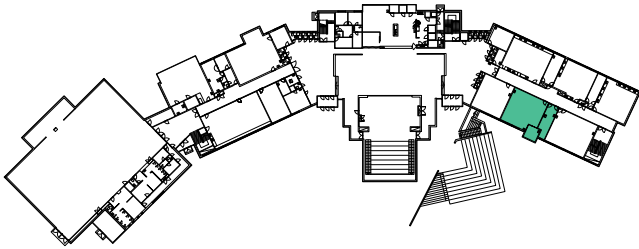
↑ Musiikkiluokan akustoiva alakatto laskee käytävän seinää kohti. Se poikkeaa koulun muista luokkatiloista.

luokkien päädyissä ovat vaalean harmaaksi maalattuja yksinkertaisia laakaovia.

KALUSTUS

Luokassa on kiinteitä vaalean harmaan sävyisiä säilytyskalusteita.

Luonnontieteen luokka, 1. kerros

TILAHAHMO

Luokka poikkeaa muista luokista julkisivusta ulkonevan lasipintaisen viherhuoneen osalta.

LATTIA

Lattia on vaalean harmaata marmorikuvioista muovimattoa. Matto on luultavasti alkuperäinen ja tuotenimikkeeltään Tarkett Optima 42864.

LISTAT

Jalkalista on yksinkertainen profiloimaton puulista, joka on maalattu harmaaksi. Kattolistaa ei ole.

SEINÄT

Sisäseinät ovat pääosin vaalean harmaaksi maalattua tiiltä. Ulkoseinä on vaalean harmaaksi maalattu ja tasapintainen. Seinän edustalla on vaalean harmaaksi maalattuja betonipilareita.

ALAKATTO

Alakatto on tasapintainen ja valkoiseksi maalattu, sen pintaan on kiinnitetty akustoisia levyjä. Kattoon on ripustettu loisteputkivalaisimia.

↑ Luonnontieteen luokan viherhuone sijoittuu luokan etuosan ulkokulmaan ja se ulkonee julkisivusta teräsrakenteisena erkkerinä.

IKKUNAT

Luokissa on koko ulkoseinän mittaiset umpipaneelin rytmittävät ikkunauhat. Ikkunat ovat muodoltaan joko neliömäisiä tai kapeita tuuletusikkunoina toimivia pystyikkunoita. Ikkunat ovat kaksinkertaisia sisään-sisään aukeavia puuikkunoita, joiden puitteet on maalattu kauttaaltaan kirkkaan turkoosiksi. Biologian luokan ja käytävän välillä on vitriinimäinen, tumman harmaaksi maalattu sisäikkuna.

OVET

Luokan ovi on yksinkertainen tumman harmaaksi maalattu laakaovi, jonka ympärillä on kattoon asti yltäviä tumman harmaaksi maalattuja panelointeja. Opetusvälinevarastojen ovet joidenkin luokkien päädyissä ovat vaalean harmaaksi maalattuja yksinkertaisia laakaovia.

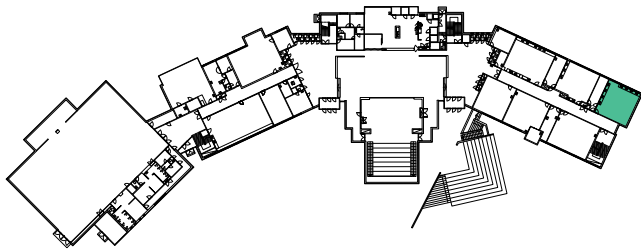
KALUSTUS

Luokassa on kiintokalusteena pitkä pöytä ikkunaseinän sekä takaseinän vierellä, pöydän alla on laatikostoja. Takaseinällä on lasitettu yläkaapisto.

MUUTA

Biologian luokka poikkeaa muista opetustiloista viherhuoneen osalta. Viherhuone on neliön muotoinen ja se ulkonee osittain julkisivusta lasipintaisena erkkerinä. Erkkeri on teräsrunkoinen ja tumman harmaaksi maalattu. Sisäpuolella viherhuoneen kulmana toimivat lasitetut liukuovet.

Kemian/luonnontieteen luokka

TILAHAHMO

Luokka on suorakaiteen muotoinen ja pitkältä seinältään nauhaikkunoin valaistu.

LATTIA

Kemian luokassa on muista luokista poikkeava vaaleampi ja kuvioltaan hennempi muovimatto, joka lienee uusittu.

LISTAT

Luokan harmaa muovimatto on nostettu seinälle jalkalistaksi.

SEINÄT

Sisäseinät ovat pääosin vaalean harmaaksi maalattua tiiltä. Ulkoseinä on vaalean harmaaksi maalattu ja tasapintainen. Seinän edustalla on vaalean harmaaksi maalattuja betonipilareita.

ALAKATTO

Alakatto on peitetty akustoihin levyin. Muista luokista poiketen kemian luokan talotekniikkaa on asennettu alakaton alapuolelle.

IKKUNAT

Luokissa on koko ulkoseinän mittaiset umpipaneelin rytmittävät ikkunauhat. Ikkunat ovat muodoltaan joko neliömäisiä tai kapeita tuuletusikkunoita toimivia pystyikkunoita. Ikkunat ovat kaksinkertaisia sisään-sisään aukeavia puuikkunoita, joiden puitteet on maalattu kauttaaltaan kirkkaan turkoosiksi.

↑ Kemianluokka eroaa muista luokista kiinteältä sisustukseltaan ja lattiapinnoitteeltaan. Luokan katossa on imurijärjestelmä putkistoineen.

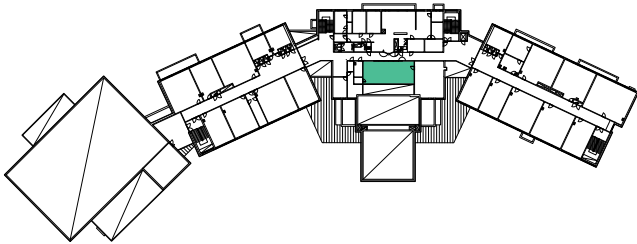
OVET

Luokan ovi on yksinkertainen tumman harmaaksi maalattu laakaovi, jonka ympärillä on kattoon asti yltäviä tumman harmaaksi maalattuja panelointeja. Opetusvälinevarastojen ovet joidenkin luokkien päädyissä ovat vaalean harmaaksi maalattuja yksinkertaisia laakaovia.

TEKNISET RATKAISUT

Kemian luokan kattoon on asennettu imurijärjestelmä putkistoineen ja huippuimureineen. Luokka on valaistu ripustetuilla muilla luokkia pienemmin loisteputkivalaisimin. Kattoon on ripustettu myös rullattavia sähkökelejä pistorasioin.

Kirjasto, 2. kerros

TILAHAHMO

Kirjasto on pitkänomainen suorakaiteen muotoinen huone, joka avautuu sisäikkunan läpi ruokalan yläosaan.

LATTIA

Lattiassa on sama vaalean harmaa marmorikuviainen muovimatto kuin luokkahuoneissa. Matto on luultavasti alkuperäinen ja tuotenimikkeeltään Tarkett Optima 42864.

LISTAT

Jalkalista on yksinkertainen profiloimaton puulista, joka on maalattu harmaaksi. Kattolistaa ei ole.

SEINÄT

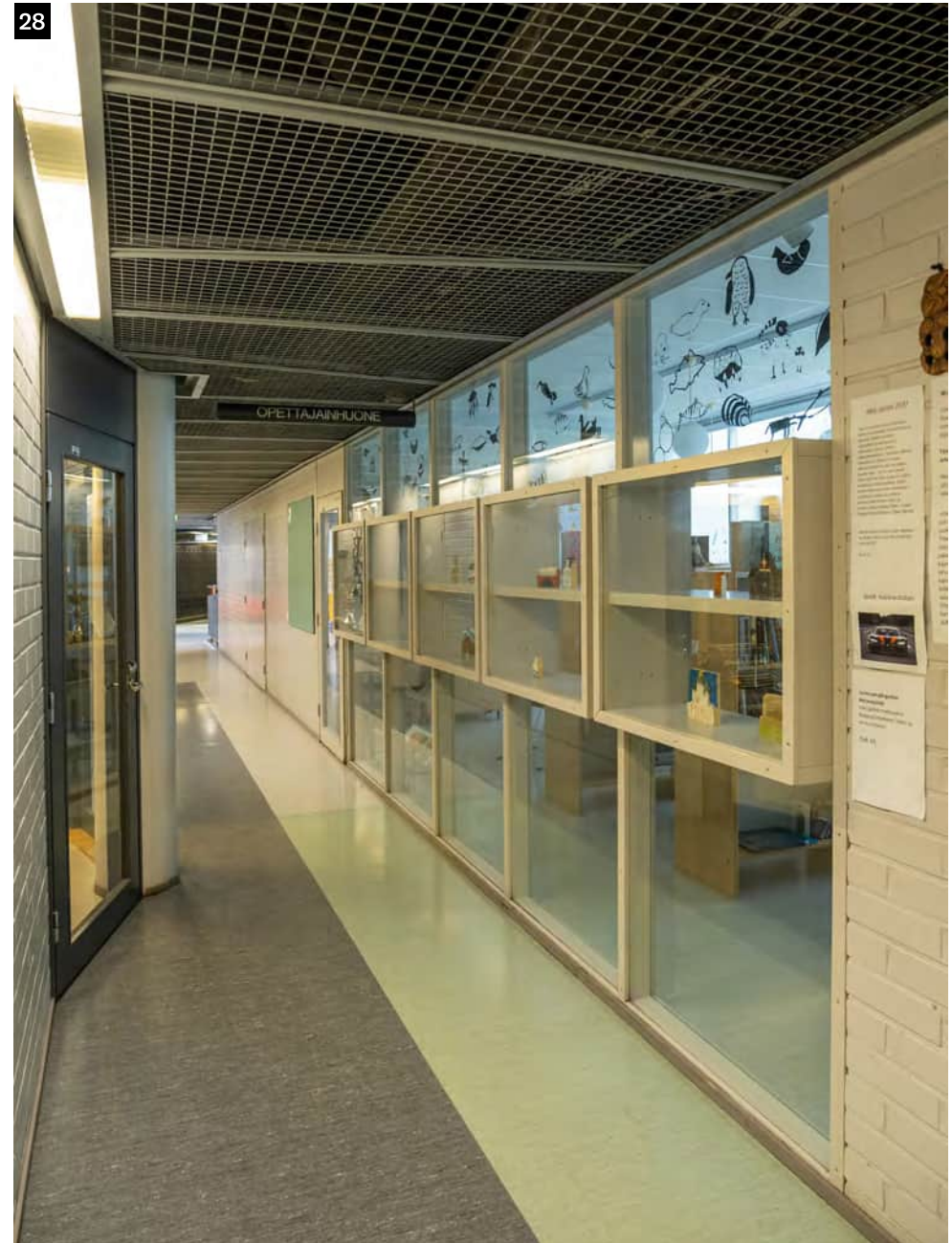
Seinät ovat osittain vaalean harmaaksi maalattua tiilipintaa ja osittain tasaiseksi rapattua ja vaalean harmaaksi maalattua.

ALAKATTO

Tasapintainen alakatto on maalattu valkoiseksi ja sen pintaan on asennettu akustoivia levyjä.

→ Kirjaston ja käytävän välillä on lasiseinä, johon on upotettu näyttelyvitriinejä.

28

IKKUNAT

Kirjastosta avautuu puurakenteiset ikkunaseinät sekä ruokalan ylätilaan että käytävään. Ikkunapuitteet on maalattu valkoisiksi. Käytävän puolen ikkunaseinän keskiosasta ulkonee lasinen näyttelyvitriini.

OVET

Kirjaston sisäänkäynti on valkoiseksi maalattu puuovi, joka on lasitettu koko pituudeltaan.

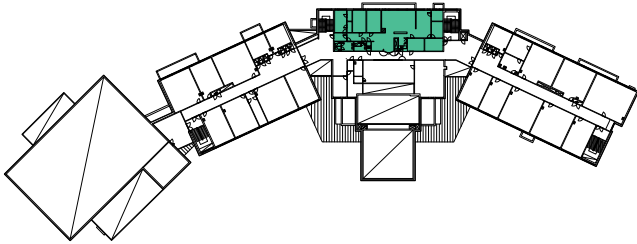
TEKNISET RATKAISUT

Kirjaston kattoon on ripustettu pallovalaisimia.

↑ Koulun kirjasto sijoittuu toiseen kerrokseen.
Kirjaston lasiseinä avautuu ruokalaa valaise-
vaan valokuiluun.

Opettajien työtilat, 2. kerros

TILAHAHMO

Opettajien työtiloihin kuuluu avoin opettajainhuone, johon kuuluu keittokomero ja lasisella liukuovella erotettava kokoustila sekä ryhmä erillisiä pienempiä huoneita muun muassa rehtorille, apulaisrehtorille ja kopioinnille. Tilan perällä oleva pieni huone on alun perin nimetty tupakointitilaksi.

KÄYTTÖ

Henkilökunnan työskentely- ja taukotilat. Yksi työhuoneista käytävän puolella on muutettu opinto-ohjaajan vastaanottohuoneeksi.

LATTIA

Lattiassa on sama vaalean harmaa marmorikuviainen muovimatto kuin luokahuoneissa. Matto on luultavasti alkuperäinen ja tuotenimikkeeltään Tarkett Optima 42864.

LISTAT

Jalkalista on yksinkertainen profiloimaton puulista, joka on maalattu harmaaksi. Kattolistaa ei ole.

SEINÄT

Sisäseinät ovat pääosin vaalean harmaaksi maalattua tiiltä. Ulkoseinä on vaalean harmaaksi maalattu ja tasapintainen, seinässä näkyy betonielementtien saumoja.

↑ Opettajien työtiloihin kuuluu avointa tauko- ja työskentelytilaa sekä yksittäisiä työhuoneita muun muassa rehtorille.

ALAKATTO

Alakatto on osin laskettu ja verhottu rei'itetyllä valkoisella kattolevyllä, johon on upotettu loisteputkivalaisimia. Ulkoseinän puolella katto on valkoiseksi maalattu ja tasapintainen, siinä näkyy betonielementtien saumoja.

IKKUNAT

Tiloissa on koko ulkoseinän mittaiset umpipaneelin ja betonipilarein rytmittetyt ikkunauhat. Ikkunat ovat muodoltaan joko neliömäisiä tai kapeita tuuletusikkunoina toimivia pystyikkunoita. Ikkunat ovat kaksinkertaisia sisään aukeavia puuikkunoita, joiden puitteet on maalattu kauttaaltaan kirkkaan turkoosiksi. Työtilojen välillä on myös valkoiseksi maalattuja puukehyksellisiä sisäikkunoita.

OVET

Työtiloissa on pääosin vaalean harmaaksi maalattuja yksinkertaisia laakaovia ja koko korkeudeltaan lasitettuja samalla värillä maalattuja laakaovia. Osa opettajanhuoneesta on erotettavissa leveällä lasitetulla liukuovella.

TEKNISET RATKAISUT

Tiloja on valaisti ripustetuin pallovalaisimin, jonka malli on sama kuin kirjastossa, ja katon pintaan kiinnitetyin loisteputkivalaisimin.

Entinen talonmiehen asunto

TILAAHMO

Vanha asunto käsittää eteistilan, johon liittyy idän puolella kaksi vierekkäistä työhuonetta ja lännen puolella isomman opetustilan. Eteiseen liittyvät myös inva-wc ja tavallinen wc. Pinnat pääosin ja osin myös tilajako ovat peräisin muutosvaiheesta 2019.

KÄYTTÖ

Asunto on muutettu pienryhmäopetustilaksi ja kahdeksi työhuoneeksi vuonna 2019.

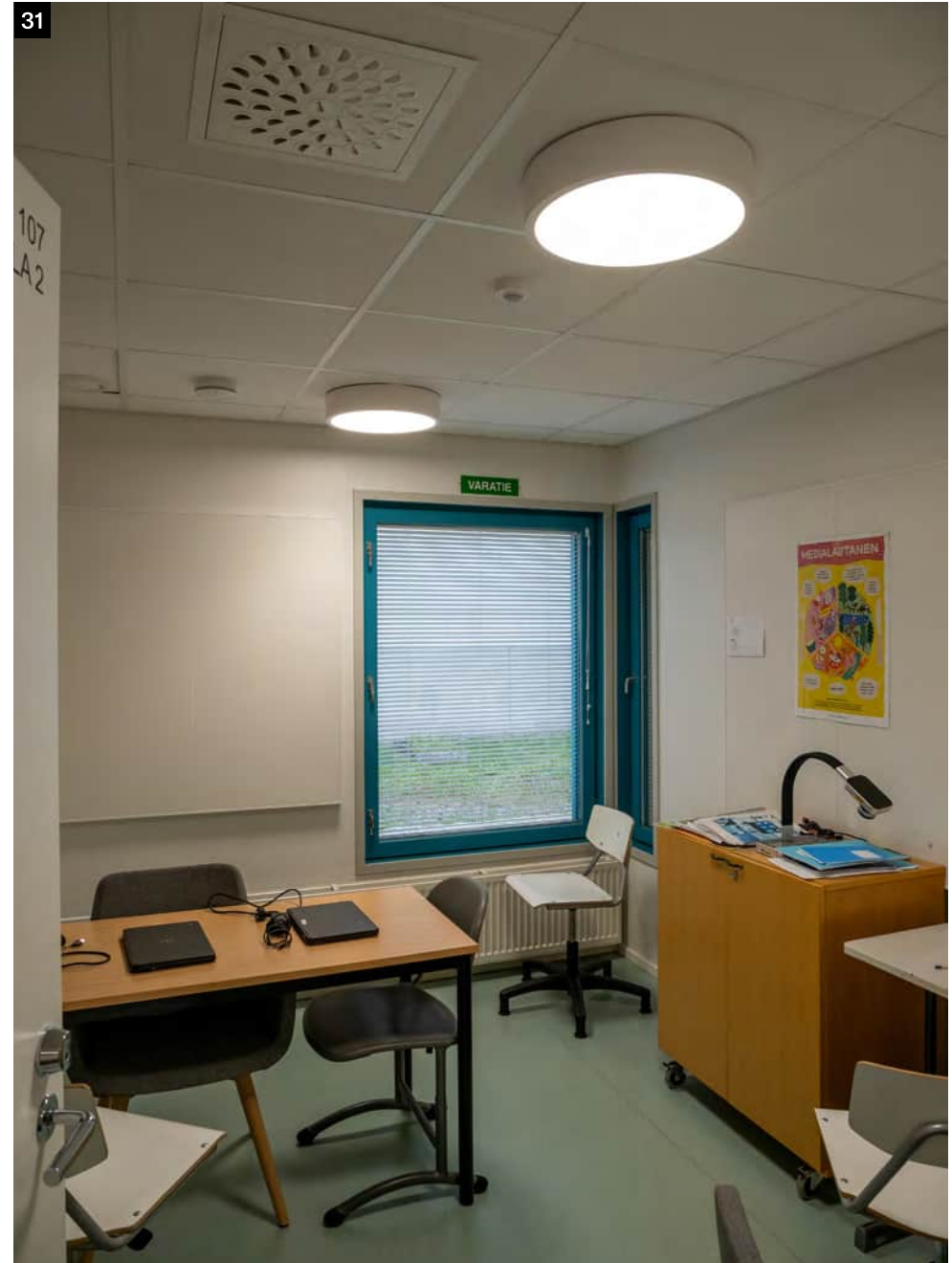
LATTIA

Huoneissa on uusitut vaalean turkoosit muovimatot.

LISTAT

Huoneissa on yksinkertainen valkoiseksi maalattu profiloimaton puujalkalista. Kattolistaa ei ole.

→ Talonmiehen asunnon vanhat makuuhuoneet on muutettu työtiloiksi. Huoneiden pintamateriaalit on uusittu muutosten yhteydessä.

32

↑ Asunnon vanha päätila käsitti olohuoneen ja pienkeittiön. Se on muutettu pienryhmäopetustilaksi 2019.

SEINÄT

Tilojen seinät ovat tasapintaiset ja valkoiseksi maalatut.

ALAKATTO

Kahdessa työhuoneessa on alaslasketut, vaakasuorat akustoivin levyin peitetyt katot. Opetustilassa on viisto maalamattomalla lautaneloinnilla verhottu katto.

IKKUNAT

Talon ikkunat ovat eri muotoisia turkoosiksi maalattuja kaksilasisia puuikkunoita.

OVET

Tiloissa on 2019 uusitut yksinkertaiset vaalean harmaat laakaovet.

TEKNISET RATKAISUT

Huoneissa on alakaton pintaan kiinnitettyjä pyöreitä valaisimia.

5.2 Ulkotilat

Olarin koulun ulkotilat on valokuvattu syyskuussa 2024. Valokuvat on numeroitu ja kuvauspaikat esitetty viereisessä kaaviossa. Julkisivut ovat kauttaaltaan alkuperäiset mahdollisesti uusittu tuloilmasäleikköjä lukuun ottamatta. Pihapiiriä on uudistettu kattavasti vuonna 2018.

VALOKUVAUSPAIKAT

Kaavion pohjana oleva piirustus Ramboll 2020. Espoon kaupunki.

SOKKELI

Rakennuksessa on pääosin matala maalaamaton betonisokkeli, jossa on näkyviä saumoja. Julkisivuelementtien saumojen kohdilla.

JULKISIVUT

Julkisivut on suurimmalta osin verhottu neliömäisellä vaalean keltaisella tiililaatalla. Laatta on tuotenimikkeeltään Lappilan Lappi. Verhous on alkuperäinen. Paikallavaletut porrashuoneet sekä auditorio on korostettu julkisivuissa betonilaattapintaisina, julkisivun betoniosat ovat maalaamattomia. Julkisivun ylälaadassa tasavälein asetellut tummat tuuletusrilät muodostavat oman arkkitehtonisen aiheensa.

IKKUNAT

Rakennuksen ikkunat on aseteltu yhtenäisiin nauhoihin. Tavallisin ikkunatyyppi on turkoosiksi maalattu puuikkuna, jota esiintyy sekä neliömäisenä suurempana ruutuna että kapeana pystysuuntaisena tuuletusikkunana. Ikkunaruujujen välissä on umpinaisia turkoosiksi maalattuja paneeleja. Ikkunalla ei ole vuorilautoja.

Julkisivujen erkkeri-ikkunat ovat teräsrakenteisia ja tumman harmaaksi maalattuja. Kiinteitä tumman harmaaksi maalattuja teräsikkunoita on myös muun muassa aulan julkisivuissa.

OVET

Sisäänkäyntiovet ovat pääosin potupellin yläosasta oven yläreunaan asti lasitettuja teräsovia, jotka on maalattu tumman harmaaksi. Ovilla on joko punainen, keltainen tai sininen korkea ja vinoon asetettu vedin.

VESIKATTO

Koulurakennus on kauttaaltaan tasakattoinen. Katoilla on tornimaisia IV-konehuoneita ja koulun C-osassa läpileikkaukseltaan kolmiomainen pitkä kattoikkuna. Katossa ei ole räystästä. Katto on verhottu bitumihuovalla.

33

SÄILYNEISYYS

Rakennuksen julkisivumateriaalit ja väritys vastaavat vuonna 1992 laadittua väritys- ja materiaalisuunnitelmaa ja ovat luultavasti lähes kauttaaltaan alkuperäiset.

↑ Pääsisäänkäyntien yksityiskohtiin kuuluvat punaiseksi maalatut teräspylväät ja tumman harmaat I-palkit. Sisäänkäyntikatoksen alapuoli on verhottu laudoilla.

34

↑ Koulun auditorio työntyy eteenpäin C-osan eteläisestä julkisivusta. Auditorion molemmin puolin on sisäänkäynnit, joista vasemman puoleinen palveli ensisijaisesti yläastetta ja oikean puoleinen lukiota. Auditorion umpiseinässä on pelkistetty kellotaulu ja koulun nimi, josta lukion kirjaimet poistettiin vuonna 2019. Muuriin kuvassa vasemmalla liittyi alun perin katos, joka on poistettu myöhemmin.

35

↑ Koulun itäinen D-osa oli alun perin pääasiassa lukion käytössä. Sen julkisivusta nousee esiin biologi- ja kotitalousluokkien viherhuone. Kellarikerroksessa on käsityö- ja kotitalousluokkia.

36

↑ Liikuntasalin sisältävä läntinen A-osa erottuu muista koulun kolmesta rakennusmassasta umpinaisilla julkisivuillaan. Salin julkisivussa on samanlainen pelkistetty kello kuin auditorion ulkoseinässä.

37

↑ Koulun etelään avautuva pääjulkisivu on yleishahmoltaan polveileva ja moniosainen. Koulun kaareva pohjamuoto muodostaa suojaosan taustamuurin pihalle. Istutusalueet ja matalat verkkoaidat rajaavat pihaa. Turkoosi turva-alusta ja leikkivälineet sekä asfaltin maalaukset ovat vuodelta 2018.

↑ Koulun ulkoilupihan asfalttipinnoitetta on elävöitetty korkeuskäyriä muistuttavilla maalauksilla. Maalaukset on lisätty vuoden 2018 pihauudistuksen yhteydessä. Samalla pihalta poistettiin merkittävä määrä istutuksia muun muassa auditorion päätyseinän edustalta.

↑ Koulunpihan arkkitehtoninen huippukohta on lukion puoleiselle pääsisäänkäynnille nouseva suuri eleinen porras. Klassistiset aiheet olivat suosittuja 1990-luvun arkkitehtuurissa, minkä lisäksi ratkaisu viitanee akateemiseen maailmaan.

40

↑ Koulun kaakkoisjulkisivu on ilmeeltään umpinainen. Julkisivussa korostuvat koulun kontrastiset julkisivumateriaalit ja niiden välissä ylä- ja alakerroksen käytävän päätyikkunat. Porrashuoneet erottuvat julkisivuissa betonisina.

41

↑ Koulun C-osan pohjoisjulkisivu on hahmoltaan symmetrinen. IV-konehuone sijoittuu kolmannen kerroksen tornimaiseen massaan. Julkisivun keskellä sijaitseva erkkeri kuuluu koulun keittiöön, jonka yläpuolella on hallintotilat. Porrashuoneissa on betoniseinät.

42

↑ Koulun B-osan pohjoisjulkisivussa korostuvat musiikkiluokan erkkeri vasemmalla ja kuvataideluokan kahden kerroksen korkuinen erkkeri oikealla. IV- konehuonetta on hyödynnetty tornimaisena aiheena julkisivussa.

43

↑ Koulun neljä päämassaa on yhdistetty toisiinsa kapeilla nivelosilla, joiden yhteyteen sijoittuvat sisäänkäynnit ja porrashuoneet.

44

↑ Liikuntasalin sisältävän A-osan pohjois-julkisivussa on yhtenäinen salin yläosan ikkunarivistö.

→ Koulun länsijulkisivu on pinnoiltaan umpinainen. Julkisivuun on sijoitettu suoraan liikuntasaliin ja sen aputiloihin liittyvät varauloskäynnit.

45

↑ Talonmiehen asunnon länsipuolella on pieni puutarha, jonka yhteydessä on oma sisäänkäyntinsä talon entiseen olohuoneeseen. Puutarhan oven edessä on pergola sekä käyttömuutoksen yhteydessä rakennettu ramppi.

↗ Entisen talonmiehen asunnon pääjulkisivu on koulun tapaan etelän puolella. Kuvassa oikealla näkyvä entinen roskakatos on käyttötarkoituksenmuutoksen yhteydessä muutettu sisätilaksi ja sinne on sijoitettu IV-koneistoa.

→ Talonmiehen asunto sijoitettiin koulun länsipuolelle Olarinniityntien tuntumaan. Talon pohjoinen julkisivu on ilmeeltään muurimainen. Pihapiiri on kallioinen ja pääosin aitaamaton.

49

↑ Koulunpiha uudistettiin kauttaaltaan 2010-luvun lopulla. Pihalle lisättiin uusia pinnoitteita ja leikkittelineitä ja kasvillisuutta poistettiin.

→ Koulun ulkoilupihan puolelta nousta talonmiehen asunnolle porrasta pitkin, jonka vierellä on betoninen I-palkilla katettu kaide.

50

5.3 Pihapiiri ja kaupunkikuva

Olarin koulu sijoittuu irralleen Olarin varsinaisesta asuinalueesta puistomaiseen ympäristöön. Koulun pääasiallinen lähestymissuunta on etelästä Olarin suunnasta. Koulu on muotoiltu eteläisen piha-alueen ympärille kaartuvaksi muuriksi, kun taas pohjoisen puolella kulkeva koulua palveleva autotie Olarinniityntie jää muurimaisen koulumassan taakse toisarvoisena lähestymissuuntana. Idästä koulun taakse kaartuva tie päättyy koulun länsipuolella sijaitsevalle suurelle pysäköintialueelle. Maastonmuodiltaan Olarin koulun ympäristö sijoittuu Olarin kaupunginosaa alemmas, minkä lisäksi koulun ja Olarin koulun väliin sijoittuu tiheä kaistale metsää. Koulun ja Olarin välille ei näin synny lainkaan näköyhteyttä. Koulun ulkoilupihan edessä on koulun taakseen peittävä Ruduksenmäki sekä toinen tiheä metsävyöhyke. Koulu ympäröivine rakennuksineen on ympäröivästä kaupunkirakenteestaan kokonaan irrallinen saarekkeensa.

Koulu oli pitkään puistomaisen ympäristönsä ainoa rakennus, kunnes 2000-luvun alkuvuosina sen länsipuolelle rakennettiin Espoon steiner-koulu. Julkisivuiltaan värikäs kolmisakarainen Steiner-koulu sijoittuu Olarin koulun parkkipaikan ja sen eteläpuolelle sijoitetun suuren urheilukentän taakse, eikä kouluilla ole suoraa näköyhteyttä toisiinsa. 2010-luvun alkuvuosina koulun parkkipaikan länsipuolella sijainneet tenniskentät on korvattu suurella urheiluhallilla.

↑ Koulun ympäristö on etelässä puistomainen, ja pohjoisessa ja koillisessa tontti rajautuu Olarinniityntien kaartuvaan katulinjaan. Pihapiiri on pääosin asfaltoitu ja osin metsäinen lähes luonnontilaisine kallioineen. Betonimuurit ja komea oleskeluporras ovat alkuperäisiä. Turva-alustainen leikkialue on rakennettu istutusalueen paikalle lukion poistuttua 2010-luvun lopulla. Ilmakuva on otettu kesäkuussa 2023. Espoon karttapalvelu.

6. Yhteenveto ja johtopäätökset

Historia

Olarin koulu ja lukio rakennettiin 1990-luvun alussa vastaamaan yläasteen tarpeeseen Olarin kaupunginosassa sekä laajempaan suomenkielisten lukiodien puutteeseen Espoossa. Koulurakennus-hanke suunniteltiin alusta alkaen kattamaan sekä yläasteen että lukion tarpeet. Perustamisluvan saatuaan Olarin lukio aloitti toimintansa väliaikaistiloissa vuonna 1990, kunnes uusi koulurakennus valmistui vuonna 1993. Nimestään huolimatta koulu sai tontin Olarin varsinaisen kaupunginosan pohjoispuolelta viheralueeksi määritetyltä osalta Henttaan kaupunginosaa. Rakennuspaikka ei kaupunginvaltuuston mielestä ollut ihanteellinen, mutta se katsottiin päätöstä tehtäessä ainoaksi varteenotettavaksi sijoitusvaihtoehdoksi koululle. Koulutontti ympäristöineen muodosti Olarin pohjoispuolelle oman, kaupunkirakenteesta irrallisen ja luonteeltaan puistomaisen saarekkeen. Koulun suunnitteli julkisilla rakennuksillaan jo tunnetuksi noussut Arkkitehtitoimisto Pekka Salminen Ky. Koulun piirustusten mukaan suunnittelijana toimi pääosin Vesa Honkonen, joka myöhemmin toimi muun muassa Kiasman taidemuseon projektiarkkitehtinä.

Koulun toiminnassa tapahtui tärkeä muutos 2019, kun Olarin lukio muutti pois rakennuksesta Otaniemeen. Lukion poistuttua koulurakennuksessa ovat toimineet yläasteen lisäksi alakoulun 5. ja 6. luokka-aste.

Ominaispiirteet

Olarin koulu edustaa arkkitehtuuriltaan hillittyä kansainvälistä postmodernismia, josta puuttuvat aikakauden 1980-luvulta lähtien suositut regionalististen suuntausten piirteet. Rakennuksen yleisilme on tyylikauden usein leikkisiä koulurakennuksia huomattavasti vähäeleisempi ja vakavampi. Erityisesti alemmille luokka-asteille suunnatuissa aikakauden koulurakennuksissa näkyy usein aikakauden tyyppillistä muoto- ja värileikkiä, joka Olarin koulussa rajoittuu lähinnä pienten yksityiskohtien, kuten ovenkahvojen ja porraskaiteiden tasolle. Ajan koulurakennuksille vähemmän tyyppilliset yhtenäiset ikkunanauhat ja tasakatot luovat julkisivuihin jopa virastomaista vaikutelmaa. Postmodernismin piirteeksi voidaan kuitenkin katsoa koulun symmetrinen, polveileva massasommitelma ja pihan korostettu porrassaihe sekä sen vastapainona ollut ulkokatos, joka sittemmin on purettu. Myös julkisivujen vaalea tiililaattapinta ja turkoosi korosteväri sitovat rakennuksen aikaansa.

Pohjamuodoltaan loivasti kaareva koulurakennus kääntää selkensä tonttia palvelevalle autotielle ja ympäröi etelässä suojaisasti koulun ulkoilupihaa. Pohjaratkaisultaan koulu on jaettu neljään erilliseen rakennusmassaan, joilla alun perin oli omat toiminnalliset tarkoituksensa. Lukio ja yläaste saivat omat osansa rakennuksesta. Lukion ja yläasteen rakennussiiven yhdistyivät keskusosalla, johon sijoitettiin molempien kouluasteiden yhteisiä tiloja, kuten ruokala ja auditorio. Toisiinsa yhdistettävissä olevat auditorio ja ruokala muodostavat rakennuksen sydämen, jolla on koulurakennukselle poikkeuksellisen julkinen luonne. Muuten symmetrisen pohjamuodon rikkoo lännen puolelle sijoitettu erillinen liikuntasaliosa. Luokkasiipien pohjaratkaisuna käytettiin perinteistä keskikäytävämallia.

Säilyneisyys ja arvot

Olarin koulu on poikkeuksellisen yhtenäisenä säilynyt esimerkki 1990-luvun alun koulusuunnittelusta. Koulu poikkeaa jossain määrin aikansa peruskoulurakennuksista, joissa ilme oli tyyppillisesti leikkisämpi ja julkisivuiltaan vaihtelevampi, ja julkisivut usein punatiilin tai värillisin tiili- tai klinkkerilaatoin verhoillut. Vakavaimainen rakennus vertautuu monin tavoin lähemmin aikansa opisto- ja korkeakoulutason kuin peruskoulurakentamiseen, ja koulussa on aistittavissa tavallista enemmän julkisen rakennuksen tuntua erityisesti betonisen keskusosan ja monumentaalisen ulkoportaan ansiosta. Julkisivujen korostomateriaalina käytetty betoni on tunnusomainen materiaali koulun suunnitel- leelle arkkitehtitoimistolle.

Rakennus on säilynyt hyvin alkuperäisenä niin ulko- kuin sisäpuolensa osalta, eikä merkittäviä muutoksia ole tehty. Suurimmat muutokset koskevat koulun talonmiehen puurakenteista pientaloa koulurakennuksen länsipuolella. Asunto on 2010-luvun lopulla muutettu kauttaaltaan opetus- ja työtiloiksi, jolloin asunon pohjaratkaisua on käyttötarkoituksen muutoksen yhteydessä muokattu hieman ja muun muassa talon itäpuoliset ulkovarastot on muutettu sisätiloiksi IV-konehuoneen tarpeisiin. Toinen merkittävä muutos on samoihin aikoihin uuteen asuun muokattu koulun ulkoilupiha. Muutoksen yhteydessä piha sai uusia pinnoitteita ja leikkitelineitä ja samalla koulun ympäristöstä poistettiin lähes kaikki istutukset.

Lähteet

ARKISTOLÄHTEET

Espoon karttapalvelu (EKP)

Ilmakuvat, asemakaava-aineisto

Espoon kaupunginmuseo (KAMU Espoon kaupunginmuseo)

Vanhat valokuvat

Espoon kaupungin rakennusvalvonnan arkisto (RakVV)

Rakennuslupa-asiakirjat

Maanmittauslaitos (MML)

ilmakuvat

MUUT LÄHTEET

Arkkitehtitoimisto Kristina Karlsson, 2011. *Espoon Niittykumpu: Rakennetun kulttuuriympäristön selvitys 2011*. SRV Yhtiöt oyj.

Arkkitehtitoimisto Pekka Salminen ky, 1990. *Olarin yläaste ja lukio, rakennusselvitys*.

Båsk, Irja. 1981. Espoon Olarin asukkaat pettyneitä lähiönsä huonoihin kouluoloihin. *Helsingin Sanomat*, 11. toukokuuta. s.9d.

Helsingin Sanomat, 1986. Espoon keskus saa torninsa. *Helsingin Sanomat*, 6. marraskuuta. s.10f.

Helsingin Sanomat, 1987. Uusi lukio tulossa Espoon Olariin. *Helsingin Sanomat*. 4. marraskuuta, s.19f.

Helsingin Sanomat, 1988. Espoon Olariin viritellään matematiikkalukiota. *Helsingin Sanomat*, 26. syyskuuta, s.16f.

Helsingin Sanomat, 1990a. Olarin ja Matinkylän alue saa suomenkielisen lukion. *Helsingin Sanomat*, 30. maaliskuuta. s.B1g.

Helsingin Sanomat, 1990b. Espoon Suomenojalle tehdään lintupuisto. *Helsingin Sanomat*, 24.toukokuuta. s.B4a.

Helsingin Soinisen koulun yleinen arkkitehtuurikilpailu 1994. Arkkitehti-lehden irtoliite 5-6/1994.

Häkkinen, Auri; Salminen, Telle; Silvennoinen, Tuomas. 2024. Kansainvälisesti tunnettu arkkitehti, Muistokirjoitus, Pekka Salminen. *Helsingin Sanomat*, 19. kesäkuuta.

Juupaluoma, Johanna. 2019. Otaniemestä kasvoi hetkessä yli tuhannen lukiolaisen keskittymä, kun metroaseman vieressä aloitti Espoon suurin lukio. *Helsingin Sanomat*, 25. syyskuuta.

Kangasluoma, Emilia, 2021. *Kekkosen ajan Suomessa oli lähiö, jonne pääseminen oli statusasia – Se sai alkunsa, kun pieni rakennusliike teki elämänsä kaupat*. Helsingin Sanomat, 3. marraskuuta.

Lahti, Matti J., 1975. *Espoo: Maalaispitäjästä suurkauppalaksi*. Espoo: Espoon kaupunki.

Livady Oy, 2017. *Olarin ostoskeskuksen rakennushistoriaselvitys*. Espoo: Olarin huolto oy ja Kiinteistö oy Terhilax.

Luoto, Reima T.A., 2004. *Espoo – Kasvun näkijät ja tekijät*. Espoo: Espoon kaupunginmuseo.

Maisala, Pertti, 2008. *Espoo – oma lukunsa, Kaupunkisuunnittelun, kaupunkirakentamisen ja kaavoitushallinnon kehitys vuoteen 2000*. Espoo: Espoon kaupunkisuunnittelukeskus.

Malmberg, Lari. 2017. Suomalaisarkkitehti suunnitteli eläintarhaa Saddam Husseinin Irakiin ja ooperatalon kiinalaiseen miljoona-kaupunkiin – Pekka Salminen on nyt 80-vuotias, mutta ei malta lopettaa. *Helsingin Sanomat*, 11. elokuuta.

Manner, Bitumi. 1993. Metsolan ala-asteen koulu. *Arkkitehti*, 3/1993. s.57.

Maunula, Leena. 1996. Kasvatuksen tiukka selkäranka Kosiskellevuus ei miellyttänyt Pappilanpellon ala-asteen suunnittelijoita Vihdin keskustan koulusta haluttiin tehdä luja ja viihtyisä rakennus. *Helsingin Sanomat*, 7. syyskuuta.

PES-architects. Internetistä. Luettavissa osoitteessa: <https://pesark.com/index.html>

Pöppönen, Hannu. 2008. Vesa Honkonen valitsi arkkitehtina oman tiensä. *Helsingin Sanomat*, 8. kesäkuuta.

Pöppönen, Hannu. 2013. Arkkitehti löysi pimeydestä valon. *Helsingin Sanomat*, 2. tammikuuta.

Raksystems Insinööritoimisto oy, 2023. *Kuntoarvio + PTS, Olarin koulu*. Espoo: Espoon kaupunki, tilapalvelut.

Rämö, Marjo, 2021. Metsolan koulu puretaan – uutta suunnitellaan reilun kilometrin päälle. *Helsingin uutiset*. 21. huhtikuuta.

Rakennusluvut

Siren Arkkitehdit oy, 2012. *Päivänkehrän koulu: rakennushistoriaselvitys*. Espoo: Espoon kaupunki, tilakeskus-liikelaitos.

Tapaninen, Reino. *1980- ja 1990-lukujen koulut – normisidonnaisuudesta monitoimitiloihin ja oppimisympäristöihin*. Rakennettu hyvinvointi. Internetistä. Luettavissa osoitteessa: <https://www.rakennettuhyvinvointi.fi/fi/koulurakennukset/1980-ja-1990-lukujen-koulut-normisidonnaisuudesta-monitoimitiloihin-ja-oppimisymparistoihin> Haettu 19.4.2024.

Espoon kaupungin rakennusvalvonnan arkistossa on kohteeseen liittyviä rakennuslupa-asiakirjoja ja piirustuksia. Luvat on alla esitetty kronologisessa järjestyksessä.

1989

Rakennuslupatunnus: 1306-A-90

Toimenpide: Uudisrakennus

Lupa myönnettiin: 30.11.1989

Suunnittelija: Vesa Honkonen, Arkkitehtitoimisto Pekka Salmi-nen ky

2019

Rakennuslupatunnus: 049-2019-1141

Toimenpide: Talonmiehen asunto muutetaan opetustiloiksi

Lupa myönnettiin: 22.8.2019

Suunnittelija: Arkkitehti Maija Törmälä, Arkkitehtitoimisto Ari Mäki-Marttunen oy

Tekijästä

Ark-byroo on arkkitehtitoimisto, jonka erikoisalaa ovat rakennushistoria- ja kulttuuriympäristöselvitykset sekä vanhojen kiinteistöjen korjaus- ja muutoshankkeet. Palvelumme kattavat kehittämishankkeissa rakennushistorialliset tutkimukset ja arkkitehti- ja sisustussuunnittelun. Suoritamme myös laserkeilausta ja fotogrammetrista mittausta. Lisäksi konsultoimme asiakkaitamme rakennussuojelun asiantuntijoina.

Ark-byroo työskentelee asiantuntijana sekä pää- ja arkkitehtisuunnittelijana Suomen kulttuurihistoriallisesti merkittävimpien kiinteistöjen parissa. Tuomme hankkeisiin tutkittuun tietoon ja laajamittaiseen kokemukseen perustuvaa strategista ymmärrystä kohteiden nykytilasta, jonka pohjalta suunnittelemme uusia, kestäviä ratkaisuja. Asiakkaisiimme lukeutuu maamme suurimpia julkisia ja yksityisiä kiinteistöjen omistajia ja kehittäjiä.

Ark-byroo tutkii mennyttä ja suunnittelee tulevaa.